

Александар М. Новаковић

КАЖИПУТ: РАДНА СВЕСКА ЗА СРПСКИ КАО СТРАНИ ЈЕЗИК

<https://doi.org/10.46630/krs.2024>

Оперативни уредник

Др Маја Стојковић

Рецензенти

Проф. др Марина Јањић (Филозофски факултет у Нишу)

Проф. др Весна Крајишник (Филолошки факултет у Београду)

Проф. др Снежана Божић (Филозофски факултет у Нишу)

Доц. др Јелена Стошић (Филозофски факултет у Нишу)

Доц. др Нина Говедар (Филолошки факултет у Бањој Луци)

Александар М. Новаковић

КАЖИПУТ
РАДНА СВЕСКА ЗА СРПСКИ КАО СТРАНИ ЈЕЗИК

Филозофски факултет у Нишу
2024.

Тираж
30 примерака

Штампање приручника одобрило је Наставно-научно веће
Филозофског факултета Универзитета у Нишу
одлуком бр. 116/1-10-3-01 од 20. марта 2024. године.

САДРЖАЈ

1. лекција САМО БИРИЛИЦА!	13
2. лекција КО/ШТА СТЕ?.....	19
3. лекција ЧИЈЕ ЈЕ?.....	25
4. лекција КАКАВ ЈЕ?	29
5. лекција КОЛИКО КОШТА?	37
6. лекција ОДАКЛЕ СТЕ?	43
7. лекција ШТА ЖЕЛИТЕ?	51
8. лекција ГДЕ СТЕ САДА?	57
9. лекција С КИМ? / ЧИМЕ?	63
10. лекција КОМЕ?.....	69
11. лекција КОЈИ ЈЕ ДАН/ДАТУМ?	75
12. лекција КОЛИКО ЈЕ САТИ?	83
13. лекција ШТА (САДА) РАДИТЕ?.....	89
14. лекција ШТА СТЕ ЈУЧЕ РАДИЛИ?.....	97
15. лекција ШТА ЋЕТЕ РАДИТИ СУТРА?	107

16. лекција	
ШТА БИСТЕ РАДИЛИ?.....	115
17. лекција	
ВЕРУЈТЕ МИ!	123
18. лекција	
ШТА КАЖЕТЕ?	129
Решења	
ПРОВЕРИТЕ!.....	133
Регистар имена и индекс појмова.....	151
Из рецензија	157
Биографија аутора.....	167

Увод

Радна свеска која се налази пред Вама намењена је увежбавању стечених знања током почетног курса српског језика као страног. Она нема истоимени уџбеник који прати, већ представља целину за себе. Настала је са намером да наставницима и ученицима олакша процес припреме за завршни тест на (под)нивоу А2, односно да пружи смернице о садржајима који (ни)су добро савладани. Захваљујући увиду у чињенично стање, наставници могу детаљно испланирати корективне активности, а ученици посебну пажњу усмерити на савладавање конкретног дела веома обимног и врло комплексног градива (које се изучава током почетног течаја). Отуда и вуковски назив *Кажипут*, који је у наслову ове радне свеске употребљен у нешто другачијем значењу од онога који заиста има у Вуковој преписци. Иако се на први поглед чини да се радна свеска може користити у било ком тренутку трајања почетног курса српског као страног језика, наш савет наставницима и ученицима јесте да је искључиво користе након завршетка часова (предавања и вежби), а у склопу непосредне припреме за завршни тест. Другим речима, у овој радној свесци коришћена је она лексика чије се познавање очекује након почетног течаја српског као страног језика и бојимо се да би била претешка за ученика који тек похађа наставу.

Садржај ове радне свеске чине радни налози, задаци и питања, којима смо настојали да проверимо познавање најважнијих граматичких садржаја: врста речи (именица, заменица, придева, бројева, глагола, предлога, везника), односно падежног и глаголског система српског језика. Наравно, намера нам је била да коришћење наведених лингвистичких термина сведемо на најмању могућу меру. Зато смо све лекције у радној свесци насловили изразима и питањима које свако од нас употребљава у свакодневном животу. Ипак, они на индиректан начин наставницима откривају које су то граматичке целине у њима обрађене: *Само ћирилица!*, *Ко/Шта сте?*, *Чије је?*, *Какав је?*, *Колико кошта?*, *Одакле сте?*, *Шта желите?*, *Где сте сада?*, *С*

ким? / Чиме?, Коме?, Који је дан/датум?, Колико је сати?, Шта (сада) радите?, Шта сте јуче радили?, Шта ћете радити сутра?, Шта бисте радили?, Верујте ми!, Шта кажете?. Настојали смо да приликом представљања садржаја, а у складу са могућностима ученика на почетном нивоу, користимо разноврсне и интересантне типове радних налога, задатака и питања. Њихов број се креће од десет до петнаест по поглављу, због чега наставници и ученици неће утрошити много времена у њиховом решавању. Такође, покушали смо да свако поглавље обликујемо према мерилима квалитета ове врсте приручника. Поред основног текста (који чине наведени садржаји), свака лекција (на маргинама) садржи кључне речи (које ближе упознају са садржајем лекције), кратак подсетник о обрађиваној граматичкој јединици и напомену у вези са одговарајућим културноисторијским занимљивостима (поменутих у основном тексту). На самом крају приручника уврстили смо и одељак *Проверите!*, у коме су представљена решења свих радних налога, задатака и питања.

Надамо се да ће радна свеска *Кажипут* пружити помоћ наставницима и студентима у припреми за полагање завршног теста. Она је само једна у низу објављених радних свезака. Настала је као резултат тренутне ауторове инспирације и потребе да се настава у Центру за српски као страни и нематерњи језик при Филозофском факултету и на курсу *Српски језик као страни* освежи новим наставним материјалима.

Аутор

САМО ЋИРИЛИЦА!

1. Следећи текст препишите ћирилицом.

LAZARICA

Crkva Lazarica predstavlja jednu od najznačajnijih religioznih i kulturnih znamenitosti u Srbiji. Ova čudesna crkva nalazi se u gradu Kruševcu. Predstavlja spomenik izuzetnog kulturnog nasleđa. Podignuta je u 14. veku. Crkva se izdvaja po svojoj arhitekturi i unutrašnjem ukrašavanju. Unutrašnjost crkve ukrašena je brojnim freskama koje prikazuju scene iz biblijske i srpske istorije. Prema predanju, sa mesta na kome je podignuta crkva krenula je vojska 1389. godine u odbranu Kosova i srpstva.

Кључне речи:
ћирилица,
латиница, писање,
„критични
сугласници”

Црква Лазарица
у Крушевцу

Подсетите се...

č = ч đ = ђ

ć = ћ lj = љ

dž = џ nj = њ

Подсетите се...

ч ш

ж њ

ј ћ

Да ли знате?

Парк Чаир
у Нишу

Подсетите се...

ћ ć

ђ đ

ч ч

џ dž

2. Додај ћирилична слова која недостају тако да добијеш пунозначну реч.

__ас, __ивот, __едан, __аша, ше__ер, __етири, __ут,
ма__ка, но__, __ушка, __урка, __удо, __овек, __кола,
ше__ир

3. Препишите следеће речи користећи ћирилично писмо.

ćevapčići, kućica, čučati, čikica, ćerka, ćufta, Čair, čardak,
čvoruga, Džozef, Đurđevdan, Ljiljana, njihati, šuštati, žužu,
zvoniti, centar, ljuljaška, poslastičarnica, šćućuriti se, sećati
se, šušumiga, zjala, šalabajzer, karakondžula, padež

4. Ставите слова **ћ, ђ, ч** или **џ** на одговарајуће место.

ма__ка, __ешаљ, __урка, __емпер, __ас, __етири, __ерка,
__асовник, __есто, __околада, __арапе, __овек, __ај, __ем,
__итати, __екати, __убре

5. Следећи текст препишите латиничким писмом.

Фудбалски клуб „Напредак” представља икону српског фудбала и симбол посвећености, борбе и истрајности. Основан је 1946. године у граду Крушевцу. Клуб се такмичи у највишој лиги Србије. Сам клуб има богату историју. Овај клуб није само фудбалски већ важан део живота свих грађана Крушевца. Клуб подстиче развој фудбала међу младима и негује таленте из своје околине.

Подсетите се...

Ф	f
д	d
б	b
л	l

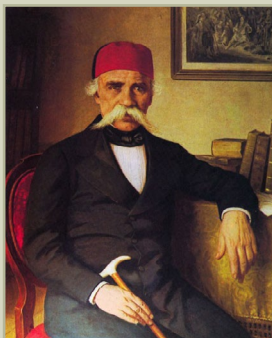
Да ли знате?

ФК „Напредак”
игра на стадиону
„Младост” у
Крушевцу.

Извор: fknapredak.rs

Да ли знате?

Вук С. Караџић
(1787-1864)

Да ли знате?

БОЖЕ ПРАВДЕ

Боже правде, ти што спасе
од пропасти досад нас,
чуј и одсад наше гласе
и од сад нам буди спас.

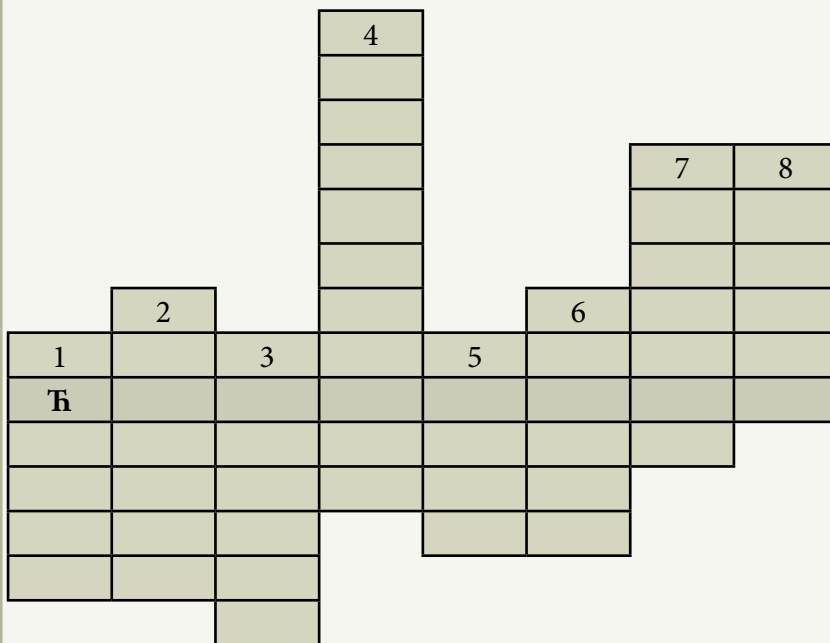
Моћном руком води, брани
будућности српске брод,
Боже спаси, Боже храни,
српске земље, српски род!

...

Наталијина рамонда,
чудновати цвет
Симбол Дана примирја

6. Решите укрштеницу.

1. Син и _____.
2. Слава у Срба, 19. децембар.
3. Река у Крушевцу.
4. Ђевапи и _____.
5. Антоним од десно.
6. *Боже правде* је српска _____.
7. Најпознатије српско женско име.
8. На енглеском бее, а на српском _____.

РЕШЕЊЕ

7. Прочитајте следеће реченице, а затим их препишите латиницом.

Чича Ђорђе жваће шљиве.

Ветар њише мирисне, нежне, љупке латице јапанске руже.

Борђе једе ћевапчиће и јагњетину.

Живко жарко жели да пољуби Живану.

Његош негује њушку свога пса.

**8. Послушајте песму Крвава бајка (<http://skr.rs/zmCp>).
Нека слова у тексту песме недостају. Упишите их!**

Било је то у некој зем__и смрћу чета __ака / у истом
сељака / на б__довитом дану.
Балкану, / умрла је
мученичком смр__у чета
ђака / у једном дану.

Исте су године сви били А педесет и пет минута пре
ро__ени, / исто су им смртног трена / седела је у
текли __колски дани, / на __ачкој клупи __ета малена
исте свечаности заједно су / и исте задатке тешке /
вођени, / од истих болести решавала: колико мо__е /
сви пелцовани / и сви умр__и путник ако иде пе__ке... / и
у истом дану. тако редом.

Било је то у некој зем__и Мисли су им биле пуне / и по
сељака / на б__довитом свескама у школској торби
Балкану / умрла је јуна__ком / бесмислених лежало је
безброј петица и дво__ки.
[...]

9. Изаберите тачно написану реч у наведеним реченицама.

Чаша/Таша воде је хладна.

Живот/Шивот у граду је леп.

Људи/Лјуди шетају.

Марко има лепу кућу/кучу.

Жена има куце/куће.

Мачка/Маћка и пас спавају.

Ђекам/Чекам аутобус на станици.

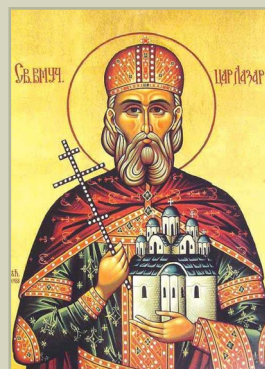
Њене оћи/очи су лепе.

Подсетите се...

ђ ђ

ж ч

љ њ

Свети кнез Лазар,
оснивач града
Крушевца
Извор: СПЦ

Споменик
косовским
јунацима у
Крушевцу
Извор: ТОК

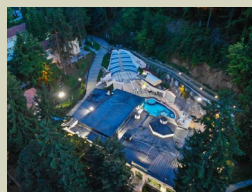
Да ли знате?

Ово је језеро
Ђелије код
Крушевца.

На шта Вас
подсећа?

Извор: Гугл мапе

Ово је Рибарска
Бања, једна од
најпознатијих
бања у Републици
Србији.

Извор: ТОК

Ућим/Учим српски језик и азбуку.

Ђевапчићи/Ђевапћићи су укусни.

Лаку ноћ/ноч.

Госпођа/Госпоца је висока.

Чоколада/Џоколада је мој омиљени слаткиш.

10. Пред Вама је мапа Србије. Користећи претрагу на Гуглу означите где се наведена места налазе.

Ђаковица, Голубац, Ђуприја, Врњачка Бања, језеро Ђелије,
Рибарска бања, Љубовија, Пирот, Врање

Извор: serbiemap.net

КО/ШТА СТЕ?

1. Одредите род датих именица и разврстајте их.

аутомобил, брат, девојка, дете, дечак, доктор, докторка, жена, књига, краљ, краљица, мајка, млеко, море, муж, пас, поље, пријатељ, река, село, сестра, син, цвет, човек, школа

МУШКИ РОД	ЖЕНСКИ РОД	СРЕДЊИ РОД

Кључне речи:
именице, род,
мушки, женски,
средњи, број,
једнина, множина

Да ли знате?

Ког је рода именица
јесен?

2. Довршите следеће реченице. Употребите речи из претходног низа.

_____ ради у болници.

Ово је моја _____.

_____ је лепа.

_____ вечера.

_____ је плаво.

_____ је близу куће.

_____ воли жену.

_____ је добар студент.

_____ је мирно.

Подсетите се...

радим радимо

радиш радите

ради раде

Да ли знате?

Како гласи облик
множине именице
сто?

СТОЛ + ОВ + И

Подсетите се...

јд. мн.

м.р. конс. -и

ж.р. -а -е

с.р. -о/-е -а

Да ли знате?

Именица коњ је
изузетак од правила.

ДА!
КОЊ + И

НЕ!
КОЊОВИ

3. Одредите род наведених именица.

тата, деда, посао, сто, со, крв

МУШКИ РОД	ЖЕНСКИ РОД	СРЕДЊИ РОД

4. Напишите облик множине следећих именица.

часовник, књига, месец, звезда, дечак, девојка, сестра,
мајка, тата, баба, деда, мачка, кућа, река, село, поље,
страна, школа, пријатељ, храна, пиће, ресторан, доктор,
болница, апотека, пошта, полиција, авион, аутобус,
возач, планета, телефон, рачунар, телевизија, музика,
игра

5. Направите облик множине датих именица, а затим напишите смислене реченице.

коњ _____

сто _____

син _____

пас _____

град _____
парк _____
воз _____
филм _____
спорт _____
цвет _____

6. Прочитајте следеће реченице. Подвучене именице пребаците у облик множине.

Син је добар.

Ово је жена.

Ово је кућа.

То је мачка.

Ово је град.

7. Допуните следеће реченице одговарајућем обликом глагола јесам.

Ово _____ ја.

Ово _____ ти.

Ово _____ он/она/оно.

Ово _____ ми.

Ово _____ Ви/ви.

Ово _____ они/оне/она.

Да ли знате?

Пронађите разлику између облика.

ЦВЕТОВИ

vs.

ЦВЕЋЕ

Подсетите се...

Ако имамо именицу мушког рода која има само један слог, онда облик множине формирамо тако што најпре додајемо -ОВ-.

СИН + ОВ + И

ГРАД + ОВ + И

Подсетите се...

јд. мн.

1. сам смо

2. си сте

3. је су

Подсетите се...

јд. мн.

1. ја ми

2. ти ви

3. он они

она оне

оно она

8. Допуните следеће реченице личном заменицом.

_____ сам ученик.

_____ си добар.

_____ је студент.

_____ смо најбољи тим.

_____ сте вредни студенти.

_____ су професори.

9. За реченице из претходног задатка поставите питање користећи конструкцију Да ли?***Подсетите се...****ДА ЛИ?**

=

ЈЕ ЛИ?**10. Употребите одричан облик глагола јесам и завршите реченице.**

Ја _____ професор.

Ти _____ учитељ.

Он/она _____ докторка.

Ми _____ студенти.

Ви _____ пријатељи.

Они _____ непријатељи.

Подсетите се...Ово није добра
радна свеска.Да ли је сада
лакше?**Да ли је исто?****СТУДЕНТ**

vs.

УЧЕНИК**11. Поставите питање користећи Ко? или Шта?**Ја сам студент. Шта сам ја? / Ко је студент?

Ти си учитељ. _____

Она је лекар. _____

Ми смо пријатељи. _____

Ви сте породица. _____

Они су колеге. _____

12. Заокружите тачан облик именице и глагола.

Професор: Добро јутро! Ово је/су нови студент/студенти.

Марко: Здраво! Ја сам/смо Марко.

Ана: Здраво, Марко! Ми сам/смо пријатељ/пријатељи!

Професор: Добро дошао, Марко! Ти си/сте из Америке?

Марко: Хвала, професоре. Да, јесам/сам!

Ана: Ово је/смо књига! Изволи!

13. Разврстајте називе земаља према континентима на којима се налазе.

Алжир, Аргентина, Аустрија, Бангладеш, Бразил, Бугарска, Велика Британија, Венецуела, Грчка, Египат, Индија, Индонезија, Ирак, Иран, Италија, Јамајка, Јапан, Камерун, Канада, Кина, Колумбија, Либија, Мароко, Мексико, Немачка, Нигерија, Пољска, Португалија, Румунија, Русија, Сједињене Америчке Државе (САД), Србија, Турска, Уругвај, Француска, Хрватска, Чешка, Шведска, Шпанија

ЕВРОПА	АЗИЈА	АФРИКА	АМЕРИКА

Шта је тачно?

Породица је добра.

vs.

Породица су добра.

Упоредите!

Србија

српски језик

Србин

Српкиња

Подсетите се...

Американац

Француз

Рус

Индијац

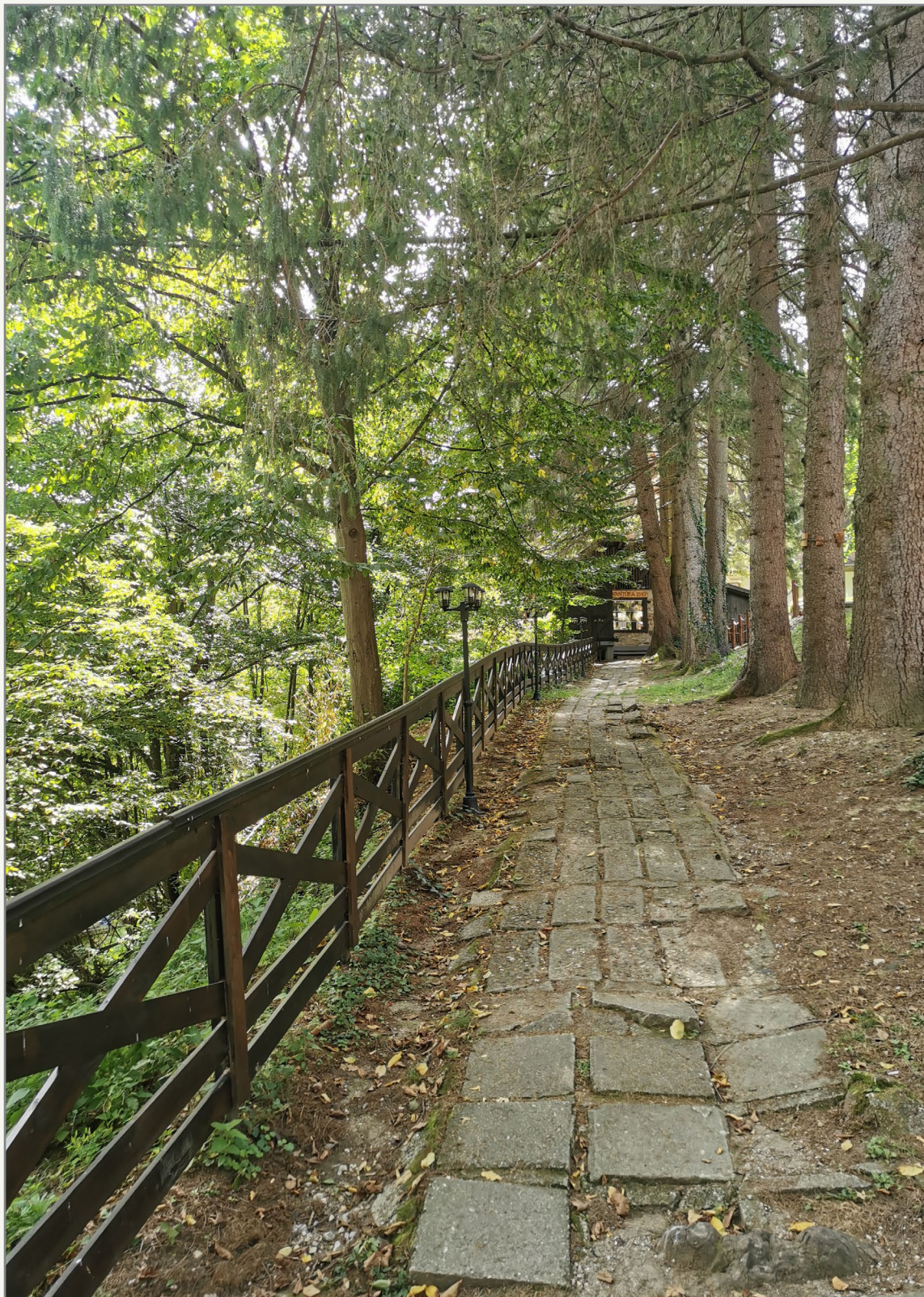
Канађанин

Кинез

Турчин

Шпанац

Грк

Планина Јастребац надомак Крушевца

ЧИЈЕ ЈЕ?

1. Завршите следеће реченице. Користите одговарајући облик заменице.

- _____ (ја) књига је на столу.
 _____ (он) сестра је овде.
 _____ (она) школа је велика.
 _____ (ми) кућа је тамо.
 _____ (Ви) пас је добар.
 _____ (они) брат путује у Европу.
 _____ (ја) ауто је стар.
 _____ (ти) родитељ је добар човек.
 _____ (он) брат је лекар.

2. Погледајте реченице у првом задатку. Направите питања користећи одговарајући облик речи **Чији?**

Кључне речи:

личне заменице,
присвојне
заменице, чији,
род, број

Подсетите се...

	јд.	мн.
1.	мој	наш
2.	твој	ваш
3.	његов	њихов
	њен	
	његово	

Подсетите се...

Чији је телефон?

Чија је књига?

Чије је дете?

3. Завршите започети Костин текст о дечаку Марку.

Шта је тачно?

Коста је момак.

vs.

Коста је девојка.

Ово је Марко, _____ (ми) друг. _____ (он) тата и _____ (ја) мама су другови. _____ (ја) сестра и _____ (он) сестра су велике. Марко и ја смо мали. _____ (ми) пас Ага воли Марка. _____ (он) село је мало. Да ли је _____ (ти) друг добар као Марко?

Подсетите се...

**Како гласи
облик множине
именица?**

Једнина
ПАС и ОТАЦ

**Множина
ПСИ и ОЧЕВИ**

4. Неке реченице из претходног задатка ставите у множину. Можете додати речи.

5. Користећи наведене речи састави што више реченица.

ја, ти, он, они, студент, доктор, лекар, професор, ученик,
Марко, Петар, Коста, мој, твој, његов, Ваш, наш, њихов.

Упоредите!

Овај **Ваш**
аутомобил је веома
добар.

vs.

Овај **ваш**
аутомобил је веома
добар.

6. Обележите нетачне реченице, а затим их напишите правилно.

Ваш књига је на столу. _____

Ваше ципеле су лепе. _____

Мој кућа је велика. _____

Моји пријатељи долазе на вечеру. _____

Наш ауто је црвен. _____

Наш мајка ради у болници. _____

Његова ауто је црвен. _____

Његова сестра иде у школу. _____

Њена мајка прави укусну храну. _____

Њена пас је мали. _____

Њихова кућа је велика. _____

Ово је моја књига. _____

Твој пас је велики. _____

Твоје сестра иде у школу. _____

7. Напишите реченице тако што ћете користити наведене речи.

ово, ја, књига

ово, велика, торте, ти

ја, ово, пријатељи

то, болница, он

град, то, они

**Хитне службе
у Републици
Србији**

192
полиција

193
ватрогасци

194
Хитна помоћ

Упоредите!

ГРАД

vs.

ВАРОШ

vs.

СЕЛО

Да ли знате?

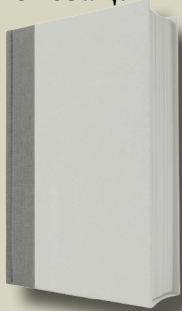
Коју реч
бисте радије
употребили?

РАЧУНАР

vs.

КОМПЈУТЕР

Ко је
књиговезац?

Упоредите!

ОТАЦ

vs.

ТАТА

vs.

ЂАЛЕ

8. Упишите одговарајући облик заменице.

_____ (ја) ученик је Стефан.

_____ (ти) студент је Петар.

_____ (ми) кућа је велика.

_____ (он) кућа је мала.

_____ (она) цвет је црвен.

_____ (они) компјутер је стар.

9. Означену реч/речи замените заменицом.

Марко је књиговезац. _____

Ана и Петар су студенти. _____

Иван и ја смо доктори. _____

Милица, Петар и Ивана су професори. _____

Милош је инжењер. _____

Новак је тенисер. _____

10. Напишите неколико реченица користећи наведене речи.

мој, наш, тата, мама, баба, деда, сестра, брат, пас, студент,
професор, Ага, Марко, Петар, Љубица, Митра, Никола

КАКАВ ЈЕ?

1. У левој колони се налазе придеви, а у десној именице. Повежите их!

Колона А		Колона Б	
1	велика		ауто
2	црвени		воз
3	леп		воће
4	мала		време
5	хладно		књига
6	велика		кошуља
7	бела		кревет
8	добар		кућа
9	широк		мачка
10	нова		оловка
11	жута		пријатељ
12	висока		пут
13	срећан		столица
14	зелено		торба
15	брзи		жена
16	удобан		цвет
17	тешка		човек

Кључне речи:
придев,
компаратив,
суперлатив, боја,
особина

Подсетите се...

Ког је рода
именица?

АУТО

Упоредите!

мали телефон

vs.

мала књига

vs.

мало село

2. Упишите одговарајући облик придева.

Марко је _____ (весео) момак.

Ана је _____ (паметан) девојка.

Иван је _____ (добар) студент.

Лена и Коста су _____ (стар) другови.

Ми смо _____ (срећан) људи.

Ти си _____ (одговоран) доктор.

Подсетите се...
Како преводимо
са енглеског
језика?

birth city

=

родни град

Да ли знате?

Римски цар
Константин рођен
је у Нишу.

У Нишу се налази
археолошки парк
Медијана.

Петар, Јован и Срђан су _____ (успешан) спортисти.

Моје село је _____ (мали).

Париз је _____ (велики) град.

3. Погледајте табелу, а затим упишите антониме наведених придева.

велики	
нов	
добар	
висок	
широк	
дуг	
брз	
топао	
сув	
мек	

4. Допуните следећи текст придевом у одговарајућем облику.

Марија: Здраво! Како си?

Петар: Здраво! Добро сам. Ово је _____ (нов) пријатељ.

Марија: Како се зове?

Петар: Зове се Марко. Он је _____ (добар) и _____

(висок) момак. Има и _____ (стар) _____ (велики)

ауто.

Марија: Стварно?

Петар: Ауто је _____ (широк), а такође и _____

(дуг).

Марија: Где је он сада?

Петар: Марко је у стану. Напољу је превише _____

(топао), па се Марко одмара.

Марија: А какав је Марко? Је ли _____ (пријатан)?

Петар: Да, јесте. Желиш број?

5. Сада дијалог препишите тако да нови пријатељ није Марко већ пријатељица Митра. Водите рачуна о граматичи.

Марија: Здраво, како си?

Петар: Здраво! Добро сам. Ово је _____ (нов) пријатељица.

Марија: Како се зове?

Петар: Зове се Митра. Она је _____ (добар) и _____ (висок) девојка. Има и _____ (стар) _____ (велики) ауто.

Марија: Стварно?

Петар: Ауто је _____ (широк), а такође и _____ (дуг).

Марија: Где је она сада?

Петар: Митра је у стану. Напољу је превише _____ (топао), па Митра се одмара.

Марија: А каква је Митра? Је ли _____ (пријатан)?

Петар: Да, Митра јесте.

6. Погледајте фотографију, а затим допуните реченице.

Милица, Лука, Алек, Анђела, Марија и Јован

Да ли знате?

Какав је _____?

непријатан човек

Какво је _____?

размажено дете

Каква је _____?

задрта жена

Да ли знате?

Које се боје
никада не мењају
у српском језику?

Извор: Јелена Стошић

Упоредите!

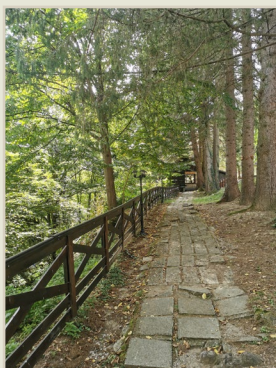
црни телефон
црна мајица
црно слово

vs.

розе телефон
розе мајица
розе слово

Да ли знате?

Јастребац је
планина у
централном делу
Републике Србије.

Милица има _____ (црн) мајицу и _____ (плав)
панталоне.

Лука има _____ (шарен) мајицу и _____ (кратак)
шортс.

Алек има _____ (леп) кошуљу и _____ (мали)
патике.

Анђела има _____ (бео) блузу и _____ (дуг)
панталоне.

Марија има _____ (плав) косу и _____
(маслинаст) панталоне.

Јован има _____ (плав) мајицу и _____ (смеђ)
косу.

7. Допуните следеће реченице користећи компаратив или суперлатив.

Јастребац и Копаоник су две велике планине.

Јастребац је _____ (мали) од Копаоника, односно

Копаоник је _____ (висок) од Јастрепца.

Копаоник је _____ (висок) планина у Србији.

Пут до Јастрепца је _____ (кратак) и _____ (узак)

од пута до Копаоника.

Пут до Копаоника је _____ (дуг) и _____ (широк)

од пута до Јастрепца.

Шуме на Копаонику су _____ (велики) од шума на
Јастрепцу.

Но, шуме на Јастрепцу су _____ (леп) и _____
(густ) од шума на Копаонику.

Јастребац је _____ (миран) и _____ (тих).

Шта више волите?

8. Напишите облике компаратива и суперлатива за наведене придеве.

Позитив	Компаратив	Суперлатив
велики		
мали		
нов		
стар		
добар		
лош		
висок		
низак		
широк		
узак		
дуг		
кратак		
брз		
спор		
топао		
хладан		
влажан		
сув		
мек		
лак		
леп		

Подсетите се...

Три придева у српском језику имају наставак -ШИ у компаративу.

ЛЕП: ЛЕПШИ
МЕК: МЕКШИ
ЛАК: ЛАКШИ

9. Прочитајте наведене реченице. Означите нетачне реченице, а затим их напишите правилно.

Ана је бржа од Марка.

Воће је јефтиније од поврћа.

Љубица је старија од Иванке.

Да ли знате?

Шта је старије:
кокошка или јаје?

Да ли знате?
Шта значи реч
ПЕТАО?

Милош је височији од Петра.

Моја књига је интересантнија од твоје.

Саша је паметнији од Душана.

Столица је големија од стола.

Сунце је веће од Месеца.

Шећер је сладакији од лимуна.

10. Напишите неколико реченица користећи наведене речи.

Коста, Петар, оцена, добар, висок, низак, снажан, леп,
мршав, одговоран

Да ли знате?

Колико година
траје основна
школа, а колико
средња школа
у Републици
Србији?

11. Допуните следећи дијалог одговарајућим обликом компаратива или суперлатива.

леп, стар, велики, јефтин, свеж, укусан, скуп, велики, добар, културан

Тврђавска пијаца је _____ пијаца у Нишу. Она је _____ и _____ пијаца у граду. На пример, јабуке су _____ на другим пијацама него на тврђавској. Краставци су увек _____, а парадајз _____. Роба је _____ и _____ у суботу и недељу. _____ и _____ продавци раде на тврђавској пијаци.

Да ли знате?

Симбол града Ниша је Тврђава.

Природа у крушевачком крају

КОЛИКО КОШТА?

1. Завршите започете низове.

један, _____, три, _____, _____, _____,
 _____, осам, _____, _____, _____,
 _____, _____, _____, _____, _____,
 _____, _____, _____, двадесет

први, _____, трећи, _____, _____, _____,
 _____, осми, _____, _____, _____,
 _____, _____, _____, _____, _____,
 _____, _____, _____, двадесети

2. Одговорите на следећа питања користећи бројеве.

Који је четвртак дан у недељи? _____

Које је годишње доба прво? _____

Да ли је Ђоковић први тенисер на свету? _____

Који је месец десети у години? _____

Која је земља прва на свету у кошарци? _____

Који је фудбалски тим други на листи? _____

Која је прва песма у вашем телефону? _____

Кључне речи:
 бројеви, основни,
 редни, правопис,
 тачка, запета

Упоредите!

шест

vs.

шездесет

vs.

шестсто

Да ли знате?

Новак Ђоковић је
 најбољи тенисер
 на свету.

Извор: novakdjokovic.com

Да ли знате?

Ко се налази на новчаници од 100 динара?

НИКОЛА ТЕСЛА

Да ли знате?

+
сабирање

-
одузимање

*
множење

/
дељење

3. Прочитајте следећи дијалог, а затим бројеве препишите словима.

Купац: Здраво! Колико кошта уље?

Продавац: Здраво! Уље је _____ (153) динара.

Купац: Добро, хвала. А колико је шећер?

Продавац: Шећер је _____ (63) динара.

Купац: Одлично. А свежа јаја?

Продавац: Јаје кошта _____ (14) динара.

Купац: Може. Колико кошта кафа?

Продавац: Кафа је _____ (144) динара.

Купац: А пиле?

Продавац: Пиле је _____ (643) динара.

Купац: Колико коштају банане?

Продавац: Банане коштају _____ (102) динара.

Купац: Колико кошта сок?

Продавац: Најјефтинији сок кошта _____ (98) динара.

Купац: Хвала Вам.

Продавац: Нема на чему. Ваш рачун је 1217 динара.

4. Словима напишите резултат следећих математичких израза.

$10 \times 2 + 30 \times 2 + 4$ (сто пута два плус тридесет пута два плус четири) = _____

$100 - 6$ (сто минус шест) = _____

$70 / 10$ (седамдесет подељено са десет) = _____

$30 \times 30 + 9$ (тридесет пута тридесет плус девет) = _____

5. У следећим реченицама речима напишите основне или редне бројеве.

_____ дан у недељи је субота.

Данас је _____ децембар и време је за Нову годину.

_____ књига коју сам прочитао била је Хари Потер.

Живим на _____ (IV) спрату ове зграде.

_____ (29) новембар је најлепши дан.

Овај телефон кошта _____ (69) долара.

6. Прочитајте реченице и пронађите грешке.

На часу је седам ученика. _____

Децембар је девети месец у години. _____

Марко је осми студент. _____

Данас је седми дан у месецу. _____

Мама је направила шестесет и шест пица. _____

Други језик је енглески. _____

Баба има деведесет година. _____

Добили смо четрдесет и други имејл. _____

Шездесет и шести рођендан је важан. _____

7. Заокружите тачне облике.

5,432 или 5.432 (пет хиљада четристо тридесет и два)

1 (први) или 1. (први)

101 (сто један) или 101. (сто један)

шездесет или шездесет

деведесет или деветест

Подсетите се...

ПОНЕДЕЉАК
УТОРАК
СРЕДА
ЧЕТВРТАК
ПЕТАК
СУБОТА
НЕДЕЉА

Подсетите се...

ЈАНУАР
ФЕБРУАР
МАРТ
АПРИЛ
МАЈ
ЈУН
ЈУЛ
АВГУСТ
СЕПТЕМБАР
ОКТОБАР
НОВЕМБАР
ДЕЦЕМБАР

Подсетите се...

У српском језику
редни бројеви
увек имају тачку.

1. (први)
5. (пети)

...

деветнаест или деветнест

седми или седами

хиљаду петсто или хиљаду педсто

десет хиљада и један или десет иљада и едан

8. У следећим реченицама речима напишите основне или редне бројеве.

Да ли знате?

Тест знања из српског језика можете полагати и на Филозофском факултету у Нишу (learn-serbian.filfak.ni.ac.rs).

_____ (I) пут сам у Рибарској Бањи.

_____ (II) књига о Харију Потеру је боља него прва.

_____ (III) особа је Марија.

Сестра је _____ (I) на трци.

_____ (II) тренер у тиму је Новак.

_____ (III) час не волим.

_____ (I) вечера на одмору је била лоша.

_____ (II) жена је добра.

_____ (I) питања на тесту су лака.

9. Завршите започети текст исписујући бројеве речима.

Да ли знате?

Зидове српских школа краси икона Светога Саве, сина Стефана Немање.

Наша школа има _____ (126) ученика.

Школа има двориште од _____ (10.000)

метара. Овде су и _____ (24) учионице.

_____ (I) дан школе је увек узбудљив.

Час српског језика је у _____ (8) сати

ујутру. Школа има 46 наставника, а библиотека има

преко _____ (5594) књиге. Овде је и

_____ (6) паркинга. Сваке године имамо

_____ (14) догађаја. Наша школа је

_____ (III) у Србији.

10. Напишите неколико реченица користећи наведене речи.

пас, сестра, пријатељ, мој, недеља, јабука, шест, пијаца, рођендан, април, осамнаест, десет, књига, аутобус, број

Послушајте!

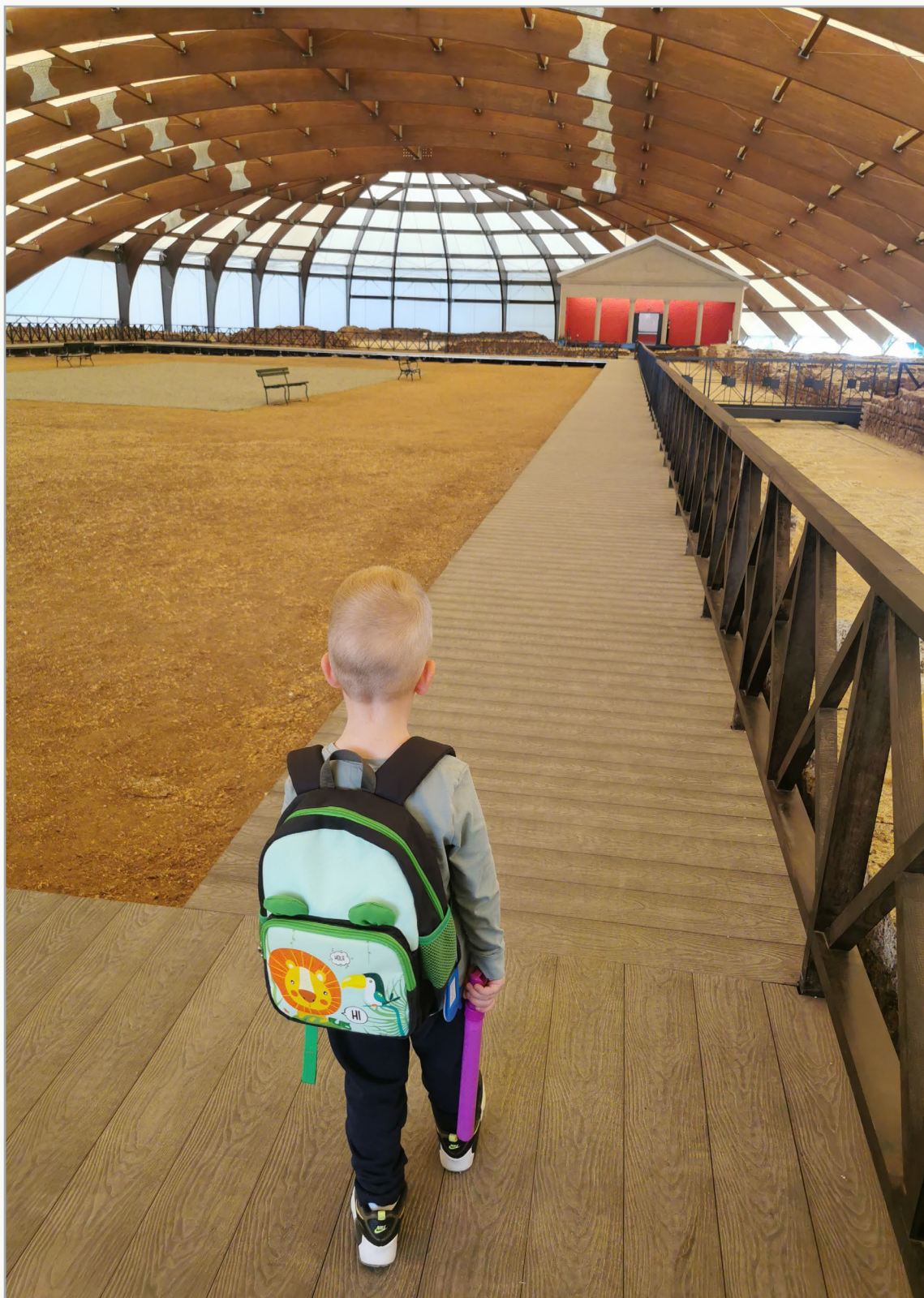
Пронађите песму
Април у Београду
Здравка Чолића.

Послушајте је.

Размислите о
њеном значењу.

Извор: Јутјуб

Археолошки парк Медијана надомак Ниша

ОДАКЛЕ СТЕ?

1. Завршите следећи текст. Употребите одговарајући облик речи у загради.

Професор: Добро нам дошли!

Невена и Коста: Хвала Вам, професоре!

Професор: Ово су нови студенти из _____ (Америка).

Невена: Здраво, зовем се Невена. Ја сам из _____ (Њујорк).

Коста: Здраво, ја сам Коста из _____ (Монтана).

Професор: Данас смо на факултету од осам до пет. После _____ (час) идемо у музеј, а после _____ (музеј) до _____ (позориште) и _____ (библиотека).

Невена: Одлично!

Коста: Професоре, да ли пре _____ (библиотека) можемо _____ (кафић) на кафу?

Професор: Професор не пије кафу. Али сутра пре _____ (факултет) идемо на чај.

Невена: Хоћу и ја. Пијем чај од _____ (понедељак) до _____ (среда), а кафу од _____ (четвртак) до _____ (недеља).

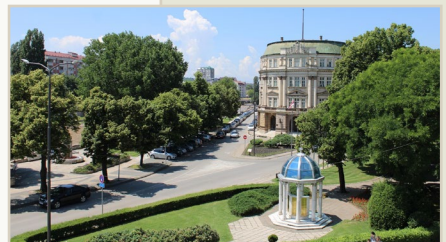
Коста: Каква девојка!?! (Смех.)

Кључне речи:

генитив, једнина, множина, називи земаља, има, нема

Да ли знате?

Универзитетска библиотека у Нишу налази се у згради у коју је стигао телеграм којим је југословенска влада обавештена о почетку Првог светског рата.

2. Употребите одговарајући облик речи у загради.

Митра: Марко, да ли имамо мало _____ (кафа)?

Марко: Нема _____ (кафа), али има _____ (чај).

Митра: Шта!? Сигурна сам да нема (ни) _____ (хлеб).

Идем до _____ (продавница)!

Марко: Иди и до _____ (пекара). Они имају и _____ (пециво).

Митра: Е, нећу! Нема више _____ (бурек), _____ (пица) и _____ (јогурт)! Немам _____ (време).

Марко: Молим!?

Митра: Нема! Нема ни _____ (кошарка), _____ (фудбал) и _____ (телевизор).

Марко: Е, има! Идем после _____ (школе) код Петра.

Митра: Молим!?

3. Завршите следеће реченице.

Од _____ (кућа) до _____ (школа) идем пешке.

Пре _____ (факултет) увек доручкујем.

Од _____ (среда) до _____ (субота) једем рибу.

Живим близу _____ (центар), али далеко од _____ (болница).

Ја сам из _____ (Србија).

Подсетите се...

НЕМАМ
ВРЕМЕНА
(има + ген.)

НЕМА
ХЛЕБА

Подсетите се...

ПРЕ
ПОСЛЕ
БЛИЗУ
ДАЛЕКО ОД
ИЗ

+

ГЕНИТИВ

Пре _____ (ручак) читам књигу.

Близу _____ (река) налази се моја кућа.

Пре _____ (путовање) увек спавам.

Близу _____ (стан) је добар ресторан.

Мој друг је из _____ (Аустралија).

После _____ (киша) је лепо.

Близу _____ (ресторан) је парк.

Ја сам код _____ (друг).

4. Упишите одговарајући облик именице после бројева.

Три _____ (аутомобил) су испред куће.

Имам десет _____ (књига).

Ово су моја четири _____ (цвет).

Осам _____ (кафић) је у центру града.

Имам две _____ (свеска).

Четрнаест _____ (пријатељи) је у кафићу.

Три _____ (телефон) су овде.

Шест _____ (девојка) шета.

Он има девет _____ (сто).

Кућа има осам _____ (прозор).

Сада је осам _____ (сат).

Она ради од четрнаест _____ (час) до двадесет и један _____ (час).

Подсетите се...

ДА
Ја сам
КОД КУЋЕ.

vs.

НЕ
Ја сам КУЋИ.

Подсетите се...

1	сат	час
2-4	сата	часа
5<	сати	часова

5. Завршите следеће реченице тако што ћете уписати одговарајући облик множине именица из заграде.

Подсетите се...

КОЛИКО
МНОГО
НЕКОЛИКО

+

ГЕНИТИВ
МНОЖИНЕ

Колико _____ (књига) имаш!

Он има много _____ (кућа)!

Људи из _____ (град) су уморни!

Људи излазе из _____ (аутомобил) и иду пешке.

Око _____ (парк) је увек тихо.

Неколико _____ (сестра) иде на концерт.

Мачка иде око _____ (сто).

Подсетите се...

ПРЕКЈУЧЕ
ЈУЧЕ
ДАНАС
СУТРА
ПРЕКСУТРА
ЈУТРОС
СИНОЋ
ВЕЧЕРАС

6. Направите питања за наведене реченице.

Ја сам из Рибарске бање. _____

Радим од пет ујутру до седам увече. _____

Живим близу школе. _____

Он живи далеко. _____

Путујем од Београда до Крушевца. _____

Подсетите се...

јд. мн.

1. мене нас

2. тебе вас

3. њега

 ње њих

 њега

7. Упишите одговарајући облик личне заменице.

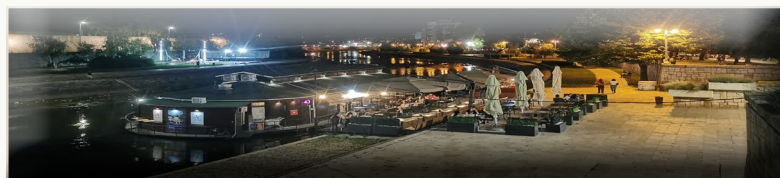
Између _____ (ја) и _____ (она) је он.

Од _____ (ти) до _____ (ми) је један минут.

Ова књига је од _____ (он).

Од _____ (они) сам добио компјутер.

Чујем од _____ (Ви) да је добро.

8. Завршите започети текст тако што ћете употребити одговарајући облик речи из заграда.

У учионици је много _____ (добар ученик). Ту је петнаест _____ (одлична ученица) и десет _____ (срећан ученик). Они уче из _____ (велика књига). Имају осам _____ (тежак предмет) и два _____ (лак предмет). _____ (сваки дан) имају много _____ (тежак час). У школи су од осам _____ (сат) до четрнаест _____ (час). Они воле да уче од _____ (свој професор), а посебно од _____ (своја добра професорка) српског језика. Из _____ (своја школа) иду срећни. Увек после _____ (дуг тест) иду у кафић на сок. Од _____ (лепа школа) до _____ (топла кућа) иду пешке. Живе близу _____ (центар) и не користе градски аутобус.

9. Завршите реченице користећи одговарајући облик речи из заграда.

Из _____ (мој град) је Миодраг Петровић Чкаља.

Учим из _____ (твој речник).

Фотографија је из _____ (његова књига).

Марко је из _____ (њено село).

Они долазе из _____ (наша школа).

Ја желим да пијем из _____ (Ваша чаша).

Ти идеш из _____ (њихов стан).

Подсетите се...

ОД + ГЕНИТИВ

ДО + ГЕНИТИВ

Подсетите се...

ЈЕДАН

+

НОМИНАТИВ

ДВА-ЧЕТИРИ

+

ГЕНИТИВ

ЈЕДНИНЕ

ПЕТ И ВИШЕ

+

ГЕНИТИВ

МНОЖИНЕ

Да ли знате?

Миодраг
Петровић Чкаља
био је познати
српски глумац.
Рођен је у
Крушевцу.

Извор: ТВ Јефимија, Крушевац

Да ли знате?

Мирослављево
јеванђеље је
најзначајнији
ћирилички
рукопис.

Извор:
Википедија

Да ли знате?

Омиљени хлеб
међу Србима је
онај „испод сача”.

Извор:
oranak.rs

10. Напишите облик множине реченица из претходног задатка.

11. Напишите реченице у којима ћете користити облике генитива једнине и генитива множине наведених синтагми.

девојка плаве косе, добар студент, висока жена, дебела књига, плаво море, врућ хлеб

12. Упишите одговарајући облик.

Митра: Нема _____ (плаве ципеле). Где су, мама?

Милица: Имаш много _____ (плава), _____ (зелена), _____ (црна) и _____ (бела) _____ (ципеле). Које желиш?

Митра: Било које. Где је одећа? Нема _____ (моје плаве панталоне), _____ (браон блуза), _____ (свилена

кошуља), _____ (плава марама) и _____ (памучни качкет)! Где су (бре)?

13. Одакле су Роман, Петар, Стеван и Никола?

Стара Србија, далеки Јапан, мала Андора, велики град,
Блиски исток

14. Довршите следеће реченице и одговорите на питања Због кога нисте _____?.

Нисам дошао због _____ (ти).

Нисам отишао због _____ (она).

Нисам стигао због _____ (они).

Нисам желео због _____ (ми).

Нисам хтео због _____ (Ви).

15. Упишите предлоге на одговарајуће место.

Идем својој кући _____ школе сваке вечери.

Парк је _____ мог стана.

_____ мора осећам се усамљено.

_____ собе се чује музика.

Долазим _____ Беча.

Идем _____ ресторана _____ стана.

Долазим _____ мог родног града.

Парк је _____ реке.

Он гледа _____ прозора.

Долазим _____ мог старог краја.

Пас је _____ стола.

Птица лети _____ куће.

Оловка је _____ стола.

_____ куће је двориште.

Он је _____ куће.

Да ли знате?

Смедеревска
тврђава потиче из
15. века.

Извор:
Гугл

Подсетите се...

ЗБОГ + ГЕНИТИВ

пример

Због лошег
времена...

Подсетите се...

ОД
ДО
КОД
ДАЛЕКО ОД
БЛИЗУ
ОКО
ИЗ
ИСПОД
ИЗНАД
ПОРЕД
МЕЂУ
ИСПРЕД
ИЗА

Унутар зидина тврђаве у Нишу

ШТА ЖЕЛИТЕ?

1. Довршите реченице тако што ћете употребити правилан облик речи из заграде.

Желим _____ (књига).

Волим _____ (мачка).

Гледам _____ (слика).

Видим _____ (сунце).

Хоћу _____ (чоколада).

Желим _____ (обућа).

Волим _____ (музика).

Гледам _____ (телевизија).

Хоћу _____ (сладолед).

Желим да гледам _____ (филм).

2. Реченице из претходног задатка препишите тако да реч из заграде буде у облику множине.

Кључне речи:
 акузатив,
 објекат, кретање,
 промена именица,
 заменица,
 придева

Подсетите се...

	јд.	мн.
м.р.	-а	-е
	=Н	-е
ж.р.	-у	-е
с.р.	= Н	-а

Упоредите!

Видим Петра.

vs.

Видим телефон.

Упоредите!

Никола је мушко.

Волим Николу.

vs.

Милена је женско.

Волим Милену.

У чему је разлика?

Упоредите!Александра
НоваковићВолим Александру
Новаковић

vs.

Александар
НоваковићВолим Александра
Новаковића**Подсетите се...**

јд. мн.

1. ме нас

2. те вас

3. га

је, ју њих,

га их

3. Пред Вама је кратак дијалог из пекаре. Завршите дијалог тако што ћете уписати одговарајући облик речи из заграде.

Љиљана: Добро јутро! Шта желите данас?

Марко: Добро јутро! Желим _____ (хлеб) и _____ (јогурт).

Љиљана: Одмах! Још нешто?

Марко: Да ли имате _____ (бурек) или _____ (кифла)?

Љиљана: Да, имамо и _____ (пица), _____ (ђеврек), _____ (паштетица), _____ (плетеница), _____ (кроасан), _____ (погача) и _____ (сендвич).

Марко: Онда желим _____ (пица) и _____ (сендвич).

Да ли имате и _____ (кафа)?

Љиљана: Наравно, имамо _____ (еспreso) и _____ (нес).

Марко: Одлично. Може!

Љиљана: Пакујем. Где путујете?

Марко: Најпре идем из _____ (Ниш) у _____ (Крушевац), а затим из _____ (Крушевац) у _____ (Блаце) и _____ (Прокупље). Сутра морам да идем у _____ (Краљево) и _____ (Чачак). Имам много посла!

Љиљана: Срећан пут, драги Марко! Изволите!

4. Завршите реченице тако што ћете употребити одговарајући облик личне заменице из заграде.

Волим _____ (ти).

Сања гледа филм. Гледа _____ (он) већ трећи пут.

Питаћу _____ (она) у вези са момком.

Слушај _____ (ми).

Видим _____ (они).

Он _____ (Ви) је позвао.

5. Завршите започете реченице тако што ћете употребити одговарајући облик речи из заграде.

- Волим _____ (слатка кифла).
 Желим _____ (свежа кафа).
 Гледам _____ (цртани филм).
 Видим _____ (лепа ружа).
 Имам _____ (нова књига).
 Једем _____ (велики сендвич).
 Слушам _____ (тиха музика).
 Пишем _____ (пословно писмо).
 Говорим _____ (страни језик).
 Купујем _____ (мобилни телефон).
 Зовем _____ (добри друг) на рођендан.
 Носим _____ (црна капа).
 Возимо _____ (стари велики камион).
 Видим _____ (лепа слика).

6. Погледајте следеће реченице. Замените подвучену именицу заменицом у одговарајућем облику.

Волиш Горана?

Желим да видим Наташу.

Желим да _____ видим.

Слушам професорку Татјану.

Гледам своју девојку.

Видим нашу пријатељицу.

Марко је видео Марину.

Марко _____ је видео.

Они воле Ану и Салета.

Подсетите се...

	јд.	мн.
м.р.	-ог	-е
	=Н	-е
ж.р.	-у	-е
с.р.	= Н	-а

Подсетите се...

	јд.	мн.
1.	ме	нас
2.	те	вас
3.	га	
	је, ју	њих,
	га	их

Подсетите се...

	јд.	мн.
1.	мене	нас
2.	тебе	вас
3.	њега	
	њу	њих
	њега	

7. Завршите започете реченице тако што ћете употребити облик множине речи из заграде.

- Волим _____ (слатка кифла).
 Желим _____ (свежа кафа).
 Гледам _____ (цртани филм).
 Видим _____ (лепа ружа).
 Имам _____ (нова књига).
 Једем _____ (велики сендвич).
 Слушам _____ (тиха музика).
 Пишем _____ (пословно писмо).
 Говорим _____ (страни језик).
 Купујем _____ (мобилни телефон).
 Зовем _____ (добри друг) на рођендан.
 Носим _____ (црна капа).
 Возимо _____ (стари велики камион).
 Видим _____ (лепа слика).

8. Направите што више реченица тако што ћете користити наведене речи из колоне А и колоне Б.

Колона А	Колона Б
волети	свежа салата
желети	лепа торта
видети	кожна јакна
купити	велики ранац
слушати	класична музика
учити	тежак предмет

Да ли знате?

У српском може се рећи...

мобилни телефон

=

мобилни

цртани филм

=

цртани

хемијска оловка

=

хемијска

Подсетите се...

тежак тест
 тешка торба
 тешко слово

тешки људи
 тешке књиге
 тешка слова

9. Завршите следећи текст тако што ћете употребити одговарајући облик речи из заграде.

Марко (зове Невену): Здраво, Невена! Како си? Куда желиш да идемо?

Невена: Здраво, Марко! Желим да идемо у _____ (Рибарска бања), а можда и _____ (Врњачка Бања). Обе бање су близу Крушевца.

Марко: А да идемо на _____ (Гоч) или на _____ (Копаник)? Сви иду тамо.

Невена: Ако желиш планину, хајдемо на _____ (Јастребац).

Марко: Где је Јастребац?

Невена: Недалеко од Крушевца. Пролазимо кроз _____ (Мудраковац), _____ (Ломница) и _____ (Буци). Налази се на само 13 километара од центра града.

Марко: Одлично! Када смо већ на Јастрепцу, идемо и у _____ (Ђунис) да посетимо Цркву Свете Богородице.

Невена: Наравно!

10. Завршите следеће реченице, а затим направите питања.

Желимо да путујемо у _____ (Београд).

Моја мајка воли да слуша _____ (Бајага).

Волим да гледам _____ (филм).

Моја мајка гледа _____ (Милена Чолић).

Они слушају _____ (Здравко Чолић).

Да ли знате?

Врњачка Бања је једна од најпознатијих бања у Србији. Налази се близу Крушевца и Краљева.

Извор:
Википедија

Да ли знате?

Момчило Бајагић Бајага је српски и југословенски рок-музичар.

Извор:
Википедија

ГДЕ СТЕ САДА?

1. Довршите реченице тако што ћете употребити предлог и правилан облик речи из заграде.

Увек ручам _____ (кућа).

Играмо се _____ (парк).

Вечерам _____ (ресторан).

Пас је _____ (соба).

Проводим викенд _____ (село).

Учим _____ (библиотека).

Ја сам _____ (продавница).

Купујем свеже воће _____ (пијаца).

Сунчам се _____ (плажа).

Они су _____ (планина).

Разговарамо _____ (Горан).

2. Довршите започети текст тако што ћете употребити одговарајући предлог и облик речи из заграде.

Марко и Невена су _____ (планина) Јастребац. Одсели су _____ (хотел) „Трајал”. Доручкују, ручају и вечерају _____ (ресторан), односно _____ (башта). Сваког дана се шетају и желе да буду _____ (природа). Јуче су били _____ (парк), а данас _____ (црква). Желе да _____ (шума) траже печурке. Све време разговарају _____ (Јелена), која је остала _____ (Ниш).

Кључне речи:

локатив, једнина, множина, место, време, индиректни објекат, предлози, популарне песме, државе

Подсетите се...

	јд.	мн.
м.р.	-у	-има
ж.р.	-и	-ама
с.р.	-у	-има

Да ли знате?

У Србији расте више врста печурака. Најчешће се беру и једу вргањ, лисичарка и јајчара.

Да ли знате?

Како гласи
деминутив
именице
ПОЗОРИШТЕ?

Одговор
ПОЗОРИШТАНЦЕ

Подсетите се...

ЛОКАТИВ
се увек користи са
предлогом.

у кући (место)
на факултету
(место)
о мени (објекат)

Да ли знате?

У Нишу се налази
познати споменик
Ђеле-кула.

Извор:
Википедија

3. Пред Вама је више реченица. Завршите их тако што ћете употребити одговарајући предлог и облик речи из заграда.

Марко је _____ (кућа).

_____ (град) је гужва.

Студенти су _____ (факултет).

Људи вечерају _____ (ресторан).

Ми смо _____ (парк).

Увек купујем воће _____ (пијаца).

Увек учим _____ (библиотека).

Мој рођак је _____ (село).

Моја мајка ради _____ (фабрика).

Они су _____ (банка).

Наши гости су _____ (воз).

Наш пријатељ Стефан је _____ (позориште).

4. У реченице из претходног задатка додајте неки од понуђених придева у одговарајућем облику.

огромна, велики, нишки, познати, градски, тврђавска,
универзитетска, мало, добра, инострана, брзи, национално

5. Завршите реченице тако што ћете употребити облик множине именице у загради.

Они су били у _____ (српска црква).

Људи путују у _____ (велики аутомобил).

Највише важних предмета је у _____ (национални музеј).

Кошарка се игра у _____ (кошаркашка сала).

Бродови су на _____ (велика река).

Увек летим у _____ (познати авион).

Мислимо о _____ (велики писац).

Нећу да спавам у _____ (велики кревет).

6. Замените подвучену реч одговарајућим обликом личне заменице.

Марко и Петар увек разговарају о Мирославу.

Невена увек спава на књици.

У Паризу је увек светло.

Желим да разговарамо о Марку и Петру.

7. Направите што више реченица тако што ћете употребити наведене речи.

Никола, мајка, Копаоник, наши пријатељи, бити, разговарати, мислити, добри другови, твоји родитељи, позната места

Подсетите се...

	јд.	мн.
м.р.	-ом	-им
ж.р.	-ој	-им
с.р.	-ом	-им

Подсетите се...

	јд.	мн.
ОН	њему	нама
ОНА	њој	вама
ОНО	њему	њима

Подсетите се...

У ПРИЗЕМЉУ

НА ПРВОМ
СПРАТУ

НА ДРУГОМ
СПРАТУ

...

У ПОТКРОВЉУ
НА ТАВАНУ

Подсетите се...

О
НА
У
ПО

+

ЛОКАТИВ

8. Упишите одговарајући предлог.

Књига је _____ столу.

Шетам _____ парку.

Седим _____ клупи.

Размишљам _____ будућности.

Имамо предавања _____ факултету.

Они раде _____ Институту.

Они желе да живе _____ острву.

_____ београдском улицама је увек гужва.

Мој ауто је увек _____ паркингу.

Моја сестра је _____ Копаонику.

Наши ученици су _____ школама.

**9. Прочитајте још једном претходне реченице.
Направите питања за сваку од њих.**

Подсетите се...

У ШКОЛИ
У ПРОДАВНИЦИ
У НИШУ

али

НА ФАКУЛТЕТУ
НА СТАНИЦИ

10. Послушајте рефрен песме Мјесто за двоје групе „Лету штукe” (<http://skr.rs/zmee>). Допуните стихове одговарајућим обликом именице.

Мјесто за двоје

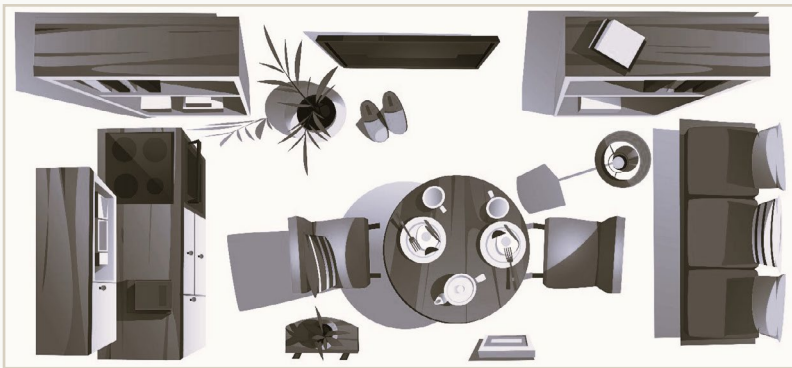
Мјесто за двоје што љубе се _____

Мјесто гдје само љубав мирише _____

Мјесто за двоје што љубе се _____

Мјесто гдје само љубав мирише _____

11. Погледајте следећу илустрацију. Одговорите на питања.

Где су тањери и шоље? _____

Где се налази телевизор? _____

Где су књиге? _____

Где се налази ваза? _____

12. Завршите следеће реченице тако што ћете употребити облик локатива именице из заграде.

Џо живи у _____ (Америка).

Њени родитељи су у _____ (Немачка).

Наши пријатељи раде у _____ (Македонија).

Његова жена је у _____ (Бразил).

Желим да живим у _____ (Русија) или у _____ (Пољска).

Ко живи у _____ (Канада)?

Како ћете живети у _____ (Француска)?

Шта то он ради у _____ (Црна Гора)?

Какво је море у _____ (Грчка)?

Да ли знате?

„Лету Штуке” је поп-рок група из Сарајева настала 1986. године.

Извор:
menart.rs

Подсетите се...

Делови куће су:

ДНЕВНА СОБА
ТРПЕЗАРИЈА
КУХИЊА
СПАВАЋА СОБА
КУПАТИЛО
ШПАЈЗ
ПОДРУМ
ГАРАЖА

Подсетите се...

К испред И > Ц

АМЕРИКА
У АМЕРИЦИ

АФРИКА
У АФРИЦИ

Ниш у предвечерје

С КИМ / ЧИМЕ?

1. Допуните реченице тако што ћете користити одговарајући облик речи из заграда, а затим препишите прву, другу, четврту и пету реченицу користећи облик множине речи из заграда.

Пишемо _____ (оловка).

Играмо фудбал са _____ (друг).

Желимо да купимо питу са _____ (месо).

У школу идемо _____ (тротинет).

Путују са _____ (девојка).

2. Упишите предлог тамо где је неопходан.

У куповину увек идем _____ сестром.

Родитељи се играју _____ децом.

Ми смо на ручку _____ пријатељима.

Путујем _____ возом.

Обично разговарам _____ студентима о српском језику.

У метроу се увек сретнем _____ старим пријатељем.

У учионици учим _____ наставником.

На тераси уживам _____ пријатељима.

Природу сликам _____ фотоапаратом.

Кључне речи:

инструментал,
једнина, множина,
друштво,
средство, време,
особина

Подсетите се...

	јд.	мн.
м.р.	-ом	-има
ж.р.	-ом	-ама
с.р.	-ом	-има

Подсетите се...

Предлог који се употребљава у инструменталу је С(А).

Подсетите се...

За постављање
питања обично се
користе...

**С(А) КИМ?
ЧИМЕ?**

Упоредите!

Путујем са
пријатељима.

vs.

Путујем авионом.

У чему је разлика?

3. Напишите могућа питања за реченице из претходног задатка.

4. Завршите текст тако што ћете употребити одговарајући облик речи из заграде.

Невена: Здраво, Јоване!

Јован: Здраво, Невена!

Невена: Чујем да путујеш у Аустрију.

Јован: Да, у понедељак. Једва чекам!

Невена: _____ (шта) путујеш?

Јован: Путујем _____ (авион).

Невена: Зар људи не путују _____ (воз), _____ (аутобус) или _____ (аутомобил)?

Јован: Да, али је путовање _____ (авион) удобније.

Невена: Колико кошта карта?

Јован: Једна карта је 20 евра, али ја не путујем сам. Путујем са _____ (другарица).

Невена: _____ (која)?

Јован: Са _____ (другарица) _____ (Јована Новаковић).

Невена: Је л' је она твоја сестра?

Јован: Не, али имамо исто презиме.

Невена: Јован Новаковић путује _____ (Јована Новаковић).

Јован: Боље да кажемо. Јована Новаковић путује _____ (Јован Новаковић).

Невена: Ха-ха.

5. Завршите текст тако што ћете употребити одговарајући облик речи из заграде.

КОСТИНА РАДНА НЕДЕЉА

Коста, млади студент, има много активности _____
(ток) недеље.

_____ (субота) Коста воли да спава дуго. Одмара се
после напорне недеље.

_____ (недеља) Коста често игра фудбал _____
(пријатељи).

_____ (понедељак, уторак) Коста има часове
на факултету и ради домаће задатке.

_____ (среда) Коста воли да вежба и иде на тренинг са
_____ (девојка).

_____ (четвртак) обично вечера са _____
(породица).

_____ (петак) Коста излази _____ (пријатељи) у
град.

6. Завршите реченице тако што ћете употребити предлог (где је потребно) и одговарајући облик речи из заграде.

Мама кува ручак _____ (стара бака).

Родитељи разговарају _____ (велико дете).

Студенти уче _____ (добар наставник).

Фудбалери вежбају _____ (искусни тренер).

Они увек желе да путују _____ (мали брод).

Зашто увек пишеш _____ (црвена оловка), а не
_____ (ново перо)?

Волимо да разговарамо са _____ (добар писац).

Подсетите се...

	јд.	мн.
м.р.	-им	-им
ж.р.	-ом	-им
с.р.	-им	-им

Да ли знате?

Драгослав
Михаиловић је
српски писац
рођен у Ђуприји.

Извор:
Атеље 212

Да ли знате?

Сваке године се у
Нишу одржавају
Филмски сусрети.
На њима публика
може погледати
најновије
филмове.

Подсетите се...

мн.	са нама	са вама	са њима
јд.	са мном	са тобом	са њим са њом
1.	2.	3.	

Да ли знате?

Нишка Бања је
позната бања у
околини Ниша.
У њу су радо
долазили српски
краљеви.

7. Реченице из претходног задатка пребаците у облик множине.**8. Упишите одговарајући предлог и одговарајући облик заменице из заграде.**

Да ли идеш _____ (ја) на вечеру?

Волим да будем _____ (ти).

Он ради _____ (он) сваког понедељка.

Сестра је била _____ (она) на мору.

Позовите пријатеље да иду _____ (ми) у Врњачку
Бању.

Разговарала сам _____ (они) о нашем плану.

Срећни смо што ћемо ићи _____ (она) на одмор.

Договорићемо се _____ (Ви).

9. Напишите што више реченица тако што ћете користити наведене речи.

Марко, Невена, Јован, Митра, добар пријатељ, такси,
аутомобил, Лазарица, Рибарска Бања, Нишка Бања, стари
пријатељ, отац

10. Завршите следеће реченице тако што ћете користити одговарајући облик речи из заграде.

Пије кафу са _____ (моја мајка).

Возио сам се _____ (добар такси).

Ишли смо на излет _____ (стари воз).

Супа се једе _____ (кашика).

Путујем до школе сваког јутра _____ (бели трамвај).

11. Означите нетачне реченице, а затим их напишите правилно.

Пијем кафу са шећером и млеком.

Играм кошарку са високим пријатељима.

Он пише писмо са руком.

Волим да једем пите са сирем.

Моја мајка ради са добрим шефом.

Да ли знате?

Шарганска осмица на Златибору је данас позната туристичка атракција.

Да ли знате?

У стандардном српском језику облици датива, инструментала и локатива множине именица имају исти наставак.

НАСТАВАК -МА

Поглед на зграду Универзитета у Нишу

КОМЕ?

1. Завршите реченице тако што ћете употребити правилан облик речи из заграде.

Дајем новац _____ (сестра).

Помажем _____ (пријатељ) да научи српски језик.

Поклонила сам књигу _____ (мама).

Показујем правопис _____ (ученик).

Певам песму _____ (девојка).

Писмо шаљем _____ (Деда Мраз).

Послао сам поруке _____ (отац).

Продајем старе књиге _____ (купац).

Радујем се _____ (поклон).

2. Препишите реченице из следећег задатка тако што ћете уз именицу (из заграде) ставити неки од наведених придева.

црвени, стари, редовни, добар, моја, лош, старија, своја, нови

Дајем новац _____ (сестра).

Помажем _____ (пријатељ) да научи српски језик.

Поклонила је књигу _____ (мама).

Показујем правопис _____ (ученик).

Певам песму _____ (девојка).

Писмо шаљем _____ (Деда Мраз).

Послао сам поруке _____ (отац).

Продајем старе књиге _____ (купац).

Радујем се _____ (поклон).

Кључне речи:

датов, једнина, множина, правац кретања, коме, чему, жао ми је, драго ми је

Подсетите се...

	јд.	мн.
м.р.	-у	-има
ж.р.	-и	-ама
с.р.	-у	-има

Подсетите се...

	јд.	мн.
м.р.	-ом	-им
ж.р.	-ој	-им
с.р.	-ом	-им

Подсетите се...

Н. Деда Мраз
Г. Деда Мрара
Д. Деда Мрара
А. Деда Мрара
В. Деда Мрара
И. са Деда Мразом
Л. о Деда Мрара

3. Направите питања за претходне реченице.

Подсетите се...

За постављање
питања обично се
користе...

**КОМЕ?
ЧЕМУ?**

4. Довршите следећи дијалог тако што ћете уписати одговарајући облик речи из заграде.

Петар: Здраво, Милице! Како си?

Милица: Здраво, Петре и Ана! Добро сам, хвала. Како сте?

Петар: Одлично сам! Можда сам мало уморан од куповине.

Ана: Ја сам добро.

Милица: Зашто сте били у шопингу? _____ (ко) сте купили поклон?

Петар: Ишли смо да купимо поклон _____ (наша мајка), _____ (наш отац). Ускоро славе рођендане!

Милица: Шта сте купили?

Петар: _____ (наша мама) смо купили парфем, а _____ (наш тата) кошуљу.

Милица: Предивно. Биће сигурно срећни. Нова година је близу. Да ли си купио поклон _____ (своја девојка) и _____ (најбоља другарици)?

Подсетите се...

Путујем према
центру.

vs.

Дајем поклон
колеги.

Петар: Нисам још увек, али купићу. Купићу поклон и _____ (наш професор) и _____ (вредна колегиница).

Милица: Ко ме ћеш купити поклон? Колегиници?!

Петар: Да, _____ (колегиница) _____ (Петра).

Милица: Стварно желиш да те девојка убије?

Петар: Зашто да ме убије? Зато што сам купио поклон _____ (бивша девојка)!?

Милица: Боже ме сачувај!

5. Одговорите на питање Према коме/чему идете?, уписујући одговарајући облик речи из заграде.

Идемо _____ (факултет).

Они шетају _____ (центар).

Јован је рекао: „Иди _____ (библиотека)!”

Идем _____ (Петар и Јована).

Сада путујемо _____ (родни град Радмиле Савићевић).

6. Напишите реченице тако што ћете користити понуђене речи. Водите рачуна да реч која означава особу буде у дативу.

она, купити, нова књига, Петар

он, рећи, волети, лепа Ивана

ја, певати, песма, Иван

они, дати, поклон, професор

он, показати, резултат, шеф

Да ли знате?

Млади и након много година праве шале на чувену реплику из ТВ-серије „Тесна кожа”: Хвала колези Пантићу.

Упоредите!

Идемо ка граду.

vs.

Идемо у град.

vs.

Ми смо у граду.

Упоредите!

Књигу дајем Александру Новаковићу.

vs.

Књигу дајем Александри Новаковић.

7. Упишите одговарајући облик личне заменице.**Подсетите се...**

Дао сам му/јој
књигу.

vs.

Њему/Њој сам дао
књигу.

Свидео _____ (ја) се филм који смо гледали.

Да ли се _____ (ти) свидела књига? / Да ли _____

(ти) се свидела књига?

Дај _____ (она) поклон!

Допада _____ (он) се музика коју слушам.

_____ (ми) су професори обећали лакши тест.

Реците _____ (ми) о чему се ради.

_____ (они) се не допада нова учитељица. / Не допада

_____ (они) се нова учитељица.

_____ (Ви) се допадају теоријски предмети.

Треба _____ (ја) кафа.

8. Напишите реченице тако што ћете користити изразе Жао је / Драго је.

Милица, жао, јести, сама

ја, драго, видети, тебе

они, жао, немати, добре оцене

Милица, Милош, драго, учити, српски језик

Упоредите!

Жао ми је човека.

vs.

Није ми жао
човека.

Да ли знате?

Град Ниш
се налази на
раскрсници
путева између
Истока и Запада.

9. Довршите следећи текст тако што ћете користити одговарајући облик речи из заграде.

Митра: Коста, где су Јован и Невена?

Коста: Путују. Сада смо причали. Сада иду ка Нишу. У

Нишу ће јести. Настављају пут ка _____ (Бугарска), ка
_____ (Софија).

Митра: Да ли ће ићи у Турску?

Коста: Не, они ће само ићи ка _____ (Турска), али ће скренути ка _____ (Трново).

Митра: Да ли желиш да ми идемо према _____ (Београд), па да свратимо у Крушевац?

Коста: Ха-ха.

10. Означите нетачне реченице, а затим их напишите правилно.

Дајем књигу своју сестре.

Поклонила сам цвет својој мами.

Говорим истину на полицију.

Певам песму своју девојку.

Говорим о плановима својој жени.

Да ли знате?

Да ли сте чули за Манастир Наупаре надомак Крушевца?

Извор:
Википедија

Да ли знате?

Када муж каже жени Ишао сам са Драганом, да ли је ишао са мушкарцем или женом?

Виноград у околини Прокупља

КОЈИ ЈЕ ДАН/ДАТУМ?

1. Завршите следећи низ.

_____ је први дан у недељи.

Уторак је други дан у недељи.

_____ је увек активан дан.

_____ је четврти дан у недељи.

_____ је најлепши дан.

_____ и недеља чине викенд.

Кључне речи:

дан, недеља,
месец, година,
тачно време,
празник, рођење

Подсетите се...

НЕДЕЉА
=
SUNDAY

НЕДЕЉА
=
WEEK

2. Упишите називе дана у календар.

ЈАНУАР

	УТОРАК					
1 Нова година	2	3	4	5	6	7
8	9 Свети Стефан	10	11	12	13	14 Српска нова година
15	16	17	18	19 Богојавље- ње	20 Свети Јован	21
22 Костин рођендан	23 Испитни рок	24	25	26	27 Свети Сава	28 Распуст
29	30	31				

Да ли знате?

У православном календару дани великих светаца обележавају се црвеним словом. Тог дана не би требало да се ради.

Подсетите се...

СЕПТЕМБАР,
али
У СЕПТЕМБРУ

ДЕЦЕМБАР,
али
У ДЕЦЕМБРУ

Подсетите се...

22. 3. 2022.

или

22. март 2022.

или

22. III 2022.

3. Одговорите (састављањем реченице) на следећа питања.

1. Који дан је после суботе? _____
2. Ког дана обично почиње школа у Србији? _____
3. Ког дана имате породични ручак? _____
4. Који дан је најчешће слободан у Вашем распореду? _____
5. Којим даном излазите у град? _____
6. Који је трећи дан у недељи? _____
7. Који је четврти дан у недељи? _____
8. Који дан Вам је најдужи у недељи? _____

4. Да ли знате називе месеци у српском језику? Покажите нам тако што ћете одговорити на ова питања.

1. Како се зове месец који долази након фебруара? _____
2. Који месец има најмање дана? _____
3. У којем месецу је најкраћи дан у години? _____
4. Који је четврти месец у години? _____
5. Који месец најчешће доноси снег? _____
6. У ком месецу се слави Свети Јован? _____
7. У ком месецу почиње пролеће? _____
8. У ком месецу почиње јесен? _____
9. Који је последњи месец у години? _____
10. Када слаavimo Нову годину? _____

5. Напишите словима следеће датуме.

22. 2. 2022.

28. 6. 1389.

14. 3. 1990.

20. 10. 1985.

23. 8. 1967.

6. Погледајте још једном календар. Одговорите на следећа питања. Очекујемо потпун одговор.

Ког датума _____?

...Коста слави рођендан?

Коста _____

...почиње испитни рок?

...је Српска нова година?

...је Богојављење?

...је Свети Јован?

7. Који је данас дан/датум?

1. XI 2023. Данас је _____

28. III 2000. _____

10. X 1914. _____

20. I 2008. _____

Подсетите се...

Данас је
двадесет други
март две хиљаде
двадесет и друге
године.

Подсетите се...

Рођен сам
четрнаестог марта
хиљаду деветсто
деведесете године.

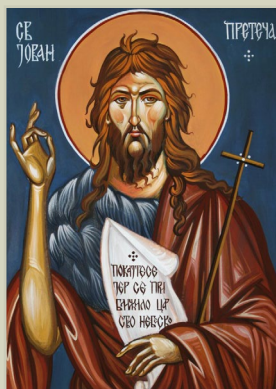
Подсетите се...

1900.
хиљаду деветстога
година
2000.
двехиљадита
година

Да ли знате?

Према истраживањима, највише Срба слави:

Светог Јована, Светог Николу, Светог Архангела Михаила и Светог Георгија.

Извор:
Б92

Подсетите се...

Шта је преступна година?

8. Обележите тачне реченице.

Август има само 30 дана.

Август је најкраћи месец у години.

У априлу почиње пролеће.

Децембар је најтоплији месец.

Јануар има тридесет и један дан.

Јануар је први месец у календару.

Јул има 29 дана.

Јул је најхладнији месец у години.

Јун је најдужи месец у години.

Мај је трећи месец у години.

Март је први месец у години.

Март има тридесет дана.

Новембар има тридесет дана.

Октобар је месец када се слави Божић.

Септембар има 32 дана.

Октобар је летњи месец.

Средина зиме обично пада у фебруару.

Фебруар има само 28 или 29 дана.

Фебруар је месец љубави.

9. Ја сам рођен четрнаестог марта хиљаду деветсто деведесете године. А Ви и Ваша мајка (или отац)?

10. Завршите започете реченице.

Данас је _____
_____. (5. I 2022)

Мој рођендан је _____. (7. IV)

Први дан школе је _____. (5. IX)

Сутра је _____. (20. X)

Победићемо Америку у кошарци _____
_____. (20. VI 2054)

11. Исправите грешке у следећим реченицама.

Данас је један марта 2023. године.

Мој рођендан је десети априла.

Конференција ће се одржати десет и једанаест маја.

Сутра је осамнаести октобра.

Путујемо двадесетдругог новембра.

Дан жена је осми марта.

12. Допуните следеће реченице.

У Србији се слави Божић _____, а у Америци _____.

Бадње вече се слави _____ у Србији, док се у Америци слави _____.

Да ли знате?

Православци
Божић
славе према
Јулијанском
календару, а
католици према
Грегоријанском.

Да ли знате?

Православни
верници Бадње
вече славе 6.
јануара, а Божић
7. јануара.

Да ли знате ко је положајник?

Да ли знате?

Исидора Секулић
је била српски
књижевник
и прва жена
академик.

Извор:
Википедија

Подсетите се...

Ко је написао
роман
„На Дрини
Ђуприја”?

Подсетите се...

Ко су близанци?

Ко је рођени брат?

Ко је рођена
сестра?

13. Када су рођени знаменити Срби? Повежите колону А са колоном Б. Можете користити Гугл.

Колона А		Колона Б	
1	Вук С. Караџић		22. мај 1987.
2	Михајло Пупин		13. новембар 1813.
3	Иво Андрић		10. октобар 1892.
4	Петар II Петровић Његош		9. октобар 1854.
5	Новак Ђоковић		6. новембар 1787.
6	Милунка Савић		28. јун 1889.
7	Исидора Секулић		16. фебруар 1877.

14. Сада напишите речима када су рођени знаменити Срби.

Новак Ђоковић је рођен _____

15. Напишите најважније датуме у својој породици користећи речи/реченице.

Када је рођен _____?

1. Ваш отац? _____

2. Ваша мајка? _____

3. Ваш брат? _____

4. Ваша сестра? _____

16. У следећој реченици одредите падеж сваке означене речи.

Мој брат је рођен четвртог јануара хиљаду деветсто
деведесет и шесте године.

Да ли знате?

Срби имају велики број назива за своје рођаке.

Ко је стриц?
Ко је стрина?
Ко је ујак?
Ко је ујна?

Данас је први јануар хиљаду деветсто педесет осме године.

17. Напишите три важна датума у Вашој земљи. Обавезно напишите шта славите.

Да ли знате?

Да ли знате шта су ВАШАРИ?

18. Која три датума највише волите? Напишите и зашто.

19. Допуните табелу користећи смернице на маргини.

	2			
		3	4	5
1				

1. Деца у Србији полазе у школу.
2. Најтоплији месец у години.
3. Славимо Св. Саву.
4. Славимо Св. Илију.
5. Баба _____

Манастир Светог Прохора Пчињског на домак Враћа

КОЛИКО ЈЕ САТИ?

1. Одговорите на питања.

Колико сати има један дан?

Колико минута има један сат?

Ако је сада девет сати ујутру, колико је сати било пре четири сата и тридесет минута?

Колико траје један (школски) час?

Колико је сати ако је прошло сто двадесет минута од поноћи?

2. Напишите на дру(ачиј)и начин следеће одговоре.

Колико је сати?

12.00 Дан је. Сада је дванаест сати.

00.00 Ноћ је. Сада је дванаест сати.

Кључне речи:

тачно време,
минути, сати,
часови, правопис,
ујутру, увече

Подсетите се...

један
час/сат

два, три, четири
часа/сата

пет и више
часова/сати

Подсетите се...

Можемо користити
дванаесточасовни
или двадесетчетво-
рочасовни систем.

Да ли знате?

аналогни сат

vs.

дигитални сати

Подсетите се...

Када желимо да користимо 12-часовни систем, своју информацију прецизирамо коришћењем речи УЈУТРУ или УВЕЧЕ.

Подсетите се...

Када желимо да напишемо тачно време користећи бројеве, према Правопису морамо користити тачку између сати и минута

10.15

Да ли знате?

Богојављење слаavimo 19. јануара сваке године.

3. Користите 24-часовни систем. Одговорите на питање Колико је сати?

6.45 _____

7.05 _____

9.28 _____

12.00 _____

13.36 _____

18.42 _____

20.30 _____

23.15 _____

23.42 _____

00.00 _____

4. Користите 12-часовни систем. Одговорите на питање Колико је сада сати?

6.15 _____

8.25 _____

9.30 _____

12.50 _____

16.45 _____

20.30 _____

22.20 _____

23.55 _____

5. Како још можете рећи?

Ја перем зубе у седам и тридесет.

Ја перем зубе у _____.

Сада је седам и педесет пет.

Сада је _____.

На Богојављење гледамо у небо у дванаест сати ноћу.

На Богојављење гледамо у небо у _____.

Час почиње у осам и тридесет пет.

Час почиње у _____.

Он долази у четири и четрдесет пет.

Он долази у _____.

6. Употребите одговарајућу реч (сат, сата или сати).

1. Сада је 1 _____ ујутро.

2. Када се вратимо из школе, биће већ 7 _____ увече.

3. У школи смо око 6 _____ сваког дана.

4. Колико _____ радиш сваког дана?

5. Ресторан ради од 11 _____ пре подне до 2 _____ увече.

7. Употребите одговарајућу реч (час, часа или часова).

1. Колико је _____ потребно да се стигне до Београда из Новог Сада?

2. Да бисмо завршили тест, треба нам још неколико _____ рада.

3. У школи имамо 6 _____ сваког дана.

4. Колико _____ дневно учите српски као страни језик?

5. Ресторан ради 24 _____ дневно.

6. Сат се покварио и не можемо тачно знати колико је _____.

7. У радњи раде од 9 сати ујутро до 21 _____ увече.

8. Употребите речи ујутру или увече у следећим реченицама.

_____ волим да пијем кафу како бих се разбудила.

_____ обично гледам телевизију пре спавања.

Сунце излази _____.

_____ је обично тишина у мом крају.

Да ли знате?

Школски час у Србији траје 45 минута.

Да ли знате?

Инструмент за мерење временаа називамо САТ или ЧАСОВНИК.

Да ли знате?

Најчешће користимо:

РУЧНИ САТ,
ЗИДНИ САТ
и
ПАМЕТНИ САТ.

Подсетите се...

ПРАТИ ЗУБЕ
ТУШИРАТИ СЕ
ДОРУЧКОВАТИ
РУЧАТИ
УЖИНАТИ
ВЕЧЕРАТИ
СПАВАТИ

Подсетите се...

Колико је сати?
Када доручкујете?
Када ручате?
Када вечерате?

_____ често читам књигу.
_____ идем на вечеру са пријатељима.
_____ се облачим брзо како бих стигао на посао.

9. Употребите наведене речи и завршите текст.

сати, ујутру, сати, минута, пола, дана, часова, поноћ

Павле Бојичић је обичан дечко који живи у малом граду. Његов дан почиње у шест _____. Устаје у шест _____ и петнаест _____. Тушира се, а затим у _____ седам доручкује са својом породицом. У осам сати Павле иде на посао. На послу проводи велики део _____ за компјутером. Ради до 17 _____. У осамнаест часова иде у теретану, где вежба са пријатељима. Иде да спава у _____.

10. Поставите питања за подвучене делове реченица.

Петар: Здраво, како си? Да ли си погледао онај нови филм?

Лазар: Здраво! Да, погледао сам га. Филм је почео у 15.30.
Био је одличан.

Петар: Супер! Ја сам ишао на час српског језика у 17.00. Било је тешко.

Лазар: Браво! Филм се завршио у 18.45. У 19.00 сам ишао у ресторан са пријатељима.

Петар: Сјајно! Где?

Лазар: Били смо у кафани „Код Рајка” око 19.30. Разговарали смо о филму и јели пљескавице.

Петар: Звучи као забаван дан! Извини, морам сада отићи, имам састанак у 21.00.

Лазар: Видимо се касније!

- (1) _____
 (2) _____
 (3) _____
 (4) _____
 (5) _____

11. Употребите реч минут у одговарајућем облику у следећим реченицама.

- Аутобус полази за један _____.
 Видимо се за 30 _____.
 За мој доручак потребно је само пет _____.
 На испиту ћемо разговарати око три _____.
 Састанак почиње за петнаест _____.

12. Поставите питања користећи податке из табеле.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ДОРУЧАК	ПОСАО	ВЕЧЕРА	ТВ	СПАВАЊЕ
7.30	8.00 - 15.30	18.00	20.00	23.45

- (1) _____
 (2) _____
 (3) Када Јован вечера?
 (4) _____
 (5) _____

13. Одговорите на питања из претходног задатка.

- (1) _____
 (2) _____
 (3) _____
 (4) _____
 (5) _____

Подсетите се...

један
МИНУТ

два, три, четири
МИНУТА

пет и више
МИНУТА

Подсетите се...

ЧЕСТО
 УВЕК
 РЕДОВНО
 СВАКОГ ДАНА
 СВАКОГ ЈУТРА
 ЈУТРОС
 ВЕЧЕРАС
 СИНОЋ
 НОЋАС

Да ли знате?

У народу постоји
 веровање да на
 Божић треба
 устати рано.

Да ли знате?

Зора може бити
име.
Шта значи реч
зора?

Волите ли зору?

Да ли знате?

Да ли сте чули за
израз
МРКЛИ МРАК?

14. Обележите тачне реченице, а нетачне коригујте.

Сада је 8 сатова и 15 минута. _____

Колико је сатови? _____

Тачно је поподне. _____

Сада је 16 сати. _____

Колико је сати на твом сату? _____

Сада је 14 сати и 10 минута. _____

Погледај на велики сат на тргу. _____

Сада је 22 сата и 30 минута. _____

15. Одговорите на следећа питања.

Када устајете? _____

Када се туширате? _____

Када доручкујете? _____

Када перете зубе? _____

Када идете на посао? _____

Од када до када радите? _____

Када читате књигу? _____

Када ужинате? _____

Када вечерате? _____

Када идете на спавање? _____

ШТА (САДА) РАДИТЕ?

1. Допуните следеће реченице глаголом јесам (тако да буду потврдне).

Ја _____ учитељ.

Ти _____ срећан.

Она _____ уметница.

Ми _____ породица.

Ви _____ пријатељи.

Они _____ студенти.

Она _____ ту.

Они _____ спремни.

Ти _____ креативан.

Она _____ твоја сестра.

Ми _____ тим.

Они _____ из Србије.

Ви _____ храбри.

Она _____ професорка.

2. Следеће реченице ставите у одричан облик.

Ја _____ учитељ.

Ти _____ срећан.

Она _____ уметница.

Ми _____ породица.

Ви _____ пријатељи.

Они _____ студенти.

Она _____ ту.

Кључне речи:

презент, одрични облик, глагол јесам, моћи, морати, желети

Подсетите се...

	јд.	мн.
1.	-м	-мо
2.	-ш	-те
3.	-	-е
		-у
		-ју

Подсетите се...

НИСАМ
НИСИ
НИЈЕ

НИСМО
НИСТЕ
НИСУ

Подсетите се...

ЈЕСАМ
ЈЕСИ
ЈЕСТЕ

ЈЕСМО
ЈЕСТЕ
ЈЕСУ

Они _____ спремни.
Ти _____ креативан.
Она _____ твоја сестра.
Ми _____ тим.
Они _____ из Србије.
Ви _____ храбри.
Она _____ професорка.
Ми _____ на путовању.
Ви _____ добри.
Она _____ професорка.
Ми _____ на путовању.

3. Допуните реченице облицима презента.

Подсетите се...

ЈЕДЕМ
ЈЕДЕШ
ЈЕДЕ

ЈЕДЕМО
ЈЕДЕТЕ
ЈЕДУ

Сада _____ (јесам) у граду и _____ (шетати се).
_____ (седети) у кафићу и _____ (пити) кафу.
_____ (уживати) у миру и тишини док _____ (читати)
књигу.
Након кафе се шетам градским тргома и _____ (разгледати)
излоге.
Многе продавнице _____ (имати) занимљиве попусте.

Подсетите се...

ВОЛИМ
ВОЛИШ
ВОЛИ

ВОЛИМО
ВОЛИТЕ
ВОЛЕ

Сада _____ (пролазити) поред парка.
Људи _____ (шетати) своје псе или _____ (играти)
кошарку.
Увече _____ (ићи) у музеје и галерије.
Град _____ (имати) много ресторана, али ја _____
(волети) да кувам и да _____ (пити) вино.

4. Допуните текст облицима презента.

Обично _____ (будити се) око седам сати. _____
 (устајати) из кревета и _____ (ићи) под туш. _____
 (облачити се) у пола осам. _____ (доручковати) са
 својом породицом. _____ (воleti) да _____
 (јести) кроасане и _____ (пити) кафу. _____ (радити)
 од куће и _____ (разговарати) са колегама помоћу
 видео-конференције. У подне _____ (правити) кратку
 паузу за ручак. Обично _____ (кувати) супу. После
 ручка _____ (радити) до 17 часова. После посла обично
 се мало _____ (одмарати) и _____ (ићи) у шетњу.
 Увече _____ (вечерати) са породицом за столом.
 _____ (разговарати) о данашњим догађајима и
 планирамо активности за следећи дан.

После вечере _____ (гледати) телевизију или
 _____ (читати) књигу. Око 22 сата _____ (ићи)
 на спавање.

5. Завршите започете реченице користећи глагол желети.

_____ да путујем по Србији.

Он _____ да научи српски језик.

Његова сестра _____ (посетити) Митру.

Деца _____ (купити) лопту.

Ти _____ (гледати) нови филм вечерас.

Она _____ (учити) енглески језик.

Они _____ (ићи) на концерт у суботу.

_____ (читати) више књига о Србији.

Деца _____ (играти се) у дворишту.

Подсетите се...

РАДИТИ - -ТИ =
РАДИ-

РАДИМ
РАДИШ
РАДИ

РАДИМО
РАДИТЕ
РАДЕ

Подсетите се...

ДОРУЧКУЈЕМ
ДОРУЧКУЈЕШ
ДОРУЧКУЈЕ

ДОРУЧКУЈЕМО
ДОРУЧКУЈЕТЕ
ДОРУЧКУЈУ

Подсетите се...

ЖЕЛИМ
ЖЕЛИШ
ЖЕЛИ

ЖЕЛИМО
ЖЕЛИТЕ
ЖЕЛЕ

Подсетите се...

МОГУ
МОЖЕШ
МОЖЕ

МОЖЕМО
МОЖЕТЕ
МОГУ

Она _____ (посетити) стари део града.

Они _____ (поручити) кафу и сок.

6. Употребите правилан облик глагола моћи.

_____ да идем на трчање ујутру.

Он _____ да свира гитару.

Мој пријатељ _____ да кува одличан ручак.

_____ да пишем кратке приче.

Она _____ да разговара на четири језика.

_____ да посетим своју баку овог викенда.

Он _____ да вози авион.

Ми _____ да читамо вести.

_____ да учите нови језик.

_____ да посете стари део града.

7. Сада употребите одричан облик глагола моћи.

_____ да идем на трчање ујутру.

Он _____ да свира гитару.

Мој пријатељ _____ да кува одличан ручак.

_____ да пишем кратке приче.

Она _____ да разговара на четири језика.

_____ да посетим своју баку овог викенда.

Он _____ да вози авион.

Ми _____ да читамо вести.

_____ да учите нови језик.

_____ да посете стари део града.

Упоредите промену глагола МОЋИ и ТРЕБАТИ!

Подсетите се...

НЕ МОГУ
НЕ МОЖЕШ
НЕ МОЖЕ

НЕ МОЖЕМО
НЕ МОЖЕТЕ
НЕ МОГУ

8. Употребите правилан облик глагола хтети.

_____ да идем на одмор овог лета.
Он _____ да научи нови језик.
Његова сестра _____ да посети музеј.
Деца _____ да играју на обали реке.
Ти _____ да видиш свог старог пријатеља.
Она _____ да слуша добру музику.
_____ да организујемо пикник у парку.
Мој брат _____ да игра кошарку.
Они _____ да проведу викенд на планини.

8. Употребите одричан облик глагола хтети.

_____ да идем на одмор овог лета.
Он _____ да научи нови језик.
Његова сестра _____ да посети музеј.
Деца _____ да играју на обали реке.
Ти _____ да видиш свог старог пријатеља.
Она _____ да слуша добру музику.
_____ да организујемо пикник у парку.
Мој брат _____ да игра кошарку.
Они _____ да проведу викенд на планини.

10. Прочитајте како Милица из Америке проводи дан. Исправите њене грешке. Препишите текст.

Будим се увече око 7 сати. Обично доручкувам паштету са млеком и питијем шољу кафе. Ићијем у школу у 8 сати. Учите до подне. Ручам са друговима и разговарам о школи. Вежбам и шетатем се по парку. Вечерају са породицом. Увече

Подсетите се...

ХОЋУ
ХОЋЕШ
ХОЋЕ

ХОЋЕМО
ХОЋЕТЕ
ХОЋЕ

Подсетите се...

~~НЕ ХОЋУ
НЕ ХОЋЕШ
НЕ ХОЋЕ~~

~~НЕ ХОЋЕМО
НЕ ХОЋЕТЕ
НЕ ХОЋЕ~~

Подсетите се...

НЕЋУ
НЕЋЕШ
НЕЋЕ

НЕЋЕМО
НЕЋЕТЕ
НЕЋЕ

читајем књигу или слушајем музику.

Подсетите се...

БУДЕМ
БУДЕШ
БУДЕ

БУДЕМО
БУДЕТЕ
БУДУ

Гост: Добар дан. _____ (моћи) ли да ми _____
(дати) мени?

Конобар: Наравно, ево јеловника. Да ли _____ (желети)
нешто за пиће?

Гост: Хвала! _____ (хтети) чашу воде.

Конобар: _____ (доносити).

Конобар: У реду. Шта желите да _____ (јести)?

Гост: Још увек _____ (размишљати). Да ли
_____ (имати) пицу?

Подсетите се...

ДАМ
ДАШ
ДА

ДАМО
ДАТЕ
ДАЈУ

Конобар: Да. Да ли _____ (желети) кечап?

Гост: Да, хвала.

(Након неколико минута)

Конобар: Ово _____ (јесам) Ваша пица.

Гост: _____ (изгледати) фантастично. Хвала! Да ли
_____ (моћи) _____ (платити)?

Конобар: Како _____ (плаћати)?

Гост: Картицом.

12. Довршите реченице. Користите дате речи. Реч се може само једном употребити.

тренутно, ујутро, током дана, викендом, сваки дан, увече, понекад, за време празника, после, зими, лети

_____ седим код куће и пишем поруке.

_____ обично доручкујем пахуљице.

_____ обављам различите задатке на послу.

_____ често путујем.

_____ трчим у парку.

_____ обавезно гледам омиљену серију.

_____ посетим биоскоп.

_____ обично путујем у иностранство.

Деца играју видео-игре _____ школе.

_____ скијам и санкам се на планини.

_____ идем на море.

13. Од датих глагола саставите реченице.

бити (сам) _____

имати _____

хтети _____

радити _____

ићи _____

волети _____

моћи _____

знати _____

казати _____

гледати _____

куповати _____

пити _____

Упоредите!

УВЕЧЕ

vs.

ВЕЧЕРАС

Подсетите се...

ИМАМ

ИМАШ

ИМА

ИМАМО

ИМАТЕ

ИМАЈУ

Подсетите се...

НЕМАМ
НЕМАШ
НЕМА

НЕМАМО
НЕМАТЕ
НЕМАЈУ

Подсетите се...

СПАВАМ
СПАВАШ
СПАВА

СПАВАМО
СПАВАТЕ
СПАВАЈУ

јести _____

говорити _____

волети _____

14. Прочитајте следеће реченице. Обележите реченице које су тачне.

Ја си студент.

Она има мачку.

Они раде у канцеларији.

Мама воле децу.

Свако јутро идемо на посао.

Ми гледају филм.

Желем чоколаду.

Данас питијем само воду.

Вечерас једемо пицу.

Он долази код нас вечерас.

Деца обично спаву ноћу.

15. Напишите реченице у којима ћете употребити издвојене речи.

ноћас, вечерас, поноћ, подне, сада, често, понекад, увек

ШТА СТЕ ЈУЧЕ РАДИЛИ?

1. Употребите облик глагола у перфекту.

Невена _____ (бити) јуче у Нишу. _____
 (кренути) у седам сати из Прокупља. _____ (стићи)
 је у Ниш око осам сати. _____ (пити) кафу у кафићу.
 _____ (шетати) градом до 11 сати. _____
 (посетити) Нишку тврђаву, историјски споменик. Тамо
 _____ (провести) неко време. _____
 (седети) на клупи испод великог дрвета и _____
 (чекати) сестру Милену. Ту _____ (читати) књигу.
 Када _____ сестра _____ (доћи), _____
 (разгледати) излоге. _____ (купити) неколико
 поклона за своје пријатеље. Затим _____ (ручати)
 у традиционалном нишком ресторану. _____
 (пробати) нишке специјалитете, попут ћевапа и пите
 са сиром. _____ (посетити) Народни музеј у
 Нишу. Када _____ Милена _____ (отићи), Невена је
 _____ (вечерати) у ресторану са погледом на Нишаву.
 Тамо _____ (пробати) сарму и баклаву. Невена
 _____ (купити) карту и _____ (ући) у
 аутобус око 21 сат.

Кључне речи:

перфекат,
 одрични облик,
 био, могао, желео,
 стигао, пошао

Подсетите се...

	јд.	мн.
м.р.	-о	-ли
ж.р.	-ла	-ле
с.р.	-ло	-ла

Подсетите се...

ЧИТАО САМ.
 ЧИТАО СИ.
 ЧИТАО ЈЕ.

ЧИТАЛИ СМО.
 ЧИТАЛИ СТЕ.
 ЧИТАЛИ СУ.

Подсетите се...

ДОШАО САМ.
ДОШАО СИ.
ДОШАО ЈЕ.

ДОШЛИ СМО.
ДОШЛИ СТЕ.
ДОШЛИ СУ.

Подсетите се...

СТИГЛА САМ.
СТИГЛА СИ.
СТИГЛА ЈЕ.

СТИГЛЕ СМО.
СТИГЛЕ СТЕ.
СТИГЛЕ СУ.

Подсетите се...

БИО САМ.
БИО СИ.
БИО ЈЕ.

БИЛИ СМО.
БИЛИ СТЕ.
БИЛИ СУ.

2. Употребите правилан облик глагола у перфекту.

доћи, стићи, поћи, отићи

Јутрос сам _____ (стићи) на посао пре шефа.

Она _____ (отићи) код лекара јер се осећала лоше.

Деца _____ (стићи) у школу тачно у осам сати.

Управо _____ (поћи) на концерт Здравка Чолића.

У суботу _____ (отићи) у Нишку Бању.

Они _____ (доћи) на прославу са поклонима.

Јуче _____ (стићи) гости из Крушевца.

_____ (изаћи) из куће у седам сати.

После тешког дана на послу, она _____ (отићи) на масажу.

Деца _____ (отићи) на часове српског језика.

Они _____ (доћи) у шест сати ујутру.

3. Употребите правилан облик глагола бити у перфекту.

Ја _____ данас _____ у школи.

На летовању _____ пре месец дана и уживао сам на плажи.

Никада _____ у Пироту, али планирам да га посетим следеће године.

Он је _____ прошлог викенда на журци код пријатеља.

Када _____ (ја) _____ млађи, често _____ напољу цео дан.

Јуче _____ (ми) _____ уморни после посла.

Јуче _____ (она) _____ на концерту групе „Кербер”.

_____ много топло ове недеље.

Моји родитељи _____ у Ђеле-кули неколико пута.

Сестра _____ професор српског језика у основној школи.

Ја никада _____ на Чегру!

4. Употребите одговарајући облик глагола у перфекту.

Једном давно, у прелепом граду Нишу, _____ (постојати) Филозофски факултет. Факултет _____ одувек _____ (бити познат) по својој традицији. Пре много година млади студент Милош _____ (уписати се) на Филозофски факултет са жељом да учи. _____ (студирати) српски језик и _____ (волети) да чита Милију Николића.

Марко _____ (разговарати) са професорима на часовима и _____ (проводити) сате у библиотеци. Једног дана Марко _____ (наћи) књигу о студијама србистике. У тој књизи _____ (налазити се) фотографије бивших студената, који су данас професори. Марко _____ (пожелети) _____ (постати) професор на Филозофском факултету у Нишу.

5. Следећи текст је у презенту. Препишите га користећи перфекат.

Митра је студент енглеског језика на Филозофском факултету у Нишу. Она данас полаже испит из српског језика. Увек пије кафу и чита новине пре испита. Никада не учи два дана пре испита. Верује да јој то доноси срећу на испиту. На испиту увек прва одговара. Никада не чека крај испита. Говори брзо и течно. Увек добије десетку. После испита зове свог дечка Дејана. Онда иде у ресторан. У ресторану увек једе рибу.

Подсетите се...

НИКАД

+

НЕГАЦИЈА

(Никад нисам био.)

Подсетите се...

НИСАМ БИО.
НИСИ БИО.
НИЈЕ БИО.

НИСМО БИЛИ.
НИСТЕ БИЛИ.
НИСУ БИЛИ.

Упоредите!

ПОЛАГАЛА ЈЕ.

vs.

ПОЛОЖИЛА ЈЕ.

Да ли знате?

Да ли сте знали да је Бој на Косову био јуна 1389?

Извор:
Википедија

Подсетите се...

ПРЕКЈУЧЕ
ЈУЧЕ
ПРЕ ДВА ДАНА
ПРЕ МЕСЕЦ
ДАНА
ПРЕ ГОДИНУ
ДАНА
ПРОШЛОГ
ВИКЕНДА

6. Поставите питања за подвучене делове реченице.

Ја сам завршио домаћи задатак пре два сата.

Ми смо посетили музеј прошлог викенда.

Твој брат је научио да свира гитару прошлог месеца.

Они су купили нове књиге за школу.

Мама је испекла омиљени колач.

Професор је објаснио тежак задатак на часу.

7. Напишите реченице у перфекту користећи наведене глаголе.

бити _____

имати _____

урадити _____

рећи _____

видети _____

хтети _____

доћи _____

моћи _____
радити _____
јести _____
ићи _____
чути _____
живети _____
пити _____
знати _____
тражити _____
играти _____
спавати _____
отворити _____

8. Напишите правилан облик перфекта глагола моћи, хтети, желети и требати.

Ја _____ (моћи) _____ (доћи) јуче.
Она _____ (желети) _____ (путовати) по Србији.
Ми _____ (хтети) _____ (пробати) вргање.
_____ (требати) времена да завршим домаћи задатак.
Они _____ (моћи) _____ (видети) стан.
_____ (требати) _____ (урадити) домаћи задатак пре два дана.
Нисам _____ (моћи) _____ (сетити се) његовог имена.

9. Од датих речи саставите реченице у перфекту.

доручак, јутрос, јести, ја

Подсетите се...

ЈЕЛА САМ.
ЈЕЛА СИ.
ЈЕЛА ЈЕ.

ЈЕЛЕ СМО.
ЈЕЛЕ СТЕ.
ЈЕЛЕ СУ.

Подсетите се...

ТРЕБАЛО ЈЕ...
ТРЕБАЛО ЈЕ...
ТРЕБАЛО ЈЕ...

ТРЕБАЛО ЈЕ...
ТРЕБАЛО ЈЕ...
ТРЕБАЛО ЈЕ...

Подсетите се...

МОГАО САМ.
МОГАО СИ.
МОГАО ЈЕ.

МОГЛИ СМО.
МОГЛИ СТЕ.
МОГЛИ СУ.

Упоредите!

КУПИО САМ.

vs.

КУПОВАО САМ.

купити, књига, она, јуче

ми, прошла недеља, филм, гледати

брат, чути, твој, неколико дана, песма

писмо, прекјуче, они, послати

кафа, скувати, мама, пет минута

синоћ, пријатељ, фудбал, играти

10. Следећи текст је у презенту. Пребаците га у перфекат.

Тренутно учим српски језик у Институту. Данас учим падеже и нове речи. Када учим, користим уџбеник и апликације. Сваког дана идем на часове. На тим часовима вежбавам говорење и слушање. Трудим се да свакодневно читам и слушавам материјале на српском језику. Треба да купим и нови речник. Често разговарам са пријатељима.

Подсетите се...

ГОВОРИТИ

ГОВОРЕЊЕ

СЛУШАТИ

СЛУШАЊЕ

11. Претходно написани текст пребаците у треће лице (она, Весна).

Подсетите се...

ПРЕЗЕНТ

Дан је леп.

ПЕРФЕКТАТ

Дан је био леп.

12. Реченице из 11. задатка напишите у одричном облику.

13. Упишите правилан облик перфекта глагола живети.

Ја _____ у Београду.

Она _____ у малом селу.

Ми _____ у стану.

Твој брат _____ у иностранству.

Подсетите се...

ЖИВЕЛА САМ.

ЖИВЕЛА СИ.

ЖИВЕЛА ЈЕ.

ЖИВЕЛЕ СМО.

ЖИВЕЛЕ СТЕ.

ЖИВЕЛЕ СУ.

Они _____ са својим родитељима.

Мама _____ у тој кући деценијама.

Моји пријатељи _____ у истом граду.

Професор _____ у истраживању.

Сестра _____ с њом самом.

Ти _____ свој живот пун авантура.

14. Препишите реченице тако што нећеш користити подвучене именице/заменице.

Подсетите се...

ДОРУЧКОВАО
ДОРУЧКОВАЛА
ДОРУЧКОВАЛО

ДОРУЧКОВАЛИ
ДОРУЧКОВАЛЕ
ДОРУЧКОВАЛА

Ја сам појео доручак јутрос.

Она је купила црвену хаљину.

Ми смо гледали филм синоћ.

Они су послали честитку за рођендан.

Мама је скувала кафу пре неколико сати.

Упоредите!

ЈА САМ КУПИО
МАМИ ПОКЛОН.

vs.

КУПИО САМ
МАМИ ПОКЛОН.

Моји пријатељи су играли фудбал данас.

Професор је објаснио лекцију јуче.

Сестра је научила нову песму недавно.

Ти си путовао прошлог лета.

15. Напишите реченице тако што ћеш у њима користити наведене речи.

данас, синоћ, јуче, прошлог месеца, прошле године, пре неколико дана, током зиме, недавно, прошлог викенда, прејуче

Подсетите се...

Покушајте да пронађете значење речи **ОНОМАД**.

ВИДЕО САМ ГА ОНОМАД.

Дрвенград надомак Златибора и Таре

ШТА ЋЕТЕ РАДИТИ СУТРА?

1. Упишите правилан облик глагола у облику футура првог.

Невена _____ (устати) рано.

Она _____ (скувати) кафу.

Нена _____ (ићи) на посао у девет.

Невена _____ (позвати) своје родитеље током паузе.

Она и пријатељи _____ (вечерати).

Она _____ (гледати) филм и _____ (слушати) музику пре спавања.

2. Реченице из претходног задатка препишите тако што нећете користити субјекат.

3. Довршите следеће реченице.

Сутра _____ (путовати) у други град.

Кључне речи:
футур, прост,
сложен, негација,
планови,
активности

Подсетите се...

	јд.	мн.
1.	ћу	ћемо
2.	ћеш	ћете
3.	ће	ће

Упоредите!

ЈА ЋУ КУПИТИ.

vs.

КУПИЋУ.

Упоредите!
ТИ ЂЕШ ИЂИ.

vs.

ИЂИ ЂЕШ.

Марија _____ (почети) да учи српски језик прекосутра.

Ми _____ у петак _____ (ићи) на филм са друштвом.

Они _____ (купити) нову кућу за неколико месеци.

Сутра _____ (падати) киша.

Следећег месеца _____ (славити, он) свој рођендан.

4. Глаголе у заградама употребите у облику футура.

Студент _____ (ићи) на предавања. _____

(имати) колоквијум у петак. После часова _____

(морати) _____ (учити). _____ (читати)

много књига. Такође, _____ (писати) семинарски

рад и есеје. У слободно време _____ (играти) видео-

-игре, _____ (гледати) филмове и _____

(слушати) музику. Можда _____ (ићи) у теретану.

Пре спавања _____ (размишљати) о својој девојци

и _____ (послати) једну поруку. После испита

_____ (отићи) у кафић или на вечеру.

5. Довршите следеће реченице тако што ћете употребити глагол у футуру.

_____ (радити) сутра целог дана.

_____ (ићи) на трчање после посла.

_____ (гледати) омиљену серију вечерас.

_____ (купити) нови мобилни телефон.

_____ (гледати) дневник сваког дана.

_____ (учити) за испит током викенда.

Подсетите се...

НЕЂУ ИЂИ.
НЕЂЕШ ИЂИ.
НЕЂЕ ИЂИ.

НЕЂЕМО ИЂИ.
НЕЂЕТЕ ИЂИ.
НЕЂЕ ИЂИ.

Подсетите се...

БИЂУ
БИЂЕШ
БИЂЕ

БИЂЕМО
БИЂЕТЕ
БИЂЕ

_____ (говорити) на конференцији о српском језику.

_____ (свирати) гитару сутра на родјендану.

_____ (пећи) питу за децу.

_____ (сачекати) пријатеља на аеродрому.

6. Реченице из претходног задатка напишите у одричном облику.

7. Дали смо Вам неколико глагола. Напишите реченице у футуру користећи сваки глагол.

радити _____

ићи _____

имати _____

волети _____

говорити _____

доћи _____

пити _____

јести _____

чекати _____

Да ли знате?

Да ли смемо рећи?

Ја ћу да идем.
Ти ћеш да идеш.
Он ће да иде.

Ми ћемо да идемо.
Ви ћете да идете.
Они ће да иду.

Подсетите се...

ВОЛЕЋУ
ВОЛЕЋЕШ
ВОЛЕЋЕ

ВОЛЕЋЕМО
ВОЛЕЋЕТЕ
ВОЛЕЋЕ

учити _____

спавати _____

8. Погледајте следећи календар. Замислите да је сада фебруар. Шта ће Мирослав радити у марту? Напишите осам реченица о његовим плановима.

МАРТ

ПОНЕДЕ- ЉАК	УТОРАК	СРЕДА	ЧЕТВРТАК	ПЕТАК	СУБОТА	НЕДЕЉА
1 Посетити Јастребац	2	3	4 Купити поклон Милице	5	6	7 Ићи на прославу
8	9 Учити програми- рање	10	11	12	13	14 Послати писмо
15	16	17	18	19 Возити професора	20 Купити нов ауто	21
22 Отићи код доктора	23	24	25	26	27 Платити кирију	28
29	30	31				

Подсетите се...

ВОЗИЋУ
ВОЗИЋЕШ
ВОЗИЋЕ

ВОЗИЋЕМО
ВОЗИЋЕТЕ
ВОЗИЋЕ

9. Обележите нетачне реченице.

Сутра ћу путовати возом до града.

Следеће недеље ћеш купиш речник.

Наредне године ћу да учим енглески језик.

Прекосутра ћете учити математику.

Ћемо славити рођендан свог пријатеља следеће суботе.

За неколико дана правитићу домаћу пицу.

Сутра ћеш писати свој есеј.

Сутра ће време бити сунчано.

У будућности ћемо учити о различитим културама.

Следеће године ћете постанете професори.

За неколико дана ћу преселити се у Крушевац.

10. Нетачне реченице из претходног задатка напишите правилно.

Подсетите се...

ПРАВИТИ - -ТИ

=

ПРАВИ-

+

наставак

=

ПРАВИЋУ

ПРАВИЋЕШ

ПРАВИЋЕ

ПРАВИЋЕМО

ПРАВИЋЕТЕ

ПРАВИЋЕ

Да ли знате?

Да ли знате ког је
рода именица
БУДУЋНОСТ?

Да ли знате?

Да ли сте чули за серију „Јутро ће променити све“?

Извор:
Википедија

Подсетите се...

ЈЕШЋУ
ЈЕШЋЕШ
ЈЕШЋЕ

ЈЕШЋЕМО
ЈЕШЋЕТЕ
ЈЕШЋЕ

11. Следећи текст препишите тако што ћете уместо глагола у перфекту користити глаголе у футуру првом.

Милош је устао око 6 сати. Попио је чашу топле воде. Вежбао је у шест и петнаест. Доручковао је после тренинга. На послу је био од 9 сати ујутру до 17 часова по подне. Милош је писао много писама. Увече је ишао са пријатељима на вечеру. Вечерао је домаћу питу. Шетао је обалом реке Нишаве. После шетње је читао књигу Иве Андрића и погледао серију „Јутро ће променити све“. Истуширао се око 21 и отишао да спава у 22 ч.

12. Претходни текст (написан у футуру) пребаците из трећег лица у прво лице једнине.

13. Породица Бојичић сутра дочекује госте. Користећи смернице напишите активности чланова ове породице пре доласка гостију. Шта ће радити да би дочекали госте?

чистити кућу

отићи и купити храну

спремити храну

охладити ракију и сокове

припремити собу за госте

14. Одговорите на следећа питања.

Шта ћеш сутра радити на факултету?

Шта ћеш јести у паузи?

Да ли ћеш ићи у библиотеку?

Хоћеш ли ручати са цимерима?

Да ли ћеш припремати испит или играти игрице?

Подсетите се...

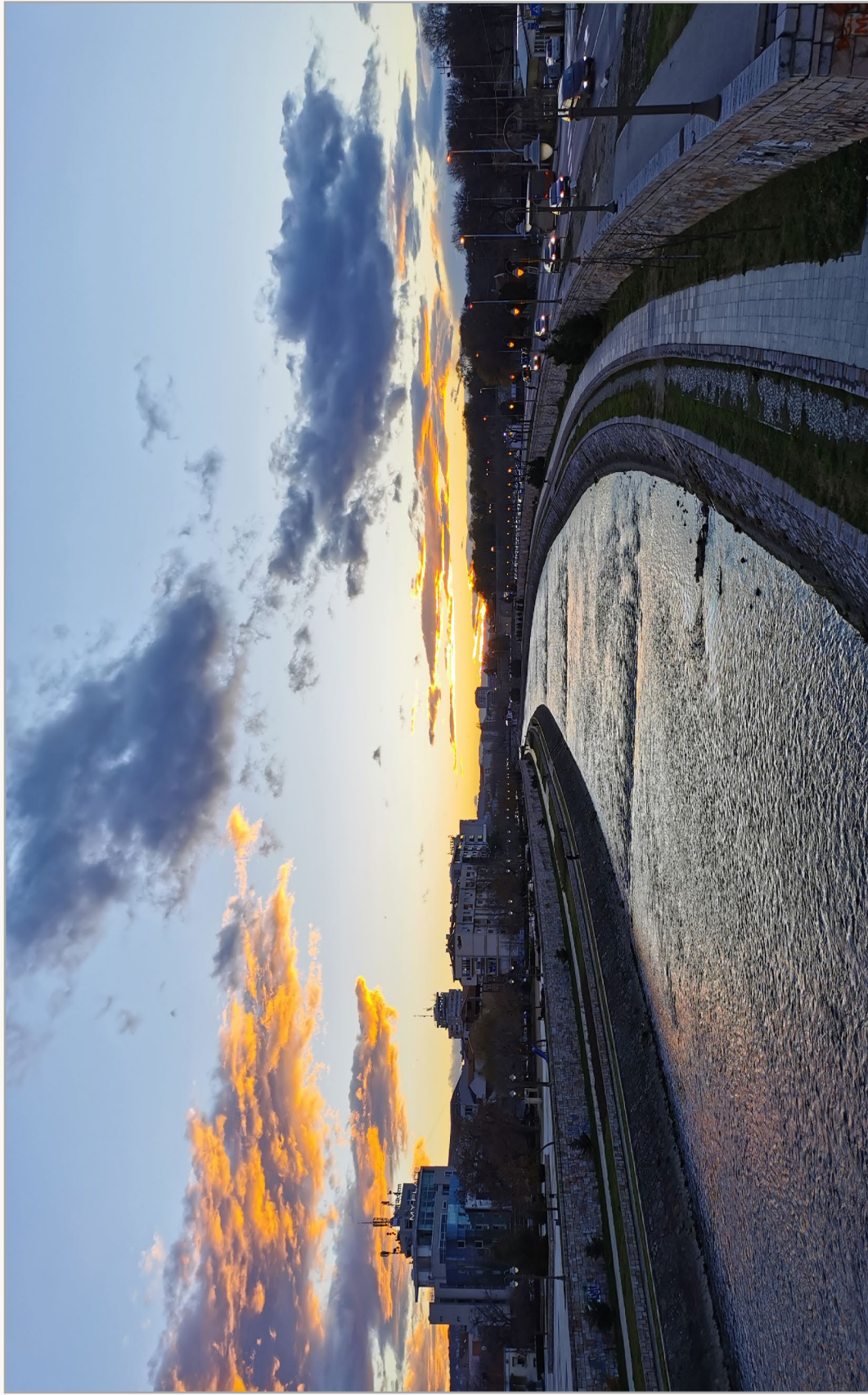
ИСТУШИРАЋУ СЕ
ИСТУШИРАЋЕШ СЕ
ИСТУШИРАЋЕ СЕ

ИСТУШИРАЋЕМО СЕ
ИСТУШИРАЋЕТЕ СЕ
ИСТУШИРАЋЕ СЕ

Да ли знате?

Да ли сте пробали
српску ракију или
српско вино?

Поглед на нишки кеј у предвечерје

ШТА БИСТЕ РАДИЛИ?

1. Завршите започете реченице тако што ћете користити глагол у облику потенцијала.

_____ (моћи) да научим нови језик. (ја)

_____ (хтети) да посети Копаоник. (она)

_____ (знати) да свирамо гитару да смо вежбали.

(ми)

_____ (радити) више да га је она волела. (он)

_____ (рећи) им _____ истину. (ви)

_____ (имати) више новца да сам штедела. (ја)

_____ (купити) нови лаптоп да имаш новца. (ти)

_____ (помоћи) јој да ме је позвала. (ја)

_____ (погледати) тај филм да смо имали времена.

(ми)

_____ (желети) да проведу више времена са породицом. (они)

2. Реченице из претходног задатка напишите у одричном облику.

Кључне речи:

потенцијал,
могућност, бих,
кондиционал

Подсетите се...

	јд.	мн.
1.	бих	бисмо
2.	би	бисте
3.	би	би(ше)

Подсетите се...

аорист помоћног
глагола бити

+

радни глаголски
придев

Подсетите се...

НЕ БИХ
НЕ БИ
НЕ БИ

НЕ БИСМО
НЕ БИСТЕ
НЕ БИ

Упоредите!

Ја бих радио.

vs.

Радио бих.

Подсетите се...

ИГРЕ НА СРЕЋУ
ЛОТО
ТОМБОЛА
ЛУТРИЈА
БИНГО

3. Милена је добила новац на лутрији. Напишите правилан облик глагола у потенцијалу.

Милена _____ (отплатити) стамбени кредит.
Затим _____ (разговарати) са финансијским саветником. Милена _____ (купити) нову кућу.
Такође _____ (реновирати) свој тренутни стан.
_____ (направити) и план трошења новца. Можда _____ (пазарити) луксузни аутомобил који одувек жели возити. Милена _____ (помоћи) својој породици и пријатељима. Сигурно _____ (уживати) у луксузним путовањима. _____ (изнајмити) кућу на плажи. _____ (организовати) прославу у ресторану на Јастрепцу.

4. Претходни текст пребаците из трећег у прво лице једнине.

5. Направите реченице користећи дате речи и додајте друге речи по потреби. У свакој реченици користите другачије лице (ја, ти, он, она, оно; ми, ви, они, оне, она).

моћи, научити, језик

хтети, путовати, свет

знати, свирати, клавир, вежбати

рећи, истина

купити, лаптоп

доћи, забава, радити

помоћи, пријатељ, читати, књига

гледати, филм

размислити, идеја, путовање

Да ли знате?

Које су популарне туристичке дестинације у Републици Србији и Републици Српској?

Подсетите се...

ХТЕЛА БИХ.
ХТЕЛА БИ.
ХТЕЛА БИ.

ХТЕЛЕ БИСМО.
ХТЕЛЕ БИСТЕ.
ХТЕЛЕ БИ.

Подсетите се...

НЕ БИХ ГЛЕДАО.
НЕ БИ ГЛЕДАО.
НЕ БИ ГЛЕДАО.

НЕ БИСМО ГЛЕДАЛИ.
НЕ БИСТЕ ГЛЕДАЛИ.
НЕ БИ ГЛЕДАЛИ.

Да ли знате?

„Градина” је часопис за књижевност, уметност и културу. Излази у Нишу.

Извор:
Википедија

Подсетите се...

ПОМОГАО БИХ.
ПОМОГАО БИ.
ПОМОГАО БИ.

ПОМОГЛИ БИСМО.
ПОМОГЛИ БИСТЕ.
ПОМОГЛИ БИ.

6. Прочитајте текст о Петру Петровићу, а затим га препишите користећи глаголе у облику потенцијала.

Петар Петровић се сваког јутра буди рано. Седи за својим столом и пише своје серије до осам сати ујутру. Од осам до девет сати размишља о ликовима. Од девет до десет доручкује. После доручка увек гледа вести. Након вести иде у библиотеку. Тамо чита часопис „Градина”. Посебно воли приче. Руча у кафани у Нишу. Увече слуша рок-музику.

7. Замислите да сте на пустом острву. Шта бисте радили? Пратите смернице и направите план.

сипати воду: _____

направити кућицу: _____

пронаћи храну: _____

запалити ватру: _____

молити се Богу: _____

гледати у небо: _____

тражити помоћ: _____

8. Претходно написане реченице пребаците у прво лице множине.

9. Шта би радио човек из дванаестог века у двадесет првом веку?

На почетку _____ (изненадити се) светлима и буком модерних градова.

_____ (посетити) музеје и галерије како би научио о историји и уметности након свог времена.

_____ (учити) да користи мобилни телефон и рачунар.

_____ (ићи) на курс српског језика.

_____ (играти) савремене спортове.

_____ (посетити) различите земље.

_____ (пробати) ћевапчиће.

_____ (слушати) различите песме.

_____ (разговарати) са људима широм света путем интернета.

_____ (одлучити) да се врати у XII век.

Да ли знате?

Шта је тачно?

Они би радили.

vs.

Они бише радили.

Подсетите се...

НА ПОЧЕТКУ
НА КРАЈУ

У СРЕДИНИ

**10. А шта бисте Ви радили да живите у XII веку?
Користите наведене глаголе.**

досађивати се, ловити, правити, трговати, куповати,
продавати, мењати се, борити се

Подсетите се...

АКО БИХ...
КАД БИХ...

11. У следећим реченицама исправите грешке. Неке реченице су у потпуности тачне.

Подсетите се...

МОГАО БИХ.
МОГАО БИ.
МОГАО БИ.

МОГЛИ БИСМО.
МОГЛИ БИСТЕ.
МОГЛИ БИ.

Волели бих да путујемо широм света.

Хтела бих да научила српски језик.

Желем бих да студирам у иностранству.

Могоао бих да се запослим у школи.

Волео бих да пробам шљивовицу.

Хтела бих да упишем курс страних језика.

Волео бих да проводио више времена са породицом и пријатељима.

Подсетите се...

ТРЕБАЛО БИ ДА...
ТРЕБАЛО БИ ДА...
ТРЕБАЛО БИ ДА...

ТРЕБАЛО БИ ДА...
ТРЕБАЛО БИ ДА...
ТРЕБАЛО БИ ДА...

Волео бих да научим да свирам клавир.

12. Овде је текст песме групе Црвена јабука. Налази се на следећој адреси: <http://skr.rs/zmuW>. Послушајте песму и допуните облике потенцијала.

[...]

Ноћас звијезде падаће / Једна од њих наша је / Једна носи
утјеху / К'о у сну / _____ да си ту.

_____ да си ту / Ове ноћи да причаш ми /

Славили би до зоре / Сву _____ њежност свијета
_____ / Попили па се љубили.

Ноћас звијезде падаће / Једна од њих наша је / Једна носи
утјеху / К'о у сну / _____ да си ту.

[...]

К'о у сну / _____ да си ту.

Подсетите се...

ВОЛЕО БИХ.
ВОЛЕО БИ.
ВОЛЕО БИ.

ВОЛЕЛИ БИСМО.
ВОЛЕЛИ БИСТЕ.
ВОЛЕЛИ БИ.

Манастир Студеница наомак Краљева

ВЕРУЈТЕ МИ!

1. Упишите одговарајући облик глагола у императиву.

Ти, _____ (доћи) овамо.

_____ (заборавити) на помоћ. Ниси добар!

_____ (узети) кишобран! Изгледа да ће падати
киша.

Молим Вас, _____ (очистити) столове након
вечере.

Џо, _____ (затворити) прозор, хладно је напољу.

Невена, _____ (прочитати) ову књигу.

_____ (бити) пажљиви на тесту.

Професоре, _____ (написати) писмо својој
породици.

Децо, _____ (питати) за помоћ ако се изгубите.

Девојке, _____ (дозволити) ми да платим рачун.

Невена, моја најбоља другарице, _____ (рећи)
истину.

Молим те, _____ (купити) пицу брзо!

2. Реченице из претходног задатка ставите у одричан облик.

Кључне речи:
императив,
наредба, заповест,
налог

Подсетите се...

	јд.	мн.
1.	-	-јмо
2.	-ј	-јте
3.	(нека)	(нека)

Подсетите се...

	јд.	мн.
1.	-	-имо
2.	-и	-ите
3.	(нека)	(нека)

Подсетите се...

-
БУДИ
НЕКА БУДЕ

БУДИМО
БУДИТЕ

Да ли знате?

Патријарха
Павла српски
народ памти по
реченици
БУДИМО ЉУДИ!

Извор:
Едукација

3. Завршите следећи дијалог.

Никола: Хајде, _____ (ићи) до продавнице и _____
(купити) неке грицкалице, сок и нешто воћа.

Коста: Важи, нема проблема. _____ (рећи) ми тачно шта
желиш.

Никола: _____ (пронаћи) пакет чипса, кесицу кикирикија
и чоколаду. _____ (узети) сок од јабуке. _____
(записати) за сваки случај.

Коста: Ти _____ (скувати) кафу. Долазим за пет минута.

Никола: Важи. _____ (не узети) сок са много шећера!

Коста: Нема проблема! _____ (погледати) веб-сајт
факултета. _____ (пронаћи) резултате са испита.

Никола: Договорено!

4. Завршите следеће реченице. Реченице упутите свом пријатељу.

_____ (ићи) до продавнице и _____ (купити)
хлеб.

_____ (доћи) овамо, желим да ти нешто покажем.
_____ (устати) рано како би стигао на време.
_____ (радити) много да би положио испите.
_____ (чекати) овде док се не вратим.
_____ (рећи) ми истину, _____ (не крити)
ништа.
_____ (скувати) супу.
_____ (спавати) добро и одмори се.
_____ (слушати) ме! Имам важну поруку.
_____ (говорити) српски језик.

5. Реченице из претходног задатка упутите својим цимерима Петру и Павлу.

_____ (ићи) до продавнице и _____ (купити)
хлеб.
_____ (доћи) овамо, желим да Вам нешто покажем.
_____ (устати) рано како би стигао на време.
_____ (радити) много да би положио испите.
_____ (чекати) овде док се не вратим.
_____ (рећи) ми истину, _____ (не крити)
ништа.
_____ (кувати) супу.
_____ (спавати) добро и одморите се.
_____ (слушати) ме! Имам важну поруку.
_____ (говорити) српски језик.

6. Прочитајте и допуните одговарајућим обликом глагола следећи рецепт за припремање омлета.

_____ (припремити) намирнице.
_____ (разбити) два јаја.

Подсетите се...

-
РАЗУМЕЈ
НЕКА РАЗУМЕ

РАЗУМЕЈМО
РАЗУМЕЈТЕ
НЕКА РАЗУМЕЈУ

Подсетите се...

-
ИДИ
НЕКА ИДЕ

ИДИМО
ИДИТЕ
НЕКА ИДУ

Подсетите се...

-
ПИЈ
НЕКА ПИЈЕ

ПИЈМО
ПИЈТЕ
НЕКА ПИЈУ

Подсетите се...

-
ПЕЦИ
НЕКА ПЕЧЕ

ПЕЦИМО
ПЕЦИТЕ
НЕКА ПЕКУ

_____ (додати) со и бибер.
 _____ (укључите) шпорет. _____ (загрејати)
 ринглу.
 _____ (додати) мало маслаца у тигањ и _____
 (сачекати) два минута.
 _____ (промешати) јаја.
 _____ (сипати) јаја у тигањ.
 _____ (пећи) омлет пет минута.
 _____ (исећи) хлеб и _____ (ставити) омлет у
 тањир.
 _____ (послужити) своје пријатеље.
 _____ (уживати) у свом омлету!

7. Следеће реченице су заправо стихови из познатих песама. Најпре их допуните облицима императива, а затим пронађите песме на интернету и послушај их!

Подсетите се...

-
ДОЋИ
НЕКА ДОЂЕ

ДОЋИМО
ДОЋИТЕ
НЕКА ДОЂУ

Хајде, плави мој сафиру, _____ (доћи) и _____
 (остати) ту.
 Ма _____ (дигнути) руку, _____ (дигнути)
 оба две!
 _____ (заборавити) ме, _____ (заборавити)
 ме, са неком другом даље крени.
 _____ (не питати) је ли праведно што нас је прекрио
 мрак.
 _____ (рећи) ми да знам, учини то / само _____
 (бити) искрена!

Подсетите се...

-
ПОКАЖИ
НЕКА ПОКАЖЕ

ПОКАЖИМО
ПОКАЖИТЕ
НЕКА ПОКАЖУ

_____ (причати) ми гд(ј)е си ти била док лиле су
 кише!
 Гд(ј)е? _____ (показати) ми! Гд(ј)е, кад тужне судба
 не воли!?

8. Реченице из претходног задатка адресирајте на треће лице (он или она).

Хајде, _____ (доћи) и _____ (остати) ту.
 Ма _____ (дигнути) руку, _____ (дигнути)

обадве!

_____ (заборавити) ме, _____ (заборавити) ме, са неком другом нека даље крене.

_____ (не питати) је ли праведно што нас је прекрио мрак.

_____ (рећи) ми да знам, нека учини то / само _____ (бити) искрена!

_____ (причати) ми гд(ј)е је била док лиле су кише!

Гд(ј)е? _____ (показати) ми! Гд(ј)е, кад тужне судба не воли!?

9. Прочитајте текст Савети студенту да положи испит, а затим упишите одговарајући облик глагола у императиву.

_____ (припремити се) унапред. _____ (направити) добар план. _____ (учити) градиво сваког дана. _____ (обратити) пажњу на кључне ствари. _____ (вежбати) много. _____ (погледати) претходне тестове. _____ (поновити) лекције. _____ (запамтити) важне информације. _____ (читати) текстове. _____ (консултовати се) са професором. Пре испита _____ (одморити се). На тесту _____ (веровати) у себе.

10. Напишите реченице у императиву користећи понуђене глаголе и речи.

ићи, вода, доћи, рећи, истина, чекати, овде, радити, заједно, учити, сваки дан, слушати, пажљиво, пустити, музика, не
бринути се

Подсетите се...
НЕКА ОН/ОНА
ДОЂЕ.

НЕКА ОНИ/ОНЕ
ДОЂУ.

Подсетите се...
-
КОНСУЛТУЈ СЕ!
НЕКА СЕ
КОНСУЛТУЈЕ!

КОНСУЛТУЈМО СЕ!
КОНСУЛТУЈТЕ СЕ!
НЕКА СЕ
КОНСУЛТУЈУ!

Подсетите се...
-
ЧЕКАЈ
НЕКА ЧЕКА

ЧЕКАЈМО
ЧЕКАЈТЕ
НЕКА ЧЕКАЈУ

ШТА КАЖЕТЕ?

1. Довршите следеће реченице тако што ћете употребити одговарајући облик речи потребан.

За салату нам је _____ купус.

_____ нам је Слађана у тиму.

За леп живот _____ су нам новац, ауто, стан и породица.

Мушкарцима су _____ жене.

Деци су _____ мајке.

_____ смо једни другима.

Колико новца ти је _____?

_____ ми је море да се одморим.

2. Направите реченице тако што ћете користити одговарајући облик речи болети.

болети, он, глава _____

болети, ми, стомак и ноге _____

болети, ти, зуб _____

болети, ја, ништа _____

болети, они, руке _____

3. Реченице написане у претходном задатку препишите тако што ћете користити прошло време.

Кључне речи:
потребан, болети,
болестан, здрав,
гл. именице

Подсетите се...

ПОТРЕБАН,
ПОТРЕБНА,
ПОТРЕБНО

ПОТРЕБНИ,
ПОТРЕБНЕ
ПОТРЕБНА

Подсетите се...

БОЛИ МЕ...
БОЛИ ТЕ...
БОЛИ ГА/ЈЕ...

БОЛИ НАС...
БОЛИ ВАС...
БОЛИ ИХ...

Да ли знате?

Да ли сте чули за
израз
БОЛИ ИХ УВО
ЗА СВЕ?

Подсетите се...

ЗДРАВ САМ.
ЗДРАВ СИ.
ЗДРАВ ЈЕ.

ЗДРАВИ СМО.
ЗДРАВИ СТЕ.
ЗДРАВИ СУ.

Подсетите се...

БОЛЕСТАН
БОЛЕСНА
БОЛЕСНО

БОЛЕСНИ
БОЛЕСНЕ
БОЛЕСНА

Да ли знате?

Да ли сте чули за
здравицу?

4. Имајући у виду информације из претходног задатка, одговорите на питање **Ко је болестан/здрав?**

Он је _____.

Ми смо _____.

Ти си _____.

Ја сам _____.

Они су _____.

5. Поставите питања за подвучене делове реченице.

Марко гледа Миличин телефон.

Невена жели Марково срце.

Милена ради на Сашином компјутеру.

Коста хоће много новца.

Митра љуби свог друга.

6. Напишите реченице користећи наведене речи.

светлост, посао, ноћ, јесен, ствар, реч и крв

7. Промените реченице према моделу.

Он воли да трчи. Он воли трчање.

Она воли да пева. _____

Ми волимо да причамо. _____

Ви волите да пливате. _____

Ја волим да кувам. _____

8. Поставите питање за наведене тврдње.

Ја сам добро.

Ти си лоше.

Он је уморан.

Они су разочарани.

Ми смо задовољни.

9. Реченице из претходног задатка пребаците у прошло време.

Подсетите се...

ТРЧАТИ - -ТИ

=

ТРЧА- + ЊЕ

=

ТРЧАЊЕ

Подсетите се...

ЈА САМ БИО

ДОБРО.

ТИ СИ БИО

ДОБРО.

ОН ЈЕ БИО

ДОБРО.

...

Донжон кула у Лазаревом граду (строги центар Крушевца)

ПРОВЕРИТЕ!

Важна напомена

У овом делу радне свеске налазе се потенцијална решења задатака. Неке задатке је могуће решити на више начина. Овом приликом доносимо само једну могућност.

1. ЛЕКЦИЈА

1. Црква Лазарица представља једну од најзначајнијих религиозних и културних знаменитости у Србији. Ова чудесна црква налази се у граду Крушевцу. Представља споменик изузетног културног наслеђа. Подигнута је у 14. веку. Црква се издваја по својој архитектури и унутрашњем украшавању. Унутрашњост цркве украшена је бројним фрескама које приказују сцене из библијске и српске историје. Према предању, са места на коме је подигнута црква кренула је војска 1389. године у одбрану Косова и српства.

2. час, живот, један, чаша, шећер, четири, жут, мачка, нож, њушка, журка, чудо, човек, школа, шешир

3. ћевапчићи, кућица, чучати, чикица, ћерка, ћуфта, Чаир, чардак, чворуга, Џозеф, Ђурђевдан, Љиљана, њихати, шуштати, жу-жу, звонити, центар, љуљашка, посластичарница, шћућурити се, сећати се, шушумига, зјала, шалабајзер, караконцула, Падеж

4. мачка, чешаљ, ћурка, џемпер, час, четири, ћерка, часовник, често, чоколада, чарапе, чај, џем, читати, чекати, ћубре

5. Fudbalski klub „Napredak” predstavlja ikonu srpskog fudbala i simbol posvećenosti, borbe i istrajnosti. Osnovan je 1946. godine u gradu Kruševcu. Klub se takmiči u najvišoj ligi Srbije. Sam klub ima bogatu istoriju. Ovaj klub nije samo fudbalski, već važan deo u funkcionisanju grada Kruševca. Klub podstiče razvoj fudbala među mladima i neguje talente iz svoje okoline.

6. 1 – ћерка; 2 – Никола; 3 – Расина; 4 – пљескавице; 5 – лево; 6 – химна; 7 – Милица; 8 – пчела (ЋИРИЛИЦА)

7. Čiča Đorđe žvaće šljive. / Vetar njiše mirisne, nežne, ljupke latice japanske ruže. / Đorđe jede ćevapčiče i jagnjetinu. / Živko žarko želi da poljubi Živanu. / Njegoš neguje njušku svoga psa.

8. земљи, брдовитом, смрћу, рођени, школски, умрли, земљи,

брдовитом, јуначком, ђака, ђачкој, чета, може, пешке, двојки

9. чаша, живот, људи, кућу, куче, мачка, чекам, очи, учим, ђевапчићи, ноћ, госпођа, чоколада

10. Видети Гугл мапе.

2. ЛЕКЦИЈА

1. **мушки род:** аутомобил, брат, дечак, доктор, краљ, муж, пас, пријатељ, син, цвет, човек; **женски род:** девојка, докторка, жена, књига, краљица, мајка, река, сестра, школа; **средњи род:** дете, млеко, море, поље, село

2. доктор, сестра/мајка, девојка, дете, море, аутомобил, муж, брат, село (могуће је више решења)

3. **мушки род:** тата, деда, посао, сто; **женски род:** крв, со

4. часовници, књиге, месеци, звезде, дечаци, девојке, сестре, мајке, тате, бабе, деде, мачке, куће, реке, села, поља, стране, школе, пријатељи, хране, пића, ресторани, доктори, болнице, апотеке, поште, полиције, авиони, аутобуси, возачи, планете, телефони, рачунари, телевизије, музике, игре

5. коњи: Дамјан жели да има много коња. / столови: У овом ресторану нема слободних столова. / синови: Моји синови желе да иду у Немачку. / пси: Пси на улици су веома опасни. / градови: Градови у Пољској су лепо. / паркови: Паркови су увек чисти. / возови: Возови су брзи. / филмови: Волим да гледам кинеске филмове. / спортови: Бавим се спортовима. / цвеће: Цвеће у башти је лепо.

6. Синови су добри. / Ово су жене. / Ово су куће. / То су мачке. / Ово су градови.

7. сам, си, је, смо, сте, су

8. ја, ти, он, ми, ви, они

9. Да ли сам ја ученик? / Да ли си добар? / Да ли је он студент? / Да ли смо најбољи тим? / Да ли сте вредни студенти? / Да ли су они професори?

10. сам, си, је, смо, сте, су

11. Ко си ти? Ко је учитељ?; Шта је она? Ко је лекар?; Шта сте ви? Ко су пријатељи?; Шта смо ми? Ко је породица?; Шта су они? Ко су колеге?

12. је, студент, сам, смо, пријатељи, си, јесам, је

13. Користити Гугл.

3. ЛЕКЦИЈА

1. моја, његова, њена, наша, ваш, њихов, моје, твој, његов
2. Чија је књига на столу? / Чија је сестра овде? / Чија је школа велика? / Чија је кућа тамо? / Чији је пас добар? / Чији брат путује у Европу? / Чији је ауто стар? / Чији родитељ је добар човек? / Чији је брат лекар?
3. наш, његов, моја, моја, његова, наш, његово, твој
4. Ово су Марко и _____. Њихове тате и наше маме су другови. Моје сестре и његове сестре су велике. Марко и ја смо мали. Наши пси воле Марка. Њихова села су мала. Да ли су и твоји другови добри као Марко?
5. Ја сам студент. Ти си доктор. Он је лекар. Они су професори. Марко је ученик. Петар и Коста су моји професори. Његов лекар је Марко. Ваш Петар је студент. Наш професор је Марко. Њихов ученик је Коста. (могуће је више решења)
6. Ваша књига је на столу. / Моја кућа је велика. / Наша мајка ради у болници. / Његов ауто је црвен. / Њен пас је мали. / Твоје сестре иду у школу или Твоја сестра иде у школу.
7. Ово је моја књига. / Ове велике торте су за тебе. / Ово су моји пријатељи. / То је његова болница. / То је њихов град.
8. мој, твој, наша, његова, њен, њихов
9. Он је књиговезац. / Они су студенти. / Ми смо доктори. / Они су професори. / Он је инжењер. / Он је тенисер.
10. Моја мама се зове Љубица, а њена мама Митра је моја баба. Имам и сестру и брата. Наш тата се зове Никола, а наш деда је Петар. Мој брат се зове Марко. Он је студент, а наш деда је професор. Са нама код куће живи и наш пас Ага.

4. ЛЕКЦИЈА

1. 16, 15, 14, 5, 6, 4, 9, 10, 17, 11, 3, 13, 12, 1, 7, 2, 8
2. весео, паметна, добар, стари, срећни, одговоран, успешни, мало, велики
3. мали, стар, лош/зао, низак, узак, кратак, полако, хладан, влажан/мокар, тврд
4. нови, велики, добар, високи, стар, велики, широк, дуг, топао, пријатан, пријатан
5. нова, велика, добра, висока, стар, велики, широк, дуг, топао, пријатна, пријатна
6. црну, плаве; шарену, кратак; лепу, мале; белу, дуге; плаву, маслинасте; плаву, смеђу

ЧИЈЕ ЈЕ?

КАКАВ ЈЕ?

7. мањи, виши, највиша, краћи, ужи, дужи, шири, веће, лепше, гушће, мирнији, тиши

8. велики, већи, највећи; мали, мањи, најмањи; нов, новији, најновији; стар, старији, најстарији; добар, бољи, најбољи; лош, гори, најгори; висок, виши, највиши; низак, нижи, најнижи; широк, шири, најшири; узак, ужи, најужи; дуг, дужи, најдужи; кратак, краћи, најкраћи; брз, бржи, најбржи; спор, спорији, најспорији; топао, топлији, најтоплији; хладан, хладнији, најхладнији; сув, сувљи, најсувљи; влажан, влажнији, највлажнији; мек, мекши, најмекши; лак, лакши, најлакши; леп, лепши, најлепши

9. Милош је виши од Петра. / Столица је мања од стола. / Шећер је слађи од лимуна.

10. Коста је бољи ђак од Петра. Он има боље оцене. Петар је виши од Косте. Коста је нижи од Петра. Петар је и снажнији од Косте. Коста је лепши од Петра. Петар је мршавији од Косте. Коста је одговоран.

11. најстарија, највећа и најлепша, скупље, укусније, јефтинији, најбоља и најсвежија, добри и културни

5. ЛЕКЦИЈА

1. један, два, три, четири, пет, шест, седам, осам, девет, десет, једанаест, дванаест, тринаест, четрнаест, петнаест, шеснаест, седамнаест, осамнаест, деветнаест, двадесет / први, други, трећи, четврти, пети, шести, седми, осми, девети, десети, једанаести, дванаести, тринаести, четрнаести, петнаести, шеснаести, седамнаести, осамнаести, деветнаести, двадесети

2. четврти, пролеће, први, октобар, САД, Немачка,

3. сто педесет (и) три, шездесет три, четрнаест, сто четрдесет (и) четири, шестсто четрдесет три, сто два, деведесет осам

4. осамдесет (и) четири, деведесет (и) четири, седам, деветсто (и) девет

5. шести, тридесет (и) први, прва, четвртом, двадесет (и) девети, шездесет девет

6. Децембар је дванаести месец. / Данас је *написати редни број* дан у месецу. / Мама је направила шездесет и шест пица.

7. 5.432, 1. (први), 101, шездесет, деведесет, деветнаест, седми, хиљаду петсто, десет хиљада и један

8. први, друга, трећа, прва, други, трећи, прва, друга, прва

9. сто двадесет (и) шест, десет хиљада, двадесет и четири, први, осам, пет хиљада петсто деведесет (и) четири, шест, четрнаест,

трећа

10. Мој пријатељ слави осамнаести рођендан осамнаестог априла. / Аутобус број десет иде у центар града. / На пијаци купујем јабуке недељом. / Дамјан жели да има пса. / Моја сестра чита две књиге недељно. / Десет пријатеља пије кафу.

6. ЛЕКЦИЈА

1. Америке, Њујорка, Монтане, часа, музеја, позоришта, библиотеке, библиотеке, кафића, факултета, понедељка, среде, четвртка, недеље

2. кафе, кафе, хлеба, продавнице, пекаре, пециво/пецива, бурека, пице, јогурта, времена, кошарке, фудбала, телевизора, школе

3. куће, школе, факултета, суботе, центра, болнице, Србије, ручка, реке, путовања, стана, из Аустралије, кише, ресторана, друга

4. аутомобила, књига, цвета, кафића, свеске, телефона, девојака, столова, прозора, сати, часова, час

5. књига, кућа, градова, аутомобила, паркова, сестара, стола/столова

6. Одакле сте? / Колико радите?, Од кад до кад радите? / Где живиш? / Где он живи? / Одакле путујеш?, Где путујеш?

7. мене, ње; тебе, нас; њега; њих; Вас

8. добрих ученика, одличних ученица, срећних ученика, велике књиге / великих књига, тешких предмета, лака предмета, сваког дана, тешких часова, сати, часова, свог професора, своје добре професорке, своје школе, дугог теста, лепе школе, топле куће, центра

9. мог града, твог речника, његове књиге, њеног села, наше школе, Ваше чаше, њиховог стана

10. Из мојих градова је... / Учим из твојих речника. / Фотографије су из њихових књига. / Марко (и Петар) су из њихових села. / Они долазе из наших школа. / Ми желимо да пијемо из ваших чаша. / Ви идете из њихових станова.

11. Наша група има много добрих студената. / Фотографије су из дебелих књига. / Пекара има много врућих хлебова. / Желим да живим близу плавих мора. / Наша група има пуно високих жена. / Девојке плавих коса су најлепше.

12. плавих ципела, плавих, зелених, црних, белих, ципела, мојих плавих панталона, браон блузе, свилених кошуља, плавих марама, памучних качкета

13. Роман је из старе Србије. / Петар је из далеког Јапана. / Стеван је из мале Андоре. / Никола је из великог града и са Блиског

ОДАКЛЕ СТЕ?

истока.

14. тебе, ње, њих, нас, Вас

15. после, близу, без, изнад, из, од, до, из, поред, са, из, испод/
поред, око, испод/поред, поред, код

7. ЛЕКЦИЈА

1. књигу, мачку, слику, сунце, чоколаду, обућу, музику, телевизију,
сладолед, филм, небо

2. Желим књиге. / Волим мачке. / Гледам слике. / Видим сунца.
/ Хоћу чоколаде. / - / Волим музике. / Гледам телевизије. / Хоћу
сладоледе. / Волим да гледам у неба.

3. хлеб, јогурт, бурека, кифлу, пицу, ђеврек, паштетицу, плетеницу,
кроасан, погачу, сендвич, пицу, сендвич, кафу, еспресо, нес,
Ниша, Крушевац, Крушевца, Блаце, Прокупље, Краљево, Чачак

4. те, га, њу, нас, њих/их, Вас

5. слатку кифлу, свежу кафу, цртани филм, лепу ружу, нову
књигу, велики сендвич, тиху музику, пословно писмо, страни
језик, мобилни телефон, доброг друга, црну капу, стари велики
камион, лепу слику

6. Волиш га? / Желим да је видим. или Желим да видим њу. /
Слушам њу. или Слушам је. / Видим њу. или Видим је. / Марко ју
је видео. / Они их воле. или Они воле њих.

7. слатке кифле, свеже кафе, цртане филмове, лепе руже, нове
књиге, велике сендвиче, тихе музике, пословна писма, стране
језике, мобилне телефоне, добре другове, црне капе, старе велике
камионе, лепе слике

8. Волим лепу тарту. / Желим да купим кожна јакну. / Видим
велики ранац. / Купујем свежу салату. / Слушам класичну музику.
/ Учим тежак предмет.

9. Рибарску Бању, Врњачку Бању, Гоч, Копаник, Мудраковац,
Ломницу, Буци, Ђунис

10. у Београд, Где желите да путујете? / Бајагу, Кога слуша Ваша
мајка? / филмове, Шта волите да гледате? / Милену Чолић, Кога
гледа Ваша мајка? / Здравка Чолића, Кога они слушају?

11. Невена жели да иде у продавницу, али нема новац. Марко ће
ићи. Треба да купи хлеб, млеко, јаја, поврће, парадајз, краставац,
кромпир, воће, јабуке, банане, наранџе, месо, рибу, шећер, со,
кафу, чај, воду и сокове.

8. ЛЕКЦИЈА

1. у кући, у парку, у ресторану, у соби, на селу, у библиотеци, у
продавници, на пијаци, на плажи, на планини, о Горану

2. на планини, у хотелу, у ресторану, у башти, у природи, у парку, у цркви, у шуми, о Јелени, у Нишу
3. у кући, у граду, на факултету, у ресторану, у парку, на пијаци, у библиотеци, на селу, у фабрици, у банци, у возу, у позоришту
4. у огромној кући, у великом граду, на нишком факултету, у познатом ресторану, у малом парку, на тврђавској пијаци, у универзитетској библиотеци, на селу, у иностраној фабрици, у градској банци, у брзом возу, у малом позоришту
5. српским црквама, великим аутомобилима, националним музејима, кошаркашким салама, великим рекама, познатим авионима, великим писцима, великим креветима
6. о њему, на њој, у њему, о њима
7. Никола и његова мајка су на Копаонику са нашим пријатељима. Били су у шетњи. Мислили су и разговарали о добрим друговима. Твоји родитељи су били у познатим местима. Посетили су Париз, Београд, Крушевац...
8. на столу, по парку, на клупи, о будућности, на факултету, на Институту, на острву, на београдским улицама, на паркингу, на Копаонику, у школама
9. Где је књига? / Где шеташ? / Где седиш? / О чему размишљаш? / Где имате предавања? / Где они раде? / Где они желе да живе? / Где је увек гужва? / Где је увек твој ауто? / Где је моја/твоја сестра? / Где су наши ученици?
10. у мраку, у зраку, у мраку
11. Тањери и шоље су на столу. / Телевизор је на зиду. / Књиге су на полици. / Ваза се налази на поду.
12. у Америци, у Немачкој, у Македонији, у Бразилу, у Русији, у Пољској, у Канади, у Француској, у Црној Гори, у Грчкој

9. ЛЕКЦИЈА

1. оловком, Пишемо оловкама. / другом, Играмо фудбал са друговима. / питу са месом / тротинетом, У школу идемо тротинетима. / девојком, Путују са девојкама.
2. са сестром, са децом, са пријатељима, -, са студентима, са старим пријатељима, са наставником, са пријатељима, -
3. Са ким увек идеш у куповину? / Са ким се играју родитељи? / Са ким сте на ручку? / Чиме путујеш? / Са ким разговараш о српском језику? / Са ким се увек сретнеш у метроу? / Са ким учиш? / Са ким уживаш на тераси? / Чиме сликаш природу?
4. Чиме путујеш? / авионим / возом, аутобусом, аутомобилом / авионом / другарицом / Којом? / са другарицом Јованом Новаковић / са Јованом Новаковић / Јованом Новаковићем

ГДЕ СТЕ САДА?

С КИМ? / ЧИМЕ?

5. током, суботом, недељом, пријатељима, понедељком, уторком, средом, девојком, четвртком, породицом, петком, са пријатељима
6. са старом баком, са великим дететом, са добрим наставником, са искусним тренером, малим бродом, црвеном оловком, новим пером, са добрим писцем
7. Мама кувају ручкове са старим бакама. / Родитељи разговарају са великом децом. / Студенти уче са добрим наставницима. / Фудбалери вежбају са искусним тренерима. / Они увек желе да путују малим бродовима. / Зашто увек пишеш црвеним оловкама, а не новим перима? / Волимо да разговарамо са добрим писцима.
8. са мном, са тобом, са њим, са њом, са нама, са њима, са њом, са Вама
9. Марко и Невена су добри пријатељи са Јованом и Митром. Марко и Невена иду аутомобилом, а Јован и Митра таксијем. Били су у Лазарици, Рибарској Бањи и Нишкој Бањи са старим пријатељима и са оцем.
10. са мојом мајком, добрим таксијем, старим возом, кашиком, белим трамвајем
11. Пијем кафу са шећером и млеком. / Он пише писмо руком. / Волим да једем пите са сиром.

10. ЛЕКЦИЈА

1. сестри, пријатељу, мами, ученику, девојци, Деда Мразу, оцу, купцу, поклону
2. мојој сестри, добром пријатељу, својој мами, лошем ученику, црвеном Деда Мразу, старом оцу, редовном, новом
3. Кома дајеш новац? / Кома помажеш да научи српски? / Кома си поклонила књигу? / Кома показујеш правопис? / Кома певаш песму? / Кома шаљеш писмо? / Кома шаљеш поруке? / Кома продајеш старе књиге? / Чему се радујеш?
4. Кома, нашој мајци, нашем оцу, нашој мами, нашем тати, својој доброј девојци, најбољој другарици, нашем добром професору, вредној колегиници, колегиници, Петри, бившој девојци
5. ка факултету, према центру, ка Петру и Јовани, библиотеци, родном граду Радмиле Савићевић
6. Она је купила нову књигу Петру. / Он ће рећи лепој Ивани да је воли. / Ја ћу певати песму Ивану. / Они ће дати поклон професору. / Он ће показати резултате шефу.
7. ми, теби, ти, јој/њој, му, нама, нам, њима, им, Вама, јој
8. Милици је жао да једе сама. / Драго ми је да те видим. / Њима је жао што немају добре оцене. / Милици и Милошу је драго што уче српски језик.

9. Бугарској, Софији, Турској, Трнову, Београду

10. Дајем књигу својој сестри. / Говорим истину полицији. / Певам песму својој девојци.

11. ЛЕКЦИЈА

1. понедељак, уторак, среда, четвртак, петак, субота

2. понедељак, уторак, среда, четвртак, петак, субота, недеља

3. Недеља је после суботе. / Школа почиње у понедељак. / Породични ручак имамо у недељу. / Мој слободан дан је петак. / Излазим петком у град. / Трећи дан у недељи је среда. / Четврти дан у недељи је четвртак. / Најдужи дан у недељи је понедељак.

4. март, фебруар, у децембру, април, децембар/јануар, јануару, марту, септембру, децембар, у јануару

5. двадесет и други фебруар две хиљаде двадесет и друге године / двадесет осми јун хиљаду триста осамдесет и девете године / четрнаести март хиљаду деветсто деведесете године / двадесети октобар хиљаду деветсто осамдесет и пете године / двадесет и трећи август хиљаду деветсто шездесет и седме године

6. Коста слави рођендан двадесет и другог јануара. / Испитни рок почиње двадесет и трећег јануара. / Српска нова година је четрнаестог јануара. / Богојављење је деветнаестог јануара. / Свети Јован је двадесетог јануара.

7. први новембар две хиљаде двадесет и треће године / двадесет осми март две хиљаде године / десети октобар хиљаду деветсто четрнаесте године / двадесети јануар две хиљаде и осме године

8. 5, 6, 13, 18, 19

9. Ја сам рођен четрнаестог марта хиљаду деветсто деведесете године. Моја мајка је рођена двадесет и трећег августа хиљаду деветсто шездесет седме године. Мој отац је рођен дванаестог јуна хиљаду деветсто шездесет и седме године.

10. пети јануар две хиљаде двадесет и друге године / седмог априла / пети септембар / двадесети октобар / двадесетог јуна две хиљаде педесет и четврте године

11. Данас је први март 2023. године. / Мој рођендан је десетог априла. / Конференција ће се одржати десетог и једанаестог маја. / Сутра је осамнаести октобар. / Путујемо двадесет и другог новембра. / Дан жена је осмог марта.

12. седмог јануара, двадесет и петог децембра, шестог јануара, двадесет и четвртог децембра

13. 1 (7. новембар 1878), 2 (9. октобар 1854), 3 (10. октобар 1982), 4 (13. новембар 1813), 5 (22. мај 1987), 6 (28. јун 1889), 7 (16. фебруар 1877)

14. Вук С. Караџић је рођен седмог новембра хиљаду осамсто седамдесет осме године. / Михајло Пупин је рођен деветог октобра хиљаду осамсто педесет и четврте године. / Иво Андрић је рођен десетог октобра хиљаду деветсто осамдесет и друге године. / Петар Петровић Његош је рођен тринаестог новембра хиљаду осамсто тринаесте године. / Новак Ђоковић је рођен двадесет и другог маја хиљаду деветсто осамдесет и седме године. / Милунка Савић је рођена двадесет и осмог јуна хиљаду осамсто осамдесет и девете године. / Исидора Секулић је рођена шеснаестог фебруара хиљаду осамсто седамдесет и седме године.

15. Мој отац је рођен дванаестог јуна хиљаду деветсто шездесет седме године. / Моја мајка је рођена двадесет и трећег јула хиљаду деветсто шездесет седме године. / Мој брат је рођен двадесет и другог августа хиљаду деветсто деведесет и шесте године. / Ја немам сестру.

16. мој брат – номинатив, четвртог јануара – генитив / први јануар – номинатив, осме године – генитив

17. У Србији Божић слаavimo седмог јануара. Светог Ђорђа слаavimo шестог маја. Светог Николу слаavimo деветнаестог децембра.

18. Највише волим први април, двадесет и други фебруар и двадесет девети новембар.

19. септембар, јул, јануар, август, Марта (СЛАВА)

12. ЛЕКЦИЈА

1. Један дан има двадесет и четири сата/часа. / Један сати има шездесет минута. / Било је четири сата и тридесет минута. / Један школски час траје четрдесет и пет минута. / Сада је два сата ујутру.

2. Подне је. / Поноћ је.

3. шест сати и четрдесет пет минута / седам сати и пет минута / девет сати и двадесет осам минута / дванаест сати, подне је / тринаест часова и тридесет шест минута / осамнаест часова и четрдесет два минута / двадесет сати и тридесет минута / двадесет три часа и петнаест минута / двадесет и три часа и четрдесет два минута / поноћ је

4. шест сати и петнаест минута / осам сати и двадесет и пет минута / девет и тридесет минута, пола десет / дванаест сати и педесет минута / шеснаест сати и четрдесет пет минута / осам сати и тридесет минута, пола девет / десет сати и двадесет минута / двадесет три сата и педесет и пет минута

5. у пола осам, пет до осам, у поноћ, двадесет пет до девет, петнаест до пет

6. сат, сати, сати, сати, сати, сата

7. часова, часова, часова, часова, часа, часова, час
8. ујутру, увече, ујутру, увече, увече/ујутру, увече, ујутру
9. ујутру, сати, минута, пола, дана, часова, поноћ
10. У колико је сати почео филм? / У колико сати се завршио филм? / Шта си радио у 19 часова? / Када сте били код „Рајка“? / У колико сати имаш састанак?
11. минут, минута, минута, минута, минута
12. Када Јован доручкује? / Када Јован ради? / Када Јован вечера? / Када Јован гледа ТВ? / Када Јован иде да спава?
13. Јован доручкује у пола осам. / Јован је на послу од осам ујутру до пола четири. / Јован вечера у шест сати увече. / Јован гледа ТВ у осам сати увече. / Јован иде да спава у једанаест сати и четрдесет пет минута
14. Сада је осам сати и петнаест минута. / Колико је сати? / Тачно је подне. / Сада је четрнаест сати и десет минута.
15. Обично устајем у пет или шест сати ујутру. / Туширам се после кафе (око пола седам). / Никад не доручкујем. / Перем зубе у осам ујутру и десет увече. / Идем на посао у пола девет. / Радим од девет до пет. / Читам књигу у осам сати увече. / Ужинам у тринаест часова. / Вечерам у осамнаест сати. / Идем на спавање у десет сати увече.

13. ЛЕКЦИЈА

1. сам, си, је, смо, сте, су, је, су, си, је, смо, су
2. нисам, ниси, није, нисмо, нисте, нису, није, нису, ниси, није, нисмо, нису, нисте, није, нисмо, нисте, није, нисмо
3. сам, шетам, седим, пијем, уживам, читам, разгледам, имају, пролазимо, шетају, играју, идем, има, волим, пијем
4. се будим, устајем, идем, облачим се, доручкујем, волим, да једем, да пијем, радим, разговарам, правим, кувам, радим, одмарам, идем, вечерам, разговарам, гледам, читам, идем
5. желим, жели да научи, жели да посети, желе да купе, желиш да гледаш, жели да учи, желе да иду, желим да читам, желе да се играју, жели да посети, жели да поручи
6. могу да идем, може да свира, може да кува, могу да пишем, може да разговара, могу да посетим, може да вози, можемо да читамо, можете да учите, могу да посете
7. не могу да идем, не може да свира, не може да кува, не могу да пишем, не може да разговара, не могу да посетим, не може да вози, не можемо да читамо, не можете да учите, не могу да посете

КОЛИКО ЈЕ САТИ?

ШТА (САДА) РАДИТЕ?

8. хоћу, хоће, хоће, хоће, хоћеш, хоће, хоћемо, хоће, хоће

9. нећу, неће, неће, неће, нећеш, неће, нећемо, неће, неће

10. Будим се ујутру око 7 сати. Обично доручкујем паштету са млеком и пијем шољу кафе. Идем у школу у осам сати. Учим до подне. Ручам са друговима и причам о школи. Вежбама и шетам по парку. Вечерам са продицом. Увече читам књигу или слушам музику.

11. можете, дате, желите, хоћу, доносим, једете, размишљам, имате, желите, је, изгледа, могу да платим, плаћате

12. тренутно, ујутро, током дана, викендом, сваки дан, увече, увече, понекад, за време празника, после, зими, лети

13. Ја сам професор. / Имам новац. / Хоћу кафу. / Радим по цео дан. / Идем на море. / Волим храну. / Могу да читам. / Знам српски. / Кажем ти. / Видим те. / Гледам филм. / Пијем кафу. / Једем бурек. / Говорим енглески. / Волим Марка.

14. 2, 3, 5, 9, 10

15. Ноћас пада киша. / Вечерас је рођендан. / Поноћ је. / Подне је. / Сада слушам музику. / Често пијем кафу. / Понекад певам. / Увек гледам ТВ.

14. ЛЕКЦИЈА

1. је била, кренула је, стигла је, пила је, шетала је, посетила је, је провела, седела је, чекала је, је читала, је сестра дошла, разгледале су, купиле су, су ручале, пробале су, посетиле су, је Милена отишла, вечерала, је пробала, је купила, ушла је

2. стигла, је отишла, су стигла, сам пошао, сам отишла, су дошли, су стигли, изашао сам, је отишла, су отишла, су дошла

3. сам данас била, сам била, нисам био, био, сам био, сам био, смо били, је била, било је, су били, је била, нисам била

4. постојао је, је био одувек познат, се уписао, студирао је, волео је, је разговарао, проводио је, је нашао, су се налазиле, је пожелело да постане

5. Митра је била студент енглеског језика на Филозофском факултету у Нишу. Она је јуче полагаала испит из српског језика. Увек је пила кафу и читала новине пре испита. Никада није учила два дана пре испита. Веровала је да јој је то доносило срећу на испиту. На испиту је увек прва одговарала. Никада није чекала крај испита. Говорила је брзо и течно. Увек је добијала десетку/ десетке. После испита је звала свог дечка Дејана. Онда је ишла у ресторан. У ресторану је увек јела рибу.

6. Кад(а) си завршио домаћи задатак? / Шта сте посетили прошлог викенда? / Кад је твој брат научио да свира гитару? /

Шта су купили за школу? / Шта је мама испекла? / Шта је објаснио професор на часу?

7. Јуче сам била у теретани. / Нисам имала времена. / Дамјан је урадио домаћи задатак пре два сата. / Професор ми је рекао да сам добар студент. / Нисам видела да си уморна. / Нисам хтела да идем у Бугарску. / Она је дошла код нас у осам сати. / Нисам могла да идем на журку. / Радила сам по десет сати. / Јео сам у ресторану. / Ишао сам на концерт. / Чуо сам шта си рекао. / Живела сам у Кини пре четири године. / Никад нисам пила кинеску ракију. / Знао сам да имаш девојку. / Тражила сам хлеб. / Играо сам се са децом. / Спавао сам као јагње. / Отворио сам прозор.

8. сам могла да дођем, је желела да путује, смо хтели да пробамо, требало је, нису могли да виде, требало је да урадим, могла да се сетим

9. Доручак је био одличан. Јела сам јутрос. / Она је јуче купила књигу. / Прошле недеље смо гледали филм. / Твој брат је чуо песму пре неколико дана. / Они су послали писмо прекјуче. / Мама је скувала кафу пре пет минута. / Пријатељ је синоћ играо фудбал.

10. Учио сам српски језик у Институту. Данас сам научио падеже и нове речи. Када сам учио, користио сам уџбеник и апликације. Сваког дана сам ишао на часове. На тим часовима сам вежбао говорење и слушање. Трудио сам се да свакодневно читам и слуша материјале на српском језику. Требало је да купим и нови речник. Често сам разговарао са пријатељима.

11. Весна је учила српски језик у Институту. Данас је научила падеже и нове речи. Када је учила, користила је уџбеник и апликације. Сваког дана је ишла на часове. На тим часовима је вежбала говорење и слушање. Трудил се да свакодневно чита и слуша материјале на српском језику. Требало је да купи и нови речник. Често је разговарала са пријатељима.

12. Није учила српски језик у Институту. / Није научила падеже и нове речи. / Није користила уџбеник и апликације. / Никад није ишла на часове. / Није вежбала говорење и слушање. / Није се трудила да чита и слуша на српском. Није требало да купи нови речник. / Никад није разговарала са пријатељима. (може се написати у било ком лицу)

13. сам живела, је живела, смо живели, је живео, су живели, је живела, су живели, је живео, је живела, си живео (могуће су варијације у роду)

14. Појео сам доручак јутрос. / Купила је црвену хаљину. / Гледали смо филм синоћ. / послали су честитку за рођендан. / Скувала је кафу пре неколико сати. / Играли су фудбал данас. / Објаснио је лекцију јуче. / Научила је нову песму недавно. / Путовао си прошлог лета.

15. Данас смо доручковали у пола осам. / Гледали смо филмове синоћ. / Јуче се нисам осећала добро. / Путовали смо у Београд прошлог месеца. / Прошле године смо били у Скопљу. / Јуче смо спремали ствари. / Током зиме је стално падао снег. / Недавно сам пила кафу. / Шетали смо по граду прошлог викенда. / Прекјуче сам имала час у пола девет.

15. ЛЕКЦИЈА

1. ће устати, ће скувати, ће ићи, ће позвати, ће вечерати, ће гледати, ће слушати

2. Устаће рано. / Скуваће кафу. / Ићи ће на посао у девет. / Позваће своје родитеље. / Вечераће са пријатељима. / Гледаће филм и слушаће музику пре спавања.

3. ћу/ћеш/ће [...] путовати, ће почети, ћемо у петак ићи, ће купити, ће падати, ће славити

4. ће ићи, имаће, ће морати да учи, читаће, писаће, играће, гледаће, слушаће, ће ићи, ће размишљати, послаће, ће отићи

5. радићу/радићеш [...], ићи ћу / ићи ћеш [...], гледаћу [...], купићу [...], гледаћемо [...], учићете [...], говориће [...], свираће [...], пећи ће [...], сачекаћу [...]

6. Нећу радити сутра целог дана. / Нећеш ићи на трчање после посла. / Неће гледати омиљену серију вечерас. / Неће купити нови мобилни телефон. / Неће гледати дневник сваког дана. / Нећемо учити за испит током викенда. / Нећете говорити на конференцији о српском језику. / Нећете свирати гитару сутра на рођендану. / Нећете пећи питу за децу. / Неће сачекати пријатеља на аеродрому. [...]

7. Радићу домаћи задатак ујутру. / Ићи ћу на море. / Имаћемо вечеру. / Волећу те заувек. / Говорићемо јасно. / Доћи ћемо вечерас. / Пићемо ракију. / Јешћемо пилетину. / Чекаћемо још пет минута. / Учићемо српски језик. / Спаваћемо до подне.

8. Мирослав ће посетити Јастребац (првог марта). / Купиће поклон Милицы. / Ићи ће на прославу. / Учиће да програмира. / Мирослав ће послати писмо девојци. / Возиће професора на конференцију. / Купиће нов ауто. / Отићи ће код доктора двадесет и другог марта. / Платиће кирију двадесет и седмог марта.

9. 2, 3, 5, 6, 7, 10, 11

10. Следеће недеље ћеш купити речник. / Наредне године ћу учити енглески језик. / Славићемо рођендан нашег пријатеља следеће суботе. / За неколико дана ћу правити домаћу пицу. / Сутра ћеш писати твој есеј. / Следеће године ћете постати професори. / За неколико дана ћу се преселити у Крушевац.

11. Милош ће устати око шест сати. Попиће чашу топле воде. Вежбаће у шест и петнаест. Доручковаће после тренинга. На

послу ће бити од девет сати ујутру до седамнаест часова по подне. Милош ће писати много писама. Увече ће ићи са пријатељима на вечеру. Вечераће домаћу питу. Шетаће обалом реке Нишаве. После шетње ће читати књигу Дејана Стојиљковића и погледати серију „Село гори, а баба се чешља”. Истушираће се око двадесет и један сат и отићи да спава у двадесет два сата.

12. Устаћу око шест сати. Попићу чашу топле воде. Вежбаћу у шест и петнаест. Доручковаћу после тренинга. На послу ћу бити од девет сати ујутру до седамнаест часова по подне. Писаћу много писама. Увече ћу ићи са пријатељима на вечеру. Вечераћу домаћу питу. Шетаћу обалом реке Нишаве. После шетње ћу читати књигу Дејана Стојиљковића и погледаћу серију „Село гори, а баба се чешља”. Истушираћу се око двадесет и један сат и отићи да спавам у двадесет два сата.

13. Они ће чистити кућу. / Отићи ће у продавницу и купити храну. / Спремиће храну. / Охладиће ракију и сокове. / Припремиће собу за госте.

14. Сутра ћу учити српски језик. / Јешћу омлет. / Ићи ћу у библиотеку. / Нећу ручати са цимером. / Припремићу испит, али нећу играти игрице.

16. ЛЕКЦИЈА

1. могао бих, хтела би, знали бисмо, радио би, рекли бисте, имала бих, купио би, помогао бих, погледали бисмо, желели би

2. Не бих могао да научим нови језик. / Не би хтела да посети Копаоник. / Не бисмо знали да свирамо гитару да нисмо вежбали. / Не би радио више да га је она волела. / Не бисте им рекли истину. / Не бих имала више новца да сам штедела. / Не би купио нови лаптоп да имаш новца. / Не бих јој помогао да ме је позвала. / Не бисмо погледали тај филм да нисмо имали времена. / Не би желели да проведу више времена са породицом.

3. би отплатила, би разговарала, би купила, би реновирала, би пазарила, би помогла, би уживала, би изнајмила, би организовала

4. Ја бих отплатио стамбени кредит. Затим бих разговарао са финансијским саветником. Купио бих нову кућу. Такође бих реновирао свој тренутни стан. Направио бих и план трошења новца. Можда бих пазарио луксузни аутомобил. Помогао бих својој породици и пријатељима. Сигурно бих уживао у луксузним путовањима. Изнајмио бих кућу на плажи. Организовао бих прославу у ресторану на Јастрепцу.

5. Ја бих могао да научим језик. / Хтео би да путујеш светом. / Он би знао да свира клавир да је вежбао. / Она би ти рекла истину. / Купили бисмо лаптоп. / Дошли би на забаву да нису радили. / Они би помогли пријатељу да прочита књигу. / Погледао бих тај филм. / Размислио би о идеји током путовања.

6. Петар Петровић би се будио сваког јутра рано. Седео би за својим столом и писао би своје серије до осам сати ујутру. Од осам до девет сати размишљао би о ликовима. Од девет до десет сати би доручковао. После доручка би увек гледао вести. Након вести ишао би у библиотеку. Тамо би читао часопис *Градина*. Посебно би волео приче. Ручао би у кафани у Нишу. Увече би слушао рок-музику.

7. Сипао бих воду у флашу. / Направио бих кућицу од дрвета. / Пронашао бих свежу храну. / Запалио бих ватру. / Молио бих се Богу. / Гледао бих у небо. / Тражио бих помоћ.

8. Сипали бисмо воду у флашу. / Направили бисмо кућицу од дрвета. / Пронашли бисмо свежу храну. / Запалили бисмо ватру. / Молили бисмо се Богу. / Гледали бисмо у небо. / Тражили бисмо помоћ.

9. би се изненадио, посетио би, (на)учио би, ишао би, играо би, посетио би, пробао би, слушао би, разговарао би

10. Досађивао бих се. / Ловио бих животиње. / Правио бих кућу. / Трговао бих зачинима. / Куповао бих златнике. / Продавао бих одећу. / Мењао бих се са човеком из 21. века. / Борио бих се са непријатељем.

11. Волели бисмо да путујемо широм света. / Хтела бих да научим српски језик. / Желео бих да студирам у иностранству. / Волео бих да сам проводио више времена са породицом и пријатељима.

12. Волео бих (Волио бих), Волео бих (Волио бих), би (њежност свијета) попили, Волео бих (Волио бих), Волео бих (Волио бих)

17. ЛЕКЦИЈА

1. дођи, заборави, узми, очистите, затвори, прочитај, будите, напишите, питајте, дозволите, реци, купи

2. Ти, не долази овамо. / Не заборави на помоћ. Дobar си! / Не узимај кишобран. / Молим Вас, не чистите столове. / Џо, не затварај прозор. / Невена, не читај ову књигу. / Не будите пажљиви. / Професоре, не пишите писмо својој породици. / Децо, не питајте за помоћ ако изгубите. / Невена, моја најбоља другарице, не причај истину. / Молим те, не купуј пицу.

3. иди, купи, реци, пронађи, узми, запиши, скувај, немој узети, погледај, пронађи

4. иди, купи, дођи, устани, ради, чекај, реци, не криј, кувај, спавај, слушај, говори

5. идите, купите, дођите, устаните, радите, чекајте, реците, не кријте, кувајте, спавајте, слушајте, говорите

6. припремите, разбијте, додајте, загрејте, укључите, додајте, сачекајте, промешајте, сипајте, пеците, исеците, ставите,

послужите, уживајте

7. дођи, остани, дигни, дигни, заборави, заборави, не питај, реци, буди, причај, покажи

8. нека дође, нека остане, нека дигне, нека дигне, нека заборави, нека заборави, нека не пита, нека каже, нека буде, нека прича, нека покаже

9. припремите, направите, учите, обратите, вежбајте, погледајте, поновите, запамтите, читајте, консултујте се, одморите се, верујте

10. Иди по воду. Дођи и реци ми истину. Чекај овде. Радите заједно. Учи сваког дана. Слушај пажљиво! Пустите музику. Не брини се!

18. ЛЕКЦИЈА

1. је потребан, потребна нам је, потребни су нам, потребне, потребне, потребни, потребно, потребно

2. Боли га глава. / Боле нас стомак и ноге. / Боли те зуб. / Ништа ме не боли. / Боле их руке.

3. Болела га је глава. / Болели су нас стомак и ноге. / Болео те је зуб. / Ништа ме није болело. / Болеле су их руке.

4. болестан, болесни, болестан/болесна, здрав, болесни

5. Чији телефон гледа Марко? / Чије срце жели Невена? / На чијем компјутеру ради Милена? / Шта хоће Коста? / Кога љуби Митра?

6. Светлост је налепша. Посао је тежак. Ноћ је пријатна. Јесен је лепа. Ствар је скупа. Реч је тешка. Крв је црвена.

7. певање, причање, пливање, кување

8. Како сам/си/је/су/смо?

9. Био сам добар. Био/Била си лоше. Био је уморан. Били су разочарани. Били смо задовољни.

ВЕРУЈТЕ МИ!

ШТА КАЖЕТЕ?

РЕГИСТАР ИМЕНА И ИНДЕКС ПОЈМОВА

РЕГИСТАР ИМЕНА

А

Андрић, Иво 80

Б

Бајагић, Момчило (Бајага) 55

Ђ

Ђоковић, Новак 37, 80

К

Караџић, Вук 16, 80

М

Михаиловић, Драгослав 65

Н

Немања, Стефан (Свети Симеон) 40

Немањић, Растко (Свети Сава) 40, 75, 81

П

Петровић, Миодраг (Чкаља) 47

Петровић, Његош Петар 80

Пупин, Михајло 80

С

Савић, Милунка 80

Савићевић, Радмила 71

Свети архангел 78

Свети Георгије 78

Свети Илија 81

Свети Јован 20, 76, 78

Свети кнез Лазар 17

Свети Никола 78

Свети Стефан 75

Секулић, Исидора 80

Стојчевић, Гојко (Патријарх Павле) 124

Т

Тесла, Никола 38

Ц

Цар Константин 30

Ч

Чолић, Здравко 41, 98

ИНДЕКС ПОЈМОВА

А

акузатив 51

антоним 30

Б

Бадње вече 79

Београд 46, 56

Блаце 52

Боже правде 16

Божих 78, 79, 87

Бој на Косову 100

В

Врање 18

Врњачка Бања 18, 55

Г

генитив 43, 44, 47-49

Голубац 18

Гоч 55

Д

датив 69

Ж

женски род 19-23

З

Златибор 67

И

именица 19

императив 123

инструментал 63

Ј

Јастребац 32, 55, 57, 110, 116

К

компаратив 29, 32, 33

Копаоник 32, 55, 59, 115

Краљево 52, 55

Крушевац 13, 15, 17, 18, 46, 52, 55, 73, 98

Л

Лазарица 13, 66

Лету штукe 61

лична заменица 25-28

локатив 57

М

Мирослављево јеванђеље 48

мушки род 19-23

Н

Напредак 15

Наталијина рамонда 16

Наупаре 73

Ниш 52, 57, 66, 72, 97, 99

Нишава 97, 112

Нишка Бања 66, 98

Нишка тврђава 35

Нотр Дам 17

П

Париз 17

перфекат 97-103, 112

Пирот 18, 98

положајник 79

потенцијал 115

презент 89-91, 94, 99, 102, 103

придев 29

присвојна заменица 25-28

Прокупље 52, 97

Р

Рибарска Бања 18, 40, 46, 55, 66

С

сач 48

Смедеревска тврђава 49

Србин 23

средњи род 19-23

Српкиња 23

суперлатив 29, 32, 33

Ђ

Ђеле-кула 58, 98

Ђелије 18

ђирилица 13-18

Ђуприја 18

У

укрштеница 16, 81

Ф

Филмски сусрети у Нишу 66

Филозофски факултет Ниш 40, 99

футур 107, 108, 109, 112

Ч

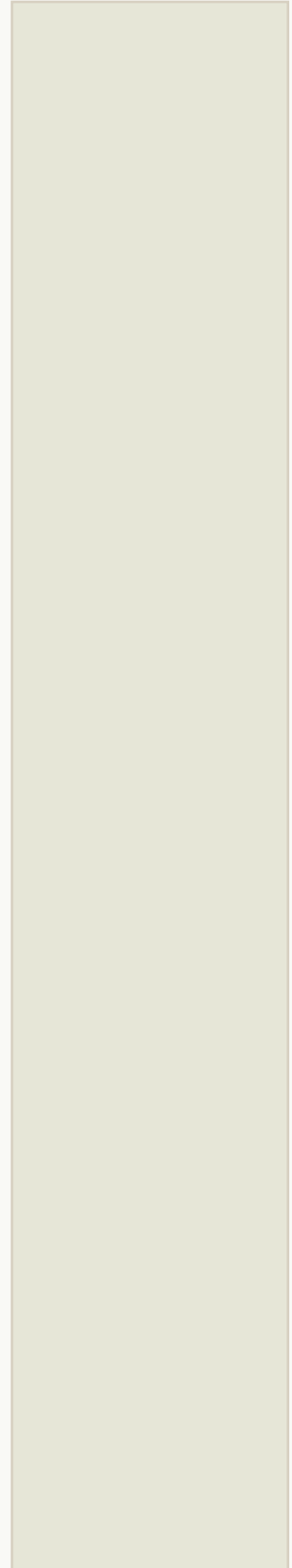
Чаир 14

Чачак 52

Чегар 98

Ш

Шарганска осмица 67

ИЗ РЕЦЕНЗИЈА

РЕЦЕНЗИЈА

КАЖИПУТ: РАДНА СВЕСКА ЗА СРПСКИ КАО СТРАНИ ЈЕЗИК ДОЦ. ДР АЛЕКСАНДРА НОВАКОВИЋА

Две објављене библиографије из области методике наставе српског као страног језика сведоче нам о повећању интересовања за проучавањима у овој, рекли бисмо, тренутно најперспективнијој дисциплини србистике. Ипак, и поред очигледног развоја, многа практична питања наставе српског као страног језика још увек нису покривена. Једно од таквих питања је и питање публикавања функционалних радних свезака и вежбанки које би могле бити коришћене за припрему завршних тестова познавања српског као страног језика на одговарајућем (под)нивоу. Радна свеска *Кажипут* је, како и сам аутор сведочи, настала из потребе да се ученицима и наставницима олакша процес припреме за завршни тест на (под)нивоу А2, али и да се настава у Центру за српски као страни и нематерњи језик при Филозофском факултету у Нишу и на курсу *Српски језик као страни* освежи новим наставним материјалима.

Радна свеска је подељена на осамнаест лекција, у којима се увежбавају програмски садржаји предвиђени дескрипторима за полагање српског као страног језика на нивоу А2. Све лекције носе једноставне наслове из којих се јасно уочава њихова садржина: 1) *Само ћирилица*, 2) *Ко/Шта сте?*, 3) *Чије је?*, 4) *Какав је?*, 5) *Колико кошта?*, 6) *Одакле сте?*, 7) *Шта желите?*, 8) *Где сте сада?*, 9) *С ким? / Чиме?*, 10) *Коме?*, 11) *Који је дан/датум?*, 12) *Колико је сати?*, 13) *Шта (сада) радите?*, 14) *Шта сте јуче радили?*, 15) *Шта ћете радити сутра?*, 16) *Шта бисте радили?*, 17) *Верујте ми!*, 18) *Шта кажете?*. Другим речима, прегледом садржаја лекција лако можемо уочити да је аутор захваљујући мноштву радних налога, питања и задатака пажњу усмерио на увежбавање важних наставних јединица: ћириличног писма, врста речи (именица, придева, бројева, заменица, глагола, предлога), падежног система (номинатива, генитива, датива, акузатива,

ПРОФ. ДР МАРИНА ЈАЊИЋ

вокатива, инструментала и локатива) и глаголских времена и начина (презента, перфекта, футура, потенцијала и императива). Аутор је у посебном одељку – *Проверите!* – настојао да пружи потенцијалне одговоре на сва питања, радне налоге и задатке. Осим разноврсних питања, радних налога и задатака, свака лекција садржи листу кључних речи, али и функционалне одељке *Да ли знате?*, *Упоредите!*, *Подсетите се...*, чија је функција да ученике подсети на садржаје које су изучавали током почетног курса, али и да пружи додатна сазнања о важним културноисторијским питањима живота на српском говорном подручју.

Сви представљени садржаји прилагођени су захтевима и очекивањима од ученика који се припремају за завршни тест на А2 нивоу. Представљени су на логичан и ефикасан начин, тако да се сазнања ученика постепено надограђују. С обзиром на чињеницу да наставна пракса указује на потребу константне евалуације и усавршавања наставних материјала, радна свеска представља значајан корак ка унапређењу наставних средстава у српском језику као страном. Приликом писања приручника аутор је настојао да поштује мерила квалитета уџбеника и приручника, у чему је у потпуности успео (између осталог и због тога што је самостално приступио прелому и дизајнирању радне свеске). На основу свега реченог, топло препоручујем радну свеску за објављивање.

РЕЦЕНЗИЈА ПРИРУЧНИКА „КАЖИПУТ”, АУТОРА АЛЕКСАНДРА М. НОВАКОВИЋА

Приручник, или како га аутор назива – радна свеска, има 173 стране и састоји се од 19 поглавља: 18 лекција и поглавље са рјешењима задатака. Поглавља нису лекције у класичном смислу, него свако од њих представља по један скуп задатака за увјежбавање одређене граматичке области српског језика, предвиђене програмом за А2 ниво познавања језика (према *Заједничком европском оквиру за живе језике*).

Осим првог поглавља, које се бави ортографијом, односно правилним писањем ћириличног писма, са посебном пажњом на „тежим” гласовима (палаталима и африкатама), сва друга поглавља се баве увјежбавањем граматичких и лексичких јединица. Као што је и аутор нагласио у уводу овог приручника, највећа пажња је посвећена увјежбавању врста ријечи, као и падежног и глаголског система српског језика, али не само њима, већ и граматичком и природном роду именица, граматичком броју и његовој творби, компарацији придјева итд.

На садржај сваког поглавља указује и његов наслов, преко кога аутор остварује један вид комуникације са читаоцима, најчешће кроз питања типа: *Ко сте?, Где сте сада?, С ким сте?, Шта радите?* итд. Поред наслова, на садржај поглавља указују и *Кључне речи* дате на маргини на почетку сваког поглавља. Сва поглавља су структурирана на исти начин: бројни задаци за увјежбавање граматичких и лексичких садржаја и додатни садржаји дати на окомитим маргинама сваке стране.

Задаци су конципирани на употреби вјештина читања и писања, а посебну динамику остварују кроз различите налоге: завршите реченице, допуните реченице, направите питања, одговорите на питања, саставите реченице, обележите нетачне реченице, напишите реченице користећи задате речи, замените означену реч, повежите речи итд. Избор граматичког и лексичког садржаја у највећој мјери је усклађен са комуникативним компетенцијама ученика на А2 нивоу знања српског језика.

Посебну вриједност овог приручника представљају окоми-

ПРОФ. ДР ВЕСНА КРАЈИШНИК

те маргине. Оне су опремљене бројним садржајима разврстаним у неколико цјелина. Поред већ поменутих *Кључних речи*, ту су и следеће цјелине: *Подсетите се...*, гдје аутор подсећа ученике на нека граматичка правила и лексику које би требало да су претходно савладали; *Упоредите!* – аутор компаративно приступа неким граматичким и лексичким јединицама, како би их системски приближио ученицима и олакшао њихово усвајање; цјелина *Да ли знате?*, у којој аутор доноси обиље културолошки вриједних података о значајним личностима, објектима, споменицима, датумима, обичајима, географским локалитетима и топонимима, музици, химни, новчаним јединицама... и све то обogaћено бројним илустрацијама. Све ове цјелине, иако стављене на маргину, представљају непроцјенљиву вриједност овог приручника јер странцу омогућавају дубљи увид у културолошки оквир народа чији језик учи. Аутор је, водећи рачуна о томе, још једном потврдио да се настава страног језика треба реализовати у домену лингвокултурологије, јер језик није само лингвистички систем који служи за свакодневну комуникацију, већ се кроз њега уобличавају и реализују и културолошки садржаји.

Приручник „Кажипут” је једно модерно глотодидактичко средство које ће лако наћи пут до својих корисника, како оних који предају српски као страни језик, тако и оних који га уче. Из свега наведеног, препоручујем његово штампање.

**РЕЦЕНЗИЈА РУКОПИСА
АЛЕКСАНДРА М. НОВАКОВИЋА
КАЖИПУТ: РАДНА СВЕСКА ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК КАО
СТРАНИ**

Рукопис радне свеске *Кажипут* аутора др Александра Новаковића, доцента на Департману за србистку Филозофског факултета Универзитета у Нишу, обухвата укупно 170 страница А4 формата. Чини га 18 поглавља (лекција) којима претходи Увод, а након којих следи Регистар имена и индекс појмова, простор за изводе из рецензија и биографска белешка о аутору.

Почев од необичног наслова, чије је порекло и веза са делом Вука Караџића објашњено у уводном обраћању аутора, преко начина организације садржаја и дизајна сваке појединачне странице /лекције (посебно функционално употребљеног простора маргине), ова радна свеска нуди један систематичан и вишеструко подстицајан начин за проверу досегнутог нивоа знања српског језика. У том смислу, можемо се и поиграти насловом, и пермутујући сегменте од којих се реч састоји добити ону која указује на праву природу овог приручника - *путоказ*. Заиста, он ученику/студенту може бити (1) одличан показатељ до ког степена је усвојио градиво предвиђено програмом учења на нивоу А1 и А2, (2) сажети подсетник на базичне граматичке садржаје чије је познавање неопходно да би се на понуђене задатке могли дати одговори, а мимо тога и (3) смерница ка ширем контексту - социјалном, културолошком, животном, што је од велике важности за сваког ко учи страни језик.

Захваљујући великом броју задатака, радних налога и питања различитог типа распоређених у поменутих 18 целина, кориснику радне свеске омогућено је да обнови, увежба и усвоји знања која се односе на савладавање писма и „тешких” сугласника/гласова (*Само ћирилица!*), категорије именица, рода и броја (*Ко/Шта сте?*), придева (*Какав је?*), личних и присвојних заменица (*Чије је?*), бројева и одређених правописних правила (*Колико кошта?*), на облике генитива, називе земаља, потврдне и одричне облике речи (*Одакле сте?*), облике акузатива и деклинацију именица, за-

ПРОФ. ДР СНЕЖАНА БОЖИЋ

меница и придева (*Шта желите?*), на облике локатива, предлога (*Где сте сада?*), инструментала (*С ким?/Чиме?*), датива (*Коме?*), на усвајање назива дана у недељи, месеца у години, одређених празника (*Који је дан/датум?*), тачног времена и правописа у вези с тим (*Колико је сати?*), облика презента, помоћних глагола (*Шта (сада) радите?*), облика перфекта (*Шта сте јуче радили?*), футура (*Шта ћете радити сутра?*), потенцијала (*Шта бисте радили?*), императива (*Верујте ми!*), одређених блика глагола и глаголских именица (*Шта кажете?*). Могућа решења за све наведене задатке понуђена су у целини под називом *Проверите!*

И на основу наслова поглавља могуће је закључити да употреба овог приручника подразумева активну корисничку позицију, дијалог и комуникацију, што је од прворазредног значаја за усвајање језика. Истовремено, она ће служити наставнику који студенте обучава, за процену постигнућа својих полазника и евентуалне интервенције које треба да предузме у циљу побољшања функционалних исхода наставе.

Иако су претензије и амбиције аутора у вези са овом радном свеском скромне, о чему нас информише већ помињани Увод, верујемо да ће *Кажинут* пронаћи своје место не само у реализацији наставе српског као страног језика у оквиру истоименог курса у Центру за српски као страни и нематерњи језик при Филозофском факултету у Нишу, него и шире, да ће свима који српски језик (као страни) уче или га предају помоћи да изврше лакшу процену и самопроцену спремности за полагање завршног испита на датом нивоу учења и усвајања језика. Имајући у виду пре свега њену систематичност, усмереност на практичне аспекте познавања и употребе језика, као и чињеницу да представља резултат вишегодишњег рада и стеченог искуства аутора у области наставе (и методике наставе) српског као страног језика, радну свеску *Кажинут* доц. др Александра Новаковића са задовољством препоручујемо за објављивање.

**РЕЦЕНЗИЈА РУКОПИСА РАДНЕ СВЕСКЕ ЗА СРПСКИ
ЈЕЗИК КАО СТРАНИ КАЖИПУТ АУТОРА ДОЦ. ДР
АЛЕКСАНДРА НОВАКОВИЋА**

Радна свеска под називом *Кажипут: радна свеска за српски као страни језик* аутора Александра Новаковића намењена је наставницима и странцима који уче српски језик на нивоу А2. Радна свеска, која нема уџбеник чији је пратећи приручник, садржи 18 лекција, а оне обухватају разноврсне тематске области, насловљене различитим изразима и питањима који се употребљавају у свакодневной комуникацији (*Само ћирилица!, Ко/Шта сте?, Чије је?, Какав је?, Колико кошта?, Одакле сте?, Шта желите?, Где сте сада?, С ким? / Чиме?, Ко ме?, Који је дан/датум?, Колико је сати?, Шта (сада) радите?, Шта сте јуче радили?, Шта ћете радити сутра?, Шта бисте радили?, Верујте ми!, Шта кажете?*). Ове лекције састоје се од задатака и питања који су различито конципирани, а са намером да се у оквиру сваке од лекција увежба одређени граматички садржај – од врста речи, преко познавања падежног система и основних глаголских облика у српском језику. Задаци и питања у радној свесци пажљиво су осмишљени и надовезују се на претходно увежбане граматичке садржаје. Велика пажња посвећена је богаћењу лексикона, што аутор ове радне свеске остварује кроз различите садржаје и задатке. У њима се користе превасходно конструкције које странцима олакшавају свакодневну комуникацију, са једне стране, односно које им омогућавају да воде разговоре о комплекснијим темама, са друге.

На почетку сваке лекције налазе се кључне речи, којима се наговештава шта се у лекцији обрађује, што се донекле може наслутити и на основу њеног наслова. Ова радна свеска представља и својеврстан водич кроз српску традицију, културу, уметност, музику и друге садржаје који су такође важни у учењу страног језика. Различите културноисторијске занимљивости аутор доноси и на маргинама у оквиру сваке лекције, што је праћено визуелним прилозима. На маргинама се налазе и граматички садржаји којих се треба подсетити или су издвојени као изузеци од научених правила. У оквиру

ДОЦ. ДР ЈЕЛЕНА СТОШИЋ

радних задатака, као и на маргинама, предвиђене су и могуће грешке, чиме аутор показује велико искуство у настави српског језика као страног.

Последње поглавље названо је *Провери!*, а садржи (нека од могућих) решења задатака у оквиру лекција, што омогућава ученику да самостално, без помоћи наставника, утврди у којој мери је савладао одређену граматичку јединицу и на чему је потребно додатно радити.

Радна свеска *Кажипут* нуди велики број разноврсних задатака и вежбања, који ономе ко учи српски језик на нивоу А2 омогућава да се самостално или на часовима са наставником, а након одслушаних предавања, припреми за полагање испита и стицање сертификата. Сматрамо да ће ова радна свеска бити од велике користи како наставницима српског језика као страног, тако и странцима који уче српски језик, због чега је препоручујемо за штампу.

РЕЦЕНЗИЈА

АЛЕКСАНДАР НОВАКОВИЋ, КАЖИПУТ: РАДНА
СВЕСКА ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК КАО СТРАНИ

КАЖИПУТ: Радна свеска за српски као страни језик доц. др Александра Новаковића представља помоћни уџбеник јединственог концепта за наставу српског језика као страног, будући да је намијењен искључиво увјежбавању и провјери стечених знања, те да омогућава самостално кориштење од стране ученика, али може да представља и драгоцен извор различитих материјала и вјежби за рад на часовима.

Радна свеска се састоји из 18 лекција које су систематично посложене тако да се ученици прво сусрећу са једноставнијим језичким и граматичким категоријама, док је лексика која се користи кроз читав уџбеник уједначена и прилагођена знањима ученика на А2 нивоу. Концепт задатака у радној свесци омогућава ученицима самосталан рад на увјежбавању и провјери знања, будући да су инструкције и радни налози јасни и прецизни, а на крају уџбеника се налази и списак рјешења за све задатке, разврстаних по лекцијама. Будући да је формат задатака уједначен, ученици се упознају са методологијом провјере знања на једноставнијим примјерима, а слични радни налози их прате и кроз увјежбавање комплекснијих граматичких категорија.

Посебна вриједност радне свеске садржана је на маргинама сваке лекције, гдје су издвојене најважније парадигме, изузеци и правила којих ђаци треба да се подсјете. На маргинама се, такође, често налазе информације и занимљивости у вези са географијом, историјом, културом и свакодневним животом које ученицима могу бити корисне, а у случају да се *Радна свеска* користи у оквиру часова и вјежбања у већим групама, могу бити подстицај за увјежбавање конверзације и друге усмене и писмене врсте вјежбања.

Концепт *Радне свеске* посебно богате интерактивни задаци који подразумевају кориштење интернета и упућују ученике на самостално претраживање и кориштење података са интернета за рјешавање задатака. Задаци осмишљени на овај начин повећавају динамику рада, али и доприносе развоју различитих језичких вјештина, те ученике упознају не само са језичким него и културним и културолошким

ДОЦ. ДР НИНА ГОВЕДАР

специфичностима српског народа.

Од посебног је значаја чињеница да су концепт уџбеника, методичка апаратура, кориштени језик и вокабулар, те његова методолошка устројеност такви да омогућавају кориштење уџбеника ученицима различитих узраста и преференција. Због своје једноставности и систематичности, уџбеник могу самостално да користе и старија дјеца, одосно тинејџери, али и одрасли. Теме које су у *Радној свесци* покривене, као и начин на који су обрађене, чине овај уџбеник врло свестраним, а у исто вријеме и врло проходним за полазнике језичких курсева, независно од хетерогености групе, као и самостално учење и вјежбање.

Због свега наведеног, *КАЖИПУТ: Радна свеска за српски као страни језик* представља вриједно наставно средство и конкретан допринос развоју и унапређењу наставне праксе српског језика као страног, те са задовољством предлажемо штампање предметног рукописа.

БИОГРАФИЈА АУТОРА

Александар Новаковић је рођен 14. марта 1990. године у Крушевцу у породици просветних радника. У родном граду је завршио Основну школу „Јован Јовановић Змај” и средњу „Економско-трговинску школу” (смер пословни администратор) са одличним успехом. Школске 2008/2009. године проглашен је за светосавског ученика, односно добитник је награде коју град Крушевац додељује најбољим ученицима основних и средњих школа.

Уписује 2009. године основне студије Србистике на Филозофском факултету у Нишу. Након четири године их завршава са просечном оценом 9,31. Мастер студије српског језика уписује 2013. године. Испите је положио у најкраћем могућем року са просечном оценом 9,50. Дана 27. маја 2014. године одбранио је мастер(ски) рад под називом *Примена рачунара у настави фонетике српског језика* под менторством проф. др Марине Јањић. Исте године је добио награду за најбољег студента Мастер академских студија српског језика.

Докторске академске студије Филологије уписује 2014. године на Филозофском факултету у Нишу. Одбранио је докторску дисертацију 2021. године. Интересовање му је усмерено ка унапређењу наставе српског језика као страног, те ка анализи и унапређењу уџбеничког комплекта који би у потпуности одговорио на изазове савремене школе.

Активно се бави наставним и научним радом. На Филозофском факултету у Нишу ради као доцент на Департману за србистику (*Методика наставе српског језика као страног*). Посебну пажњу усмерава на држање часова српског језика студентима из иностранства. Објавио је више од шездесет научних радова и приручник *Увод у методiku наставе српског као страног језика*. Редовно посећује научне конференције и на њима учествује.

АЛЕКСАНДАР М. НОВАКОВИЋ

Александар М. Новаковић
КАЖИПУТ
РАДНА СВЕСКА ЗА СРПСКИ КАО СТРАНИ ЈЕЗИК

Издавач

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ

За издавача

Проф. др Наталија Јовановић, декан

Координатор Издавачког центра

Доц. др Сања Игњатовић, продекан

Лектура

Доц. др Ивана Митић, Филозофски факултет у Нишу

Техничко уредништво

Александар М. Новаковић (дизајн корице)

Ирена Вељковић (дигитализација)

Прелом

Александар М. Новаковић

Формат

В5

Штампарија

Unigraf X-Copy, Ниш

(unigraf.ff@gmail.com)

Тираж

30 примерака

Ниш, 2024.

ISBN 978-86-7379-644-4

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

811.163.41(075.8)(076)

НОВАКОВИЋ, Александар, 1990-

Кажипут : радна свеска за српски као страни језик / Александар М. Новаковић.
- Ниш : Филозофски факултет Универзитета, 2024 (Ниш : Unigraf X-Сору).
- 169 стр. : илустр. ; 24 cm

Ауторова слика. - Тираж 30. - Биографија аутора: стр. 169. - Напомене и
библиографске референце уз текст. - Регистри.

ISBN 978-86-7379-644-4

а) Српски језик -- Вежбе

COBISS.SR-ID 141059337
